

2016-05-04

Tid Måndagen den 23 maj 2016 kl:18:30

Plats Tumba kommunalhus, lokal 2, plan 2

Ärenden

Justering

- 1 Medborgarförslag – Begränsa vedeldning i kaminer
- 2 Medborgarförslag – Botkyrka bör stärka sitt engagemang i klimat-
omställningen
- 3 Delårsrapport 1, 2016
- 4 Revision av miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsutövande
2015
- 5 Enhetschefen/miljöenheten informerar
- 6 Anmälningssärenden
- 7 Delegationslista
- 8 Ev. tillkommande ärenden

Gruppsammanträden

S, V och MP – kl. 18:00, konferensrum 2, plan 2, kommunalhuset, Tumba.

M, C, TUP, KD och L - kl. 18:00, konferensrum Munkhättan, Miljöenheten plan 3,
kommunalhuset, Tumba.

Kaffe och smörgås från kl. 17:30, Helges restaurang, kommunalhuset, plan 2.

**Anmäl ev. förhinder till Karina Wallenius, tel. 08-530 612 43, e-post
karina.wallenius@botkyrka.se**

2016-05-23

1**Yttrande över medborgarförslag – Begränsa vedeldning i kaminer****Förslag till beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avslår medborgarförslaget med hänvisning till miljöenhetens yttrande den 27 april 2016.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över ett medborgarförslag om att begränsa vedeldning i kaminer till högst 1 gång i veckan. Miljöenheten håller med om att småskalig vedeldning i kaminer kan ge upphov till hälsoproblem men anser inte att kommunen har stöd av miljöbalken att besluta om mer inskränkande regler än det som redan finns.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över ett medborgarförslag om att begränsa vedeldning i kaminer till högst 1 gång i veckan. Förslagställaren hänvisar till att vedeldningen är miljöförstörande och att både utom- och inomhusmiljön blir dålig på grund av röken.

Yttrande

I förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) medges kommunen bemyndigande om att meddela föreskrifter om tillfälligt förbud mot småskalig eldning med vissa fasta bränslen inom särskilt angivna områden. Kommunen har i 9 § Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön infört följande begränsning: ”Småskalig eldning av fastbränsle för uppvärmning och varmvattenproduktion i en vedpanna, som inte är miljögodkänd eller är försedd med ackumulator-tank, är inte tillåten under tiden 1 juni – 31 augusti inom de områden som har märkts ut på kartbilaga 2.”

Enligt miljöbalken 9 kap. 13 § får inte kommunala föreskrifter medföra ”onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet”. Kommunen bör alltså vara restriktiv i sin tolkning över dem bemyndiganden som finns i FMH.

Det finns viss rättspraxis på området där Mark- och miljööverdomstolen ogiltigförklarat en kommuns kommunala föreskrifter. (2010-M 4771). En kommun hade då förbjudit ett företag att elda avfall med hänvisning till de lokala föreskrifterna. Domstolen konstaterade då att de lokala föreskrifterna

2016-05-23

saknade en rumslig och tidsmässig begränsning. Domstolen menade att det saknas stöd FHM för ett generellt förbud.

I prop. 1994/95:119 utvecklar regeringen avsikten med att ge kommunen möjlighet att inom vissa områden begränsa användningen av småskalig eldning för uppvärmning. Enligt propositionen måste föreskrifterna vara tillfälliga och avse särskilt angivna områden, främst där effekterna är påtagliga. Det kan t.ex. gälla dalgångar och områden med stora höjdskillnader mellan husen. När det gäller trivseldning menar regeringen att: ”eldningen i sådana eldstäder är vanligen sporadiskt förekommande och utgör då inget påtagligt problem. I fall av mer svårartade störningar, t.ex. till följd av uppenbart olämplig eldningsteknik eller felaktigt bränsle kan kommunen som hittills enligt hälsoskyddslagen meddela förbud i det enskilda fallet.” Lagstiftarens avsikt är att det i varje enskilt fall får göras en intresseavvägning mellan nyttan för den som eldar och mot störningen den orsakar.

Begreppet ”trivseldning” har definierats av Mark- och miljööverdomstolen och får anses som praxis vid bedömning av ett klagomål. I tätbebyggt område bör eldning ske i mycket begränsad skala, under månaderna oktober - april bör det tillåtas vid endast två tillfällen per vecka och högst fyra timmar per tillfälle och inte alls på sommaren (2003-M 4242).

Alla som eldar måste förhålla sig till de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalkens 2:a kapitel. Det innebär att de som eldar ska vidta nödvändiga skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått som behövs för att hindra att åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Vilka försiktighetsmått som är nödvändiga skiljer sig från fall till fall.

Om en medborgare lämnar in ett klagomål till miljö- och hälsoskyddsnämnden på eldning på en specifik fastighet gör miljöenheten en utredning av klagomålet. En bedömning görs då om störningen är att bedöma som en ”olägenhet för människors hälsa och miljö” enligt definitionen i 9 kap. 3 § miljöbalken.

Konstateras en olägenhet får miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt 26 kap. 9 § miljöbalken meddela de förelägganden och förbud som då behövs i det enskilda fallet för att miljöbalkens lagstiftning ska följas. Men mer ingripande åtgärder än som behövs i det enskilda fallet får inte användas.

2016-04-27

Handläggare
David EkbergMottagare
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande över medborgarförslag – Begränsa vedeldning i kaminer

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser medborgarförslaget som besvarat med hänvisning till miljöenhetens yttrande den 27 april 2016.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över ett medborgarförslag om att begränsa vedeldning i kaminer till högst 1 gång i veckan. Miljöenheten håller med om att småskalig vedeldning i kaminer kan ge upphov till hälsoproblem men anser inte att kommunen har stöd av miljöbalken att besluta om mer inskränkande regler än det som redan finns.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över ett medborgarförslag om att begränsa vedeldning i kaminer till högst 1 gång i veckan. Förslagställaren hänvisar till att vedeldningen är miljöförstörande och att både utom- och inomhusmiljön blir dålig på grund av röken.

Yttrande

I *förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH)* medges kommunen bemyndigande om att meddela föreskrifter om tillfälligt förbud mot småskalig eldning med vissa fasta bränslen inom särskilt angivna områden. Kommunen har i 9 § *Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön* infört följande begränsning:

”Småskalig eldning av fastbränsle för uppvärmning och varmvattenproduktion i en vedpanna, som inte är miljögodkänd eller är försedd med ackumulator-tank, är inte tillåten under tiden 1 juni – 31 augusti inom de områden som har märkts ut på kartbilaga 2.”

Enligt miljöbalken 9 kap. 13 § får inte kommunala föreskrifter medföra *”onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet”*. Kommunen bör alltså vara restriktiv i sin tolkning över dem bemyndiganden som finns i FMH.

Det finns viss rättspraxis på området där Mark- och miljööverdomstolen ogiltigförklarat en kommuns kommunala föreskrifter. (2010-M 4771). En kommun hade då förbjudit ett företag att elda avfall med hänvisning till de lokala föreskrifterna. Domstolen konstaterade då att de lokala föreskrifterna saknade en rumslig och tidsmässig begränsning. Domstolen menade att det saknas stöd FHM för ett generellt förbud.

I prop. 1994/95:119 utvecklar regeringen avsikten med att ge kommunen möjlighet att inom vissa områden begränsa användningen av småskalig eldning för uppvärmning. Enligt propositionen måste föreskrifterna vara tillfälliga och avse särskilt angivna områden, främst där effekterna är påtagliga. Det kan t.ex. gälla dalgångar och områden med stora höjdskillnader mellan husen. När det gäller trivseldning menar regeringen att: *”eldningen i sådana eldstäder är vanligen sporadiskt förekommande och utgör då inget påtagligt problem. I fall av mer svårartade störningar, t.ex. till följd av uppenbart olämplig eldningsteknik eller felaktigt bränsle kan kommunen som hittills enligt hälsoskyddslagen meddela förbud i det enskilda fallet.”* Lagstiftarens avsikt är att det i varje enskilt fall får göras en intresseavvägning mellan nyttan för den som eldar och mot störningen den orsakar.

Begreppet ”trivseldning” har definierats av Mark- och miljööverdomstolen och får anses som praxis vid bedömning av ett klagomål. I tätbebyggt område bör eldning ske i mycket begränsad skala, under månaderna oktober - april bör det tillåtas vid endast två tillfällen per vecka och högst fyra timmar per tillfälle och inte alls på sommaren (2003-M 4242).

Alla som eldar måste förhålla sig till de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalkens 2:a kapitel. Det innebär att de som eldar ska vidta nödvändiga skyddsåtgärder, iakta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått som behövs för att hindra att åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Vilka försiktighetsmått som är nödvändiga skiljer sig från fall till fall.

Om en medborgare lämnar in ett klagomål till miljö- och hälsoskyddsnämnden på eldning på en specifik fastighet gör miljöenheten en utredning av klagomålet. En bedömning görs då om störningen är att bedöma som en *”olägenhet för människors hälsa och miljö”* enligt definitionen i 9 kap. 3 § miljöbalken.

Konstateras en olägenhet får miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt 26 kap. 9 § miljöbalken meddela de förelägganden och förbud som då behövs i det enskilda fallet för att miljöbalkens lagstiftning ska följas. Men mer ingripande åtgärder än som behövs i det enskilda fallet får inte användas.

Magnus Andersson
Samhällsbyggnadschef

Ingrid Molander
Miljöchef

Medborgarförslag – Begränsa vedeldning i kaminer - publicering

Rubrik	
Förnamn	
Efternamn	
Namn	Olle Holmberg
Gatuadress	
Postadress	
Postnummer	
Telefonnummer	
Mobilnummer	
E-postadress	
Förslag	Begränsa vedeldning i kaminer till högst 1 gång i veckan.
Motivering	Miljöförstörande, man försöker ju världen över att begränsa utsläppen. Dessutom kan man knappt vistas ute pga den dåliga luften. Inomhusmiljön blir också dålig, då rök tränger in i huset. Botkyrka borde ta tag i detta, då man säger sig vara väldigt framåt i miljöarbete.
Kön	
Kommundel	
Från mobilapp	
Ålder	

2016-05-23

2**Yttrande över medborgarförslag – Botkyrka kommun bör stärka sitt engagemang i klimatomställningen****Förslag till beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker medborgarförslaget i de delar som rör kontakter med företag och organisationer, divestering och informations- och folkbildningskampanj. Nämnden anser förslaget besvarat när det gäller deltagande i klimatmarschen samt en klimatomställningsplan med klimatneutral kommunal organisation inom femton år som mål. Miljö- och hälsoskyddsnämnden avser att arbeta i linje med medborgarförslaget i det fortsatta arbetet med klimatomställningen.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska yttra sig över medborgarförslaget att Botkyrka kommun bör stärka sitt engagemang i klimatomställningen med målsättning att kommunens verksamhet ska vara klimatneutral inom 15 år. Planen ska innehålla satsningar på energieffektivisering, solceller och nybyggnation. Kollektivtrafik, cykel- och gångvägar ska prioriteras och grönska- och vattenområden skyddas. Vidare ska kommunen kontakta företag, organisationer och offentlig verksamhet och hjälpa till med hållbarhetsanalys. Förslagslämnaren vill att kommunen inom tre år avyttrar alla innehav i fossilutvinningsföretag, genomför en folkbildningskampanj och deltar i den stora klimatmarschen i november 2015.

Klimatfrågan är en av Botkyrka kommuns mest prioriterade frågor och målsättningen är att kommunens bidrag till klimatförändringarna helt och hållet ska upphöra. Miljö- och hälsoskyddsnämnden delar förslagsställarens uppfattning att kommunen måste stärka sitt engagemang i klimatomställningen för att nå beslutade mål. Efter klimatmötet i Paris ligger ett stort ansvar för att förverkliga de ambitiösa mål som där slogs fast på kommunerna. En viktig del är att avyttra alla innehav i fossilutvinningsföretag genom fonder men nämnden har ingen uppfattning om hur snabbt det kan ske. För att nå målen fossilbränslefri och klimatneutral kommun behövs även åtgärder i linje med förslagen om att kontakta företag och organisationer samt en informations- och folkbildningskampanj.

2016-05-23

Botkyrka kommun arbetar sedan 2009 utifrån klimatmålen att kommunen som organisation ska vara fossilbränslefri år 2015 och klimatneutral år 2020. Kommunen som plats ska vara fossilbränslefri år 2030 och klimatneutral år 2040. Kommunen har gjort en utredning som visar att det finns goda förutsättningar för solceller i Botkyrka.

Kommunfullmäktige har gett miljö- och hälsoskyddsnämnden i samarbetet med tekniska nämnden i uppdrag att utarbeta en plan i syfte att installera solcellsanläggningar på kommunens egna fastigheter och kommunstyrelsen har uppdragit åt kommunledningsförvaltningen att föra in ambitionerna om solcellsanläggningar i arbetet med utvecklingen av Brunnaområdet och Södra Porten.

All kommunal nybyggnation i kommunen följer Botkyrkas ”Riktlinjer för boendeplanering” som anger att vi ska bygga energieffektivt med miljövänliga tekniker, material och teknisk försörjning. Vi ska också uppmuntra innovationer och nytänkande inom modernt miljövänligt bostadsbyggande. I enlighet med kommunens översiktsplan kommer investeringar i cykelvägnätet fortsättningsvis att göras och Botkyrka kommer att få fler trottoarer.

För att motverka temperaturhöjningar arbetar kommunen med att skydda och utveckla naturvärdena i Botkyrka. För att stimulera energieffektivisering har kommunen en klimat- och energirådgivare som ger kostnadsfri och opartisk rådgivning till privatpersoner, organisationer och företag. Vad gäller divestering har kommunfullmäktige mottagit en motion om att kommunen ska avinvestera i de fonder som ägnar sig åt fossila bränslen. Kommunledningsförvaltningen har fått i uppdrag att yttra sig i frågan, därefter kommer kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ta beslut.

Kommunen anordnar årligen olika aktiviteter för att informera och inspirera Botkyrkaborna till en klimatsmart livsstil. På grund av kort tid mellan att medborgarförslaget mottogs och klimatmarschen ägde rum har inget beslut om deltagande tagits. Botkyrka anslöt sig till initiativet Fossilfritt Sverige inför klimatmötet i Paris och visade på det viset att vi tar klimatfrågan på allvar.

Miljöenhetens förslag till beslut är att medborgarförslaget anses besvarat.

2016-04-18

Referens
Jessica NybergMottagare
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande över medborgarförslag – Botkyrka kommun bör stärka sitt engagemang i klimatomställningen

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att medborgarförslaget är besvarat och beslutar att förslaget om ett utvecklat klimatomställnings- och folkbildningsprogram redan hanteras i kommunens miljö- och klimatarbete.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska yttra sig över medborgarförslaget att Botkyrka kommun ska ta fram en klimatomställningsplan med målsättning att kommunens verksamhet ska vara klimatneutral inom 15 år. Planen ska innehålla satsningar på energieffektivisering, solceller och nybyggnation. Kollektivtrafik, cykel- och gångvägar ska prioriteras och grön- och vattenområden skyddas. Vidare ska kommunen kontakta företag, organisationer och offentlig verksamhet och hjälpa till med hållbarhetsanalys. Förslagslämnaren vill att kommunen inom tre år avyttrar alla innehav i fossilutvinningsföretag, genomför en folkbildningskampanj och deltar i den stora klimatmarschen i november 2015.

Botkyrka kommun arbetar sedan 2009 utifrån klimatmålen att kommunen som organisation ska vara fossilbränslefri år 2015 och klimatneutral år 2020. Kommunen som plats ska vara fossilbränslefri år 2030 och klimatneutral år 2040. Kommunen har gjort en utredning som visar att förutsättningar för solceller i Botkyrka är god, nästa steg är att kommunfullmäktige ska ta beslut om kommunstyrelsens förslag i ärendet. All nybyggnation i kommunen följer Botkyrkas ”Riktlinjer för boendeplanering” som anger att vi ska bygga energieffektivt med miljövänliga tekniker, material och teknisk försörjning. I enlighet med kommunens översiktsplan kommer investeringar i cykelvägnätet fortsättningsvis att göras och Botkyrka kommer att få fler trottoarer.

För att motverka temperaturhöjningar arbetar kommunen med att skydda och utveckla naturvärdena i Botkyrka. För att stimulera energieffektivisering har-

2016-04-18

kommunen en klimat- och energirådgivare som ger kostnadsfri och opartisk rådgivning till privatpersoner, organisationer och företag. Vad gäller divestering har kommunfullmäktige mottagit en motion om att kommunen ska avinvestera i de fonder som ägnar sig åt fossila bränslen. Kommunledningsförvaltningen har fått i uppdrag att yttra sig i frågan, därefter kommer kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ta beslut.

Kommunen anordnar årligen olika aktiviteter för att informera och inspirera Botkyrkaborna till en klimatsmart livsstil. På grund av kort tid mellan att medborgarförslaget mottogs och klimatmarschen ägde rum har inget beslut om deltagande tagits. Botkyrka anslöt sig till initiativet Fossilfritt Sverige inför klimatmötet i Paris och visade på det viset att vi tar klimatfrågan på allvar.

Miljöenhetens förslag till beslut är att medborgarförslaget anses besvarat.

Ärendet

Miljöenheten har fått i uppdrag att yttra sig över ett medborgarförslag. Förslagslämnaren vill att Botkyrka kommun ska fatta beslut om:

- Att en klimatomställningsplan tas fram för all verksamhet inom kommunens ansvar med syfte att kommunens egen verksamhet ska vara klimatneutral inom femton år. Satsningar ska göras på energieffektivisering, solceller ska installeras och nybyggnation ska ske i form av passivhus. Kollektivtrafik, cykel- och gångvägar ska prioriteras och grönska- och vattenområden ska skyddas.
- Att kontakta alla företag, organisationer och offentlig verksamhet inom kommunen för att hjälpa till med en hållbarhetsanalys och stimulera energieffektivisering.
- Att inom tre år avyttra kommunens alla innehav i fossilutvinningsföretag.
- Att göra en informations- och folkbildningskampanj samt ett utskick till alla invånare i kommunen.
- Att delta i den stora klimatmarschen den 29 november 2015 i Stockholm.

Yttrande

Klimatomställningsplan och energieffektivisering

Klimatfrågan är en av Botkyrka kommuns mest prioriterade frågor och målsättningen är att kommunens bidrag till klimatförändringarna helt och hållet ska upphöra. Botkyrka kommun antog 2009 en klimatstrategi med målen att

2016-04-18

kommunen ska vara fossilbränslefri senast 2030 och klimatneutral senast 2040. Botkyrka som organisation går före i omställningsarbetet med målsättningen att vara fossilbränslefri senast 2015 och klimatneutral senast 2020. Kommunen har undertecknat Borgmästaravtalet 2010, där lokala myndigheter förbinder sig att gå längre än Europas stater avtalat vad gäller koldioxidutsläpp och energianvändning.

Kommunen arbetar aktivt med energibesparingar i de kommunala verksamheterna, till exempel så byter kommunen ut gatubelysningen till LED-belysning. Ingen av kommunens egna fastigheter värms längre upp med olja och den el som kommunen använder för belysning, ventilation, datorer med mera är miljömärkt. Botkyrka arbetar utifrån en energiplan som anger att kommunens egen användning av energi ska minska och kommunens verksamheter skall använda energieffektiva konstruktioner och installationer vid ny- och återinvesteringar. Sedan 2009 har energianvändningen i kommunägda lokaler minskat med 16 procent.

Solceller har installerats på flera av kommunens lokaler och kommunen har gjort en utredning som visar att förutsättningar för solenergi i Botkyrka bedöms som goda. En renodlad solcellspark tar mycket mark i anspråk i relation till mängden el som produceras. Utredningen förespråkar därför att ambitionen om en solcellspark bör övergå till produktion av solenergi på tak och fasader. Nästa steg är att kommunfullmäktige ska ta beslut om förslaget.

All nybyggnation i kommunen följer Botkyrkas ”Riktlinjer för boendepenering” som anger att vi ska bygga energieffektivt med miljövänliga tekniker, material och teknisk försörjning. Kriterierna för energianvändning per kvadratmeter och år ska understiga Boverkets regler. Vi ska också uppmuntra innovationer och nytänkande inom modernt miljövänligt bostadsbyggande.

I Botkyrka har transporterorna störst klimatpåverkan och är en av anledningarna till att vi vill skapa bättre förutsättningar att leva utan bil. Arbetet utgår bland annat ifrån kommunens cykelplan som togs fram för att öka cykelresandets andel av totala resandet i Botkyrka. I Botkyrkas översiktsplan som beskriver hur vi vill att kommunen ska utvecklas till år 2040 anger att investeringar i cykelvägnätet fortsättningsvis ska göras och vissa breda vägar ska göras om till gator med trottoarer på fotgängarnas villkor.

För att motverka framtida höga temperaturer och möta klimatförändringar arbetar kommunen med att skydda och utveckla naturvärdena i Botkyrka, arbetet bottenar i naturvårdsprogrammet Botkyrkas gröna värden. Kommunen håller nu

2016-04-18

på att ta fram ett liknande program för vattnet i Botkyrka, Botkyrkas blåa värden.

Kontakta företag och organisationer för hållbarhetsanalys

Botkyrka kommun har sedan början av 2000-talet en klimat- och energirådgivare som ger kostnadsfri och opartisk rådgivning till privatpersoner, organisationer och företag. Via utskick, nyhetsbrev och annonser i lokaltidningen erbjuds besök, rådgivning och inbjudan till föreläsningar. Klimat- och energirådgivningen samarbetar med kommunerna i länet.

Avyttra innehav i fossilutvinningsföretag

Kommunfullmäktige mottog 2016-02-25 motionen ”Kommunen måste investera i klimatomställning istället för oljebolag”. Motionären yrkar att Botkyrkas kommuns investeringspolicy ska ändras så att ägande i samtliga fonder som ägnar sig åt fossila bränslen avinvesteras. Kommunstyrelsen har gett kommunledningsförvaltningen i uppdrag att yttra sig och därefter kommer kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ta beslut.

Informations- och folkbildningskampanj

Botkyrka kommun har genom åren arrangerat flertalet publika evenemang och kampanjer i samarbete med lokala organisationer, näringsliv och skolor i Botkyrka. Exempel är årligen återkommande Earth Hour och Trafikantveckan. Det samarbetet är något vi både vill fortsätta med och utveckla.

Deltagande i klimatmarschen

Botkyrka kommun mottog medborgarförslaget 2015-11-23 och klimatmarschen i Stockholm ägde rum 2015-11-29 och han därmed inte ta ställning till förslaget om deltagande i marschen. Genom att ansluta sig till regeringens initiativ Fossilfritt Sverige inför FN:s klimatmöte i Paris 2015 visar Botkyrka att kommunen i sin verksamhet bidrar till att lösa klimatfrågan och uppnå målet om ett fossilfritt samhälle.

Miljöenheten föreslår att miljö- och hälsoskyddsnamnden anser att medborgarförslaget är besvarat och beslutar att förslaget om ett utvecklat klimatomställnings- och folkbildningsprogram redan hanteras inom ramen för kommunens miljö- och klimatarbete.

2016-04-18

Magnus Andersson
Förvaltningschef
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ingrid Molander
Miljöchef
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Medborgarförslag till Botkyrka kommun

Botkyrka 2015-11-23

Borkyrka kommun bör stärka sitt engagemang i klimatomställningen

»Halten av växthusgaser ska stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig.« FN:s klimatkonvention

”Om 35 år måste utsläppen av växthusgaser vara nere på noll. Fönstret till en hållbar värld är ännu öppen, om så bara precis”, menar miljöprofessorn Johan Rockström. Men fortsätter vi som idag ökar temperaturen med 3-4 grader globalt. Då kollapsar världens korallrev och Amazonas regnskogar. Grönland smälter med en kraftigt höjd havsnivå. FN-organet UNHCR anger att det till år 2050 kommer att finnas mellan 250 miljoner och en miljard klimatflyktingar, om vi inte lyckas hejda uppvärmningen. Kol och olja måste stanna i marken, och det är bråttom. Sol, vind och vatten är framtiden. Det handlar om vilken värld vi vill lämna efter oss till våra barn och barnbarn. En värld med extremväder och där stora områden på vår jord är obeboelig eller en planet i balans med förutsättningar för ett liv i harmoni, skönhet och gemenskap, och där människorna ännu har handlingsfrihet?

I och med det viktiga klimattoppmötet i Paris (30 nov – 11 dec) finns nu ett internationellt och nationellt läge som vi alla - privatpersoner, företag, myndigheter, kommuner - måste ta vara på om vi ska lyckas vända utvecklingen och minska risken för farliga klimatförändringar. Nu har världens länder rapporterat in sina åtaganden till FN:s klimatpanel och de motsvarar en uppvärmning på 2,7-3,5 grader, alltså en nivå som skulle få förödande konsekvenser för vår jord. Alla aktörer måste nu anstränga sig ännu mer, även vår kommun. Vi vill se ett utvecklat klimatomställnings- och folkbildningsprogram i kommunen med målet att den ska vara klimatneutral till år 2030.

Vi föreslår att Borkyrka kommun fattar beslut om:

A. Att en utvecklad klimatomställningsplan tas fram för all verksamhet inom kommunens ansvar med syftet att kommunens *egen* verksamhet ska vara klimatneutral inom femton år. Satsningar ska göras på energieffektivisering och solceller ska installeras på alla lämpliga kommunägda lokaler och på/vid lämpliga markområden inklusive vägar och vid kollektivtrafiken. All nybyggnation ska ske i form av passiv- eller plus-hus och kollektivtrafik, cykel- och gångvägar ska prioriteras. Grön- och vattenområden ska skyddas för att motverka framtida, höga temperaturer.

B. Att kontakta alla företag, organisationer och offentlig verksamhet inom kommunen för att hjälpa till med en hållbarhetsanalys och stimulera energieffektivisering och andra omställningsinsatser.

C. Att kommunen tar ställning för att inom tre år avyttra alla innehav i fossilutvinningsföretag som kommunen genom sina fonder ansvarar för.

D. Att göra en informations- och folkbildningskampanj i dialog med

lokala organisationer, näringsliv och skolor, gärna i anslutning till lokaltrafiken eller centrum där många människor rör sig. Även ett särskilt utskick ska göras till alla invånare och elever i kommunen.

E. Att delta med en gemensam banderoll under den [stora klimatmarschen 29 november i Stockholm](#), exempelvis: ”Borkyrka kommun ställer om”

Med förhoppning om en bekräftelse på mottaget medborgarförslag och ett snabbt beslut av kommunfullmäktige.

Vänliga hälsningar

Joakim Envall

2016-05-23

3

Delårsrapport 1 2016 Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar godkänna delårsrapport för januari – april 2016.

Sammanfattning

I årets första delårsrapport ges en redovisning av nämndens ekonomi, verksamhetens utveckling och en uppföljning av de åtaganden som nämnden har formulerat i ettårsplanen för 2016.

Avvikelsen mot budget för helåret 2016 är marginell. Bedömningen är att nämnden kommer att klara årets budgetram.

2016-05-16

Referens
Ingrid Molander

Mottagare
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Delårsrapport 1 2016 Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar godkänna delårsrapport för januari – april 2016.

Sammanfattning

I årets första delårsrapport ges en redovisning av nämndens ekonomi, verksamhetens utveckling och en uppföljning av de åtaganden som nämnden har formulerat i ettårsplanen för 2016.

Avvikelsen mot budget för helåret 2016 är marginell. Bedömningen är att nämnden kommer att klara årets budgetram.

**LÅNGT
IFRÅN LAGOM**

Miljö- och hälsoskyddsnämndens Delårsrapport 1, 2016

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Långt ifrån lagom

Delårsrapport 1 2016 miljö- och hälsoskyddsnämnden

Innehåll

Sammandrag – drift- och investeringsbudget	3
Nämndens mål och åtaganden 2016.....	4
Målområde Medborgarnas Botkyrka	4
Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen	4
Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter	5
Mål 3 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre.....	5
Målområde Framtidens jobb	6
Målområde Välfärd med kvalitet för alla	7
Mål 6 Kunskapsresultaten förbättras och skillnader beroende på kön och social bakgrund minskar.....	7
Målområde Grön stad i rörelse	8
Målområde Kultur och kreativitet ger kraft.....	9
Mål 10 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap	9
Mål 11 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur	9
Målområde En effektiv och kreativ kommunal organisation	10
Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens	10
Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation senast 2020	11

Sammandrag – drift- och investeringsbudget

Driftbudget (i Tkr)

Tkr	Bokslut 2015	Utfall april 2016	Budget 2016	Prognos 2016	Budgetavvik 2016
Intäkter (+)	7 432	3 376	5 600	5 550	-50
Kostnader (-)	-18 856	-6 378	-20 034	-19 984	50
Netto (+/-)	-11 424	-3 002	-14 434	- 14 434	0

Resultat per verksamhet tkr

Tkr	Utfall jan-april 2016	Budget helår 2016	Prognos helår 2016	Avvikelse Budget-prognos 2016
MHN nämnden netto:	-100	-524	-524	0
-kostnader	-100	-524	-524	0
Gemensam verksamhet: netto:	-1 384	-4 302	--4 305	-3
-intäkter	80	50	100	50
-kostnader	-1 463	-4 352	-4 405	-53
Miljö- och hälsoskydd netto:	331	-1 731	-1 893	-162
-intäkter	1 824	2 800	2 800	0
-kostnader	-1 493	-4 531	-4 693	-162
Livsmedel netto:	519	-640	-635	5
-intäkter	1 390	2 250	2 250	0
-kostnader	-871	-2 890	-2 885	5
Natur och miljöanalys netto:	-1 744	-5 359	-5 199	160
-intäkter	82	500	400	-100
-kostnader	-1 827	-5 859	-5 599	-260
Naturskola, fältbussen netto:	-623	-1 878	-1 878	0
-kostnader	-623	-1 878	-1 878	0
Summa	-3 002	-14 434	-14 434	0

Kommentar till ekonomiskt utfall delår 1 samt prognos helåret 2016

Intäkterna minskar jämfört med bokslut 2015. Det beror på att ramen för miljö- och hälsoskyddsnämnden utökats för klimatarbetet, Fairtrade City och Earth Hour. Tidigare debiterades de kostnaderna internt till kommunledningsförvaltningen, och visades då som en inkomst. Nämndens ram har på det viset utökats med 1 500 tkr, samtidigt som intäkterna minskar med lika mycket. Kommunledningsförvaltningen debiterades också extra för det arbete miljöenheten lade ner i projektet samordnade varutransporter.

Prognos 2016

Prognosen beräknas ligga i nivå med budget för 2016. Budgetramen har ökats med 500 tkr för år 2016, eftersom kommunstyrelsen har beviljat att driftmedel om 500 tkr överförs till 2016 från 2015 års överskott. Medlen avser två projekt, Vinnovaprojektet ”Växthus i miljonprogramsområden” och vattenprogrammet som ska tas fram och redovisas januari 2017 till kommunfullmäktige.

En redovisning om orsakerna varför ombudgeteringen begärdes finns närmare beskriven i nämndens årsredovisning 2015. För vattenprogrammet gällde det en försenad upphandling av konsult, det uppdraget är nu utfört. För växthusprojektet är tidplanen framflyttad. Det är godkänt av Vinnova som delvis finansierar projektet.

Nämndens mål och åtaganden 2016

Målområde Medborgarnas Botkyrka

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Nämndmål

Medborgarna ska ha goda möjligheter att ta del av kommunens miljöarbete.

Mätbart nämndmål

Mätbart mål	Mål 2015	Utfall 2015	Mål 2016	Utfall 2016
Andel uppdaterade indikatorer i miljöbarometern	100%	100%	100%	årligen

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att förbättra möjligheterna för barn och unga att ta del av kommunens miljöarbete.

Kommentar

Genom Fältbussens verksamhet och i samarbete med Naturpedagogiskt centrum inom utbildningsförvaltningen arbetar enheten med att förbättra möjligheterna för barn och unga att ta del av kommunens miljöarbete. Eftersom indikatorer och nämndmål för Fältbussen finns under målområde ”välfärd och kvalitet för alla” redovisas delårets aktiviteter under det målområdet.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att driva och delta i nätverk med medborgare, föreningar, organisationer och andra om kommunens miljöarbete.

Kommentar

Miljöenheten driver eller deltar i ett flertal nätverk. De viktigaste är Miljösamverkan Stockholms län, Södertörnsekologerna, Klimat- och energirådgivningen och Södertörns utvecklingsprogram. Beviljade projekt inom LONA och LOVA som markkalkning och Kyrksjön drivs i nätverk med medborgare och föreningar. Miljöenheten har varit aktiv i alla dessa nätverk under delår 1.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter

Kommungemensamt mål

Nämndens verksamheter präglas av god service, bra bemötande och hög tillgänglighet i alla kontakter.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden verkar för att information om allemansrätten når ut till alla medborgare på olika språk.

Kommentar

Miljöenheten kommer att utreda frågan under året. Inte påbörjat.

Mätbart nämndmål

Mätbart mål	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Andel av medborgarförslagen som besvaras av nämnden senast vid tredje sammanträdet från att de inkommer till nämnden.	80%	50%	årligen
Andel medborgarförslag som besvaras av nämnden inom högst sex månader från att det inkommer till nämnden.	100%	100%	årligen

Mål 3 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Nämndmål

Minska mängden gifter i Botkyrkas förskolor

Indikatorer

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall delår 1 2016
Totalt antal inspektioner enligt miljöbalken	451	294	425	110
Totalt antal inspektioner enligt livsmedelslagen	341	442	488	159
Antal inspektioner för extra kontroll livsmedelslagen	30	50	59	12
Antal inspektioner avseende försäljning av folköl-, tobak och receptfria läkemedel	50	33	43	12

Indikator	Utfall delår 1	Utfall 2016
antal inspektioner avseende genomförande av utfasning av gifter i förskolemiljö ¹ .	29	

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att samverka med utbildningsnämnden så att den checklista som används vid barnskyddsronder kompletteras och omfattas av aspekter om en giftfri miljö så som inredning, lekmaterial, städning etc. och även omfattar tillåtna men känt problematiska kemikalier så som hormonstörande ämnen och BPA. Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att kontrollera att giftiga ämnen fasas ut i förskolan genom ordinarie tillsyn enligt miljöbalken.

Kommentar

Som indikator till nämndmålet ges antal inspektioner, eftersom all tillsyn syftar till att förebygga och undanröja risker för människors hälsa och miljön. De flesta inspektioner omfattar också kemikalier/giftfri miljö i någon form. Från 2016 läggs ytterligare en indikator till ”antal inspektioner avseende genomförande av utfasning av gifter i förskolemiljö”. De 29 inspektioner som gjorts första tertiet är att livsmedelsteamet kontrollerat utrustning i förskoleköken, tallrikar och glas och slitningsgrad. Tillsynskampanj inom förskolan gällande förskolornas övriga verksamhet kopplat till giftfri miljö har startats upp med början på de privata förskolorna.

Målområde Framtidens jobb

Mål 5 Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar.

Mätbart nämndmål

Nöjd kundindex (NKI) mäts för livsmedels- och miljötillsynen. Mål för tillsynen är 80.

Mätbart nämndmål	Utfall 2011	Utfall 2013	Utfall 2014/2015	Mål 2016
Nöjd kundindex, NKI ¹ livsmedels- och miljötillsyn	61	66	81	80
Jämförelse: medelvärde NKI samtliga deltagande livsmedel/miljö	66	65	68	75

¹ Nöjd kundindex enligt den näringslivsundersökning som mäter miljötillsynens och livsmedelstillsynens service och görs av Stockholm Business Alliance (SBA).

Kommentar

NKI mäter företagets bedömning av tillsynen vad gäller bemötande, rättsäkerhet, tillgänglighet, information, kompetens och effektivitet. Miljöenhetens siffra för NKI 2014/2015 är 81. Kommunens sammanlagda siffra för NKI 2014/2015 är 72. Det är ett sammanräknat resultat av bygglov, räddningstjänst, markupplåtelse, miljötillsyn, livsmedelstillsyn och alkoholtillstånd. Det kommungemensamma målet är att alla sammantaget ska uppnå NKI 75 år 2017.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att genom samarbetsprojekt med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden öka attraktiviteten inom kommunens företagsområden.

Kommentar

Projektet ”Attraktivare verksamhetsområden” pågår. Arbetet med att utveckla Bovallen fortsätter. Projektet drivs av mark- och exploateringsenheten och miljöenheten ingår i projektgruppen. Förbättringsförslag som har tagits fram är inom belysning och vägar. Belysningen är förbättrad, en parkeringsplats är anlagd, fiber planeras att dras fram och asfaltering inom området. Ett uppstartsmöte har hållits i Skyttbrink i syfte att ta reda på verksamheternas behov och önskemål av områdets utveckling.

Mätbart nämndmål

Bereda feriepraktikplatser för ungdomar från Botkyrka.

Mätbart nämndmål	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal feriepraktikplatser	3	9	7	12

Kommentar

För 2016 planeras 12 feriepraktikplatser.

Målområde Välfärd med kvalitet för alla

Mål 6 Kunskapsresultaten förbättras och skillnader beroende på kön och social bakgrund minskar.

Nämndmål

Genom fältbussens verksamhet stödja lärare samt komplettera och berika den ordinarie NO-undervisningen.

Kommentar

Fältbussens exkursioner delår 1 har i huvudsak behandlat livet i skogen. Eleverna har fått lära sig om hur djur och växter överlever på vintern. Vi har t ex studerat bäverspår vid Gölan och tagit reda på vad en kungsfågel äter ute på Lida och vid Hummeltorp. Under perioden har 33 exkursionsdagar genomförts med 626 elever från årskurs fem. En av klasserna var särskole-/ träningsklasser Två klasser var från friskola. Därutöver har 4 dagar hållits med gymnasieklasser från Tumba gymnasium, Tullinge gymnasium och Botvidgymnasiet. Temat var vattenekologi och evolution. ca 100 elever. En dag äventyrspedagogik har hållits på Stolvretsskolan. En praktikant har jobbat på bussen under januari månad.

Mätbart nämndmål

Mätbart mål	Mål 2013	Utfall 2013	Mål 2014	Utfall 2014	Mål 2015	Utfall 2015
Andel lärare som anser att dagen med Fältbussen kompletterar och berikar undervisningen i NO*	75%	92%	75%	100%	95%	årligen

Indikatorer

Indikator	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall delår 1
Antal klasser med Fältbussen/totalt erbjudna antal klasser	115/117	101/104	100/103	123/126	33/33
Antal elever/deltagare med Fältbussen	2415	2704	2545	2599	760

Målområde Grön stad i rörelse

Nämndmål

Botkyrkas sjöar, vattendrag och kustvatten ska ha god ekologisk status.
Bevara och utveckla Botkyrkas gröna värden.

Indikatorer

Indikator	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Antal rastande och häckande arter av vadarfåglar i Botkyrka per år	15	16	16	25	årligen
Andel (%) av de klassade sjöarna i Botkyrka (totalt 9 st) som uppnår god ekologisk status (bedöms av Vattenmyndigheten)	-	44	44	67	årligen
Utfall Andel (%) av de klassade vattendragen i Botkyrka (totalt 4 stycken) som uppnår god ekologisk status. Bedöms av Vattenmyndigheten	-	0	25	25	årligen
MoH mängd totalfosfor i Kagghamraåns utlopp kg/år	1510	1116	1061	1241	årligen

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att, under 2015 och 2016 i samarbete med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden, ta fram en vattenplan för kommunen.

Kommentar

Arbetet pågår enligt plan. En extraanställd och en konsult arbetar tillsammans med projektgruppen. En redovisning om statusen i projektet kommer att ske till nämnden.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att i samarbete med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden ta fram en fördjupad plan för anpassning till ett förändrat klimat, baserat på klimat- och sårbarhetsutredningen från 2010.

Kommentar

Miljöenheten arbetar tillsammans med övriga enheter på samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen med klimatanpassning enligt Botkyrka kommuns klimatstrategi.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att i samarbete med bland andra samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden, ungdomsfullmäktige, markägare och SRV-återvinning arbeta för att minska nedskräpning och dumpning av avfall i naturen.

Kommentar

En städkampanj har genomförts våren 2016. Botkyrka kommun har samarbetat med Håll Sverige Rent. Skolor och föreningar har varit aktiva i att delta. Städkampanjen skedde i gata- parkenhetens regi. Botkyrka är den kommun som haft flest deltagare i Stockholms län i Håll Sverige Rent- kampanjen. 6288 personer, 22 förskolor (kommunala) och 8 skolor och några privata initiativ.

Ungdomsfullmäktige och miljöenheten har inlett ett samarbete om ett informationsmaterial om nedskräpning.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden ta fram en åtgärdsplan för att öka det hållbara resandet inom kommunen.

Kommentar

Åtgärdsplanen har inte påbörjats. Projektet leds av gata- parkenheten.

Målområde Kultur och kreativitet ger kraft

Mål 10 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att kontakta organisationer som volontärbyrå, naturskyddsföreningen, Hela människan och myndigheter som arbetsförmedlingen och kommunens dagliga verksamhet för att undersöka möjligheten till samarbete kring naturvårdsarbetet.

Kommentar

Arbetet har ännu inte kommit igång.

Mål 11 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Nämndmål

Kulturvärden i Botkyrkas natur ska vara tillgängliga, särskilt i naturreservaten.

Indikatorer

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall delår 1
MoH Andelen av de skyddsvärda ängs- och hagmarker som kommunen har rådighet över* som hävdats under året.	2,5 av 3	4 av 4	4 av 4	1 av 4

Kommentar: Ängs- och hagmarker har en rik flora och fauna, som om de växer igen utarmas. Därför sköts några Ängs- och hagmarkerna med äldre metoder för att bevara arterna. Det är slåttermarkerna vid Källtorp och i Hörningsnäs naturreservat, samt betesmarkerna vid Grönslett och Snäckstavig-dammen. Hörningsnäs har under delår 1 fagats i samarbete med naturskyddsföreningen.

Målområde En effektiv och kreativ kommunal organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Nämndmål

Tillsynen ska vara effektiv och av god kvalitet.

Indikatorer

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Antal inspektioner per årsarbetare miljöbalkstillsyn, per år (enligt definition Miljösamverkan Stockholms län)	74	57	61	årligen
Jämförelse: medelvärde antal inspektioner per årsarbetare miljöbalkstillsyn, per år för de kommuner som rapportar in statistik till Miljösamverkan i Stockholms län	68	52	54	årligen
Antal inspektioner per årsarbetare livsmedelstillsyn, per år (enligt definition Miljösamverkan Stockholms län)	88	118	119	årligen
Jämförelse: medelvärde antal inspektioner per årsarbetare livsmedelstillsyn, per år för de kommuner som rapportar in statistik till Miljösamverkan i Stockholms län	145	145	147	årligen

Kommentar: Botkyrka kommun ligger lägre än medelvärdet i länet av antalet livsmedelsinspektioner, eftersom inspektörerna i en del kommuner, som Stockholm, inte har administrativa uppgifter i sin tjänst.

Mål 13 Klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Indikatorer

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel av miljöenhetens tjänsteresor som görs till fots, med cykel och kollektivtrafik (mäts en gång per år i oktober/november)	42%	44%	46%

2016-05-23

4

Revision av miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsutövande 2015

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att nämnden tagit del av revisionen.

Sammanfattning

Föreligger Revisionsskrivelse samt PM från Öhrlings PriceWaterhouse Coopers med redovisning av vad som framkommit vid granskningen av miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsutövande 2015.

Samtliga facknämnder

Granskning av ansvarsutövande 2015

Kommunens revisorer ska varje år uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för nämnder och styrelser samt enskilda ledamöter i dessa. För att möjliggöra bedömningar och skapa en tydlig grund för dessa anger kommunallagen att all verksamhet ska granskas årligen.

En viktig del i den årliga granskningen är att bedöma om nämndens ansvarsutövande är tillfredställande. Med ansvarsutövning avses nämndens/styrelsens aktiva åtgärder för att styra, leda, följa upp och kontrollera verksamheten. Ett effektivt ansvarsutövande förutsätter att det finns rutiner som stödjer nämnden i dess arbete.

Med anledning av detta har vi tidigare infordrat en grunddokumentation från varje nämnd när det gäller budget, verksamhetsplaner, reglemente, delegationsordning, olika policydokument m m. Detta material uppdateras årligen via vår protokollsgenomgång.

Vi har fördelat nämndbevakningen mellan oss så att det är två förtroendevalda revisorer som löpande följer varje nämnds arbete, bl a via handlingar och protokoll. Dessa revisorer och en representant från PwC sammanträffar årligen med respektive nämndpresidium och förvaltningsledning. Detta bl a för att diskutera det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet för det gångna året samt statusen på arbetet kring intern kontroll.

Kommunstyrelsens presidium träffas samfällt i samband med slutrevisionen. I detta sammanhang diskuteras bl a resultatet kring kommunstyrelsens ansvarsutövning och resultatet av de nämndvisa genomgångarna.

Vi har samfällt beslutat att för kännedom översända bifogat PM, som utgör en dokumentation av vårt sammanträffande med nämndens politiska ledning och förvaltningsledning. De synpunkter som lyfts upp i promemorian förutsätts beaktas av nämnden inför nästa års granskning av ansvarsutövande.

För kommunens revisorer

Lennart Lindström
Ordförande

Lena Ingren
Vice ordförande

2016-03-31
Jan Nilsson

PM

Miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsutövande 2015

1. Bakgrund

Kommunens revisorer ska varje år uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för nämnder och styrelse samt enskilda ledamöter i dessa. För att möjliggöra bedömningar och skapa en tydlig grund för dessa anger kommunallagen att all verksamhet ska granskas årligen.

En viktig del i den årliga granskningen är att bedöma om nämndens eller styrelsens ansvarsutövande är tillfredsställande. Med ansvarsutövning avses nämndens eller styrelsens aktiva åtgärder för att styra, leda, följa upp och kontrollera verksamheten. Ett effektivt ansvarsutövande förutsätter att det finns system och rutiner som stödjer nämnden i dess arbete.

Enligt kommunallagen ska nämnderna var och en inom sitt verksamhetsområde se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten och att kontrollen inom nämnden är tillräcklig.

Mot bakgrund av ovanstående har PwC fått i uppdrag av de förtroendevalda revisorerna att granska ansvarsutövningen inom kommunens nämnder. Resultatet av granskningen har diskuterats vid ett sammanträffande mellan förtroendevalda revisorer samt nämnd- och förvaltningsledning.

2. Genomförande

Den årliga granskningen av ansvarsutövande har genomförts enligt följande arbetsmodell:

- Insamling av grunddokumentation
- Analys/verifiering av grunddokumentation
- Avstämning/diskussion med nämnd och förvaltningsledning
- Upprättande av PM
- Avstämning och diskussion med kommunstyrelse/kommunledning
- Uppföljning av resultat/underlag kring fördjupande revisionsprojekt

I och med att grunddokumentation insamlades tidigare år har årets granskning fokuserats på en komplettering av materialet och en diskussion kring:

- Nämndens årsredovisning
- Lägesrapporter
- Framtidsperspektiv

3. Resultat

3.1 Allmänt

Den sammanfattande bedömningen är att det finns ett strukturerat system för styrning och ledning samt uppföljning och kontroll som omfattar nämndens samlade verksamhetsområde. Identifierade utvecklingsområden är bland annat arbetet kring intern kontroll, prognossäkerhet och frekvensen i den ekonomiska uppföljningen.

3.2 Nämndens årsredovisning

Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar ett budgetöverskott på 0,5 mnkr, vilket innebär att den av kommunfullmäktige fastställda ekonomiska ramen har klarats.

Budgetöverskottet finns främst på intäktssidan (projektmedel/sålda tjänster till kommunledning). På kostnadssidan är personalkostnaderna något högre än budget eftersom en extra personalresurs har anställts för klimatarbetet. Sammantaget bedömer vi att orsakerna till budgetavvikelserna kommenteras på ett tillfredsställande sätt i nämndens årsredovisning.

Prognossäkerhet

Mnkr och %	N-budget	T 1	T 2	Utfall	Avvik i %	P-fel i T 2 i %
Nämnd	11,9	0,0	0,0	0,5	4,2	4,2

Den procentuella budgetavvikelsen är 4,2 %. Prognosfelet är 4,2 %, vilket visar på en otillfredsställande träffsäkerhet på totalnivå i budgetutfallsprognosen per tertial två, även om avvikelsen delvis kan relateras till projektmedel. Detta understryks ytterligare av den budgetutfallsprognos per oktober som nämnden behandlade i december 2015 och som visade på ett budgetöverskott på 0,2 mnkr. I och med detta bedömer vi att prognossäkerheten fortfarande ett utvecklingsområde, vilket även konstaterades vid förra årets granskning.

Protokollförd uppföljning av ekonomin har skett i nämnden tre gånger under året, vilket är en gång fler än de obligatoriska och kommunövergripande tertialuppföljningarna. Av reglementet för budgetansvar och attest framgår att det åligger nämnden att *kontinuerligt* hålla sig underrättad om såväl kostnader och intäkter som verksamhetens utveckling. Vi bedömer att ovanstående rapporteringsfrekvens inte är tillräcklig.

En lämpligt generell rutin framledes för samtliga nämnder är att de månadsrapporter som inforas av kommunledningsförvaltningen, och som upprättas av respektive nämnds förvaltningsorganisation, för vidare sammanställning och redovisning till kommunstyrelsen, även delges nämnden som ett besluts- eller anmälningsärende. Detta tillsammans med den formella behandlingen av delårsrapporterna bedöms innebära både en enhetlig och tillräcklig rapporteringsfrekvens.

Verksamhetsmässigt resultat

Nämnden redovisar i sin årsredovisning bidraget till ettårsplanens kommunövergripande målområden via åtaganden, nämndmål och indikatorer. Detta utifrån den sk trafikkjusmodellen.

Nämndens egen utvärdering visar att bidraget till måluppfyllelsen är god inom tre områden, godtagbar inom två områden och ej godtagbar inom ett område. Resultatet bedöms vidare vara bättre jämfört med föregående år inom tre områden och oförändrat inom tre områden.

Vi kan konstatera att åtaganden, mål och indikatorer samt genomförda åtgärder för att nå dessa kommenteras på ett tillfredsställande sätt i nämndens årsredovisning. Tydligheten i bedömningen av måluppfyllelsen är dock ett utvecklingsområde, t ex genom att redan i budgetsammanhang fastställa procentuella intervall för vad som krävs för uppnå grönt, gult eller rött.

Följsamhet till anvisningar

Nämndens årsredovisning bedöms i huvudsak följa kommunledningsförvaltningens anvisningar. Ett utvecklingsområden är dock motivering av den sammanfattande utvärderingen av de olika målområdena.

Samlad bedömning

Den samlade bedömningen av nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat sker i revisionsberättelse och vidhängande redogörelse. I övrigt hänvisar vi till revisionsrapporten över granskning av årsredovisning 2015.

3.3 Lägesrapporter

Mål- och kvalitetsarbete

I nämndens årsredovisning finns en beskrivning kring mål- och kvalitetsarbetet, utifrån bidraget till de kommungemensamma målen i ettårsplanen. En aggregerad sammanställning av måluppfyllelsen kring dessa mål finns i kommunens samlade årsredovisning. En genomgång och revidering av de kommungemensamma målen har även skett under tidigare planperiod. Utifrån detta har nämnden i dialog med förvaltningen utarbetat nämndmål och åtaganden.

I övrigt hänvisas till kommentarerna i delavsnitt 3.2, kring det verksamhetsmässiga resultatet för 2015.

Intern kontroll

Det är nämnden, som enligt kommunallagen, har det formella ansvaret för den interna kontrollen. De förtroendevalda revisorerna ska årligen bedöma om nämnden har ett fungerande system för intern kontroll.

Nämnden har antagit en plan för intern kontroll för 2015, vilket skedde i april 2015 och är sent utifrån gällande regelverk som säger att planen ska antas senast i januari innevarande år. Planen har genomförts och återrapportering har skett till nämnden i december 2015. Nämnden har inte fullt ut beaktat de obligatoriska kontrollmomenten¹ i den kommunövergripande planen för intern kontroll som fastställts av kommunstyrelsen. Endast en nämnd- och förvaltningsspecifik kontroll ingår vidare i planen (riskbedömning vid omorganisation), utifrån genomförd risk- och väsentlighetsanalys. Denna punkt bedöms vidare ha en svag koppling till nämndens ansvarsområde. Nämnd- och förvaltningsspecifik kontroll är ett utvecklingsområde framledes, utifrån en dokumenterad risk- och väsentlighetsanalys.

Av totalt sex områden i planen är tre sådana där inga avvikelser har påvisats. För resterande tre områden har avvikelser konstaterats. I återrapporteringen av intern kontroll 2015 saknas en sammanställning där resultatet sammanfattas i grön- eller rödmarkerade rutor, vilket är den redovisningsmodell som fastställts av kommunens centrala internkontrollgrupp och som tillämpas av huvuddelen av förvaltningarna i kommunen.

Sammantaget kan vi konstatera är arbetet med intern kontroll, inom nämndens ansvarsområde, är ett utvecklingsområde.

Övriga frågor

Under denna rubrik diskuterades betydelsefulla händelser under 2015 i form av bland annat behovsutredning för tillsynen enligt miljöbalken, jämförelsevis goda resultat vid NKI-mätning (nöjdkund-index), extern finansierade projekt samt samordnade varutransporter på Södertörn.

4. Framtidsperspektiv

Under denna punkt har diskussioner förts kring framtiden och fortsatta utmaningar, såsom bland annat:

- Behov av ökade personella resurser för tillsyn
- Utökad samverkan med Näringslivscenter
- Uppföljning av vattenprogrammet

¹ Bland annat saknas kontrollmomentet inköp/hyra av personbil. Inom ramen för granskning av system för intern kontroll 2015 konstaterades dock att ekonomienheten på tekniska förvaltningen i efterhand gått igenom aktuellt kostnadsslag och rättat felaktiga momsavlyft.

- Ökade krav kring kemikaliehantering
- Förstärkning av naturvårdsarbetet

För ytterligare information kring framtidsperspektivet hänvisas till nämndens omvärldsanalys.

Kommunfullmäktige

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2015

Vi har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet under år 2015, samt genom utsedda lekmannarevisorer även de aktiebolag och den stiftelse som kommunen är engagerad i. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i revisoreernas redogörelse och övriga till berättelsen fogade bilagor.

Kommunens ettårsplan innehåller mål och riktlinjer för en god ekonomisk hushållning utifrån ett finansiellt och verksamhetsmässigt perspektiv. Vi bedömer att det sammantagna resultatet i årsredovisningen i stort är förenligt med dessa.

Vi avstyrker att tekniska nämnden beviljas ansvarsfrihet. Detta på grund av nämndens bristande styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten. De närmare skälen för detta ställningstagande framgår av ovan nämnda redogörelse.

Däremot tillstyrker vi att:

- Kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet
- Kommunens årsredovisning godkänns

Tumba 2016-04-13

 Lennart Lindström	 Lena Ingren	 Leif Thunholm	 Folke Olsson
 Karl-Erik Strömberg	 Kurt Sjölander	 Donald Eriksson	 Lisa Forssberg
 Jan-Olof Rasmussen	 Hamza Benmakhlouf		

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:
Revisoreernas redogörelse (bil 1)
De sakkunnigas rapporter i olika granskningar (bil 2-19)
Granskningsrapporter (bil 20)

REVISORERNAS REDOGÖRELSE FÖR ÅR 2015

1 ALLMÄNT

Vi har under året genomfört vår granskning i enlighet med kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt fastställt revisionsreglemente. PwC har biträtt oss i årets granskningsarbete.

Förutom granskning av kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet har granskning även skett av de aktiebolag och den stiftelse som kommunen är engagerad i, via utsedda lekmannarevisor och förtroendevald revisor. Vidare har Södertörns överförmyndarnämnd granskats, som är en s k gemensam nämnd.

För att ytterligare strukturera våra arbetsformer har vi även fastställt en revisionsstrategi, som är ett komplement till det av kommunfullmäktige fastställda revisionsreglementet.

2 INRIKTNING OCH OMFATTNING

Målsättningen med revisionsarbetet är att främja ändamålsenlighet, effektivitet, rättvisande räkenskaper och god intern kontroll. Utifrån denna målsättning utarbetas revisionsplanen, som innehåller granskningar inom förvaltnings- och redovisningsrevision.

Revisionsarbetet domineras av förvaltningsrevisionella granskningar (fördjupade revisionsprojekt), dvs verksamhetsinriktade granskningar inom olika väsentliga områden. Granskningsinsatserna syftar till att ge impulser till en effektivisering av verksamheten samt öka ändamålsenligheten.

Vidare görs granskningar inom redovisningsrevision i form av olika system och redovisningsrutiner, intern kontroll, delårsrapport och årsredovisning. Dessa insatser syftar till att främja rättvisande räkenskaper och god intern kontroll. Resurser avsätts även för granskning av ansvarsutövning, oförutsedda granskningsinsatser, rådgivning och uppdragsadministration.

Som underlag för mandatperiodens revisionsplaner har en väsentlighets- och riskanalys genomförts. Utifrån denna analys har vi prioriterat olika granskningsinsatser och sammanställt dessa i årliga planer. Förslaget till revisionsplan för 2015 har diskuterats och stämmts av med kommunfullmäktiges presidium, som även löpande under året erhållit samtliga revisionsrapporter (inkl skrivelser) för kännedom.

Projektplaner för samtliga projekt i revisionsplanen har utarbetats, innehållande bl a bakgrund, revisionsfrågor, kontrollmål, revisionskriterier, metod, avgränsning och budget.

3 RESULTAT

3.1 Allmänt

Fastställd revisionsplan för 2015 har genomförts inom den ekonomiska ram som kommunfullmäktige fastställt.

De synpunkter som lämnats i anslutning till olika granskningar under året har i stor utsträckning beaktats av nämnder och förvaltningar. Uppföljning kommer att ske av vissa granskningar under 2016.

3.2 Ansvarsutövning

I kommunallagen stadgas bl a att revisorerna årligen ska granska all verksamhet inom nämndernas verksamhetsområden. I och med detta har vi genomfört en granskning av nämndernas ansvarsutövning, dvs hur nämnderna styr, leder och följer upp verksamheten. Insamling och analys av grunddokumentation har skett. Vi har även träffa samtliga nämndpresidier och förvaltningsledningar för att diskutera granskningsresultatet.

Vår sammanfattande bedömning är att det finns ett strukturerat system för styrning, ledning, uppföljning och kontroll som omfattar samtliga nämnder. Vissa skillnader i hur systemet tillämpas finns dock mellan nämnderna.

Vid granskningen har ett antal olika utvecklingsområden identifierats, vilka kommunicerats med respektive nämnd och förvaltningsledning samt diskuterats med kommunledningen i samband med slutrevisionen. PM har upprättats och överlämnats för kännedom till respektive facknämnd.

Samtliga nämnders ansvarsutövande bedöms ha varit tillfredsställande för 2015, förutom tekniska nämndens.

Nedan redovisas delar av PM:et över tekniska nämndens ansvarsutövande. Detta utifrån de mer omfattande brister som konstaterats.

Den procentuella avvikelser i relation till omslutningen är 1,5 %. Prognosfelet är 3,1 %, vilket visar på en otillfredsställande träffsäkerhet på totalnivå i budgetutfallsprognosen per tertiäl två. Detta understryks ytterligare av den budgetutfallsprognos per september som nämnden behandlade i november 2015 och som visade på ett budgetunderskott på 12,7 mnkr.

Protokollförd uppföljning av ekonomin har skett i nämnden fem gånger under året, vilket är tre gånger fler än de obligatoriska och kommunövergripande tertiäluppföljningarna. Av reglementet för budgetansvar och attest framgår att det åligger nämnden att kontinuerligt hålla sig underrättad om såväl kostnader och intäk-

ter som verksamhetens utveckling. Vi bedömer att ovanstående rapporteringsfrekvens är tillräcklig, men att kvaliteten i rapporteringen behöver förbättras.

Vidare kan vi konstatera att tekniska nämndens uppföljning av investeringsprojekt inom lokalförsörjning och fastighet inte har skett med tillräcklig frekvens och kvalitet under 2015. Rapporteringsfrekvensen är inte heller förenligt med nämndens tidigare ställningstagande kring löpande uppföljning på varje sammanträde. Den första uppföljningen av investeringsprojekt behandlades av nämnden så sent som i juni 2015. Vid nämndens behandling av delårsrapport per april saknades vidare en uppföljning av investeringsprojekt inom lokalförsörjning och fastighet. En kompletterande redovisning lämnas först på nästkommande sammanträde, vilket är otillfredsställande. Detta är inte heller förenligt med de anvisningar inom området som lämnats av kommunledningsförvaltningen.

Vi bedömer att tekniska nämndens ansvarsutövande inte har varit tillfredsställande för 2015, när det gäller styrning och uppföljning av ekonomin och hantering av prognostiserade underskott. Detta eftersom nämnden endast passivt godkänt de ekonomiska rapporterna från förvaltningen utan att ge några formella uppdrag med anledning av prognostiserat underskott, som de enligt reglementet är skyldiga att göra. Tekniska nämnden har inte heller följt kommunstyrelsens uppmaning att i samband med delårsrapport per augusti redogöra för vidtagna och planerade åtgärder för att minimera underskottet för 2015. Vidare har nämndens uppföljningen av investeringsprojekt inom lokalförsörjning och fastighet varit bristfällig under året, både till innehåll och frekvens.

Att tekniska nämndens slutligen klarade den av kommunfullmäktige fastställda ekonomiska ramen bedöms snarare vara ett utslag av "*slumpens skördar*", än resultatet av en fungerande styrning och uppföljning under året. Under en stor del av året har exempelvis bristande kontroll funnits kring vad som bokförts som driftkostnader kontra investeringsutgifter inom lokalförsörjning och fastighet, vilket är ett väsentligt område att kvalitetssäkra i en investeringstung verksamhet som denna. Denna bristande kontroll har inneburit att under hösten 2015 har totalt 13 mnkr tvingats omklassificeras, dvs felaktigt bokförda driftkostnader har förts om till investeringsutgifter. Detta är vidare huvudorsaken till skillnaden mellan budgetutfallprognosen per september (-12,7 mnkr) och motsvarande prognos per oktober (+4,0 mnkr). Vidare kan vi konstatera att de tidigare prognoserna helt eller delvis baserats på en felaktig ekonomisk redovisning, när det gäller lokalförsörjning och fastighet.

Tidigare redovisade omföringar mellan driftkostnader och investeringsutgifter tillskapade ett ekonomiskt utrymme på driftbudgeten under senare delen av 2015. I samband med förvaltningens bokslutsarbete uppmärksammades att en leverantör hade fakturerat kommunen sammanlagt ca 15,0 mnkr för olika typer av arbeten inom kommunens fastighetsbestånd. 7,1 mnkr av detta belopp uppskattades vara förfakturerade arbeten avseende 2016 och justering för detta har skett i kommunens samlade bokslut för 2015, vilket inneburit att tekniska nämndens resultat

förbättrades med 7,1 mnkr. Detta bedöms vara huvudförklaringen till skillnaden mellan budgetutfallsprognos per oktober på 4,0 mnkr och faktiskt utfall på 10,5 mnkr.

På grund av ovanstående har den inhyrde fastighetschefens uppdrag avslutats och en internutredning pågår kring substansen i dessa fakturor.

En uppföljande granskning av investeringsprojekt inkl lokalförsörjning har genomförts under 2015. Det sammantagna granskningsresultatet visar med önskvärd tydlighet att tekniska nämnden behöver vidta kraftfulla åtgärder inom ett antal områden, för att därigenom säkerställa ett tillfredsställande ansvarsutövande framleds. Vissa av de konstaterade bristerna är relaterade till inkörningsproblem kring ny teknisk förvaltning under 2015, medan andra brister är sådana som kommunens revisorer påtalat vid olika tillfällen under ett flertal år utan att dessa ännu åtgärdats på ett tillfredsställande sätt. Detta gäller bland annat följande områden:

- Styrning, uppföljning och slutredovisning av investeringsprojekt
- Redogörelse för konsekvenser för den årliga driften av färdigställt investeringsprojekt vid prognostiserat budgetöverskridanden
- Ändamålsenlig delegationsordning och återrapportering av delegationsbeslut
- Otillräcklig uppföljning av tidigare fastställd handlingsplan utifrån brister som påtalades i tidigare granskning

En sammanfattning av granskningsresultatet och lämnade rekommendationer redovisas i delavsnitt 3.6.

3.3 Årsredovisning och delårsrapport

Efter genomförd granskning bedömer vi att årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed. Utvecklingsområde är dock följsamheten till vissa rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Av redovisningsprinciperna framgår att kommunen ännu inte har börjat tillämpa komponentavskrivning, mer än undantagsvis, men beräknas att göra detta för investeringar från och med 2016. Vår bedömning är därmed att kommunen avviker från god redovisningssed som den kommer till uttryck i RKR 11.4 och att det finns betydande osäkerheter i

redovisningen av materiella anläggningstillgångar och avskrivningar. Bedömningen grundar sig på följande:

- Investeringar 2014 och 2015 har inte, med något undantag, aktiverats komponentindelad.
- Tillgångar anskaffade före 2014 har inte komponentindelats.

Det lagstadgade balanskravet har uppfyllts för 2015, då det justerade resultatet utifrån balanskravet uppgår till 32,9 mnkr. Inga underskott från tidigare år finns vidare att reglera.

Kommunens ettårsplan innehåller mål och riktlinjer för en god ekonomisk hushållning, utifrån ett finansiellt och verksamhetsmässigt perspektiv. Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen i stort är förenligt med dessa. Det finns dock flera områden där de verksamhetsmässiga resultaten behöver förbättras, vilket även kommenteras i årsredovisningen.

Kommunen har ett styrsystem som omfattar såväl ekonomi, verksamhet och kvalitet. Målen relateras till olika verksamheter, via åtaganden, och följs upp i delårsrapport och årsredovisning. Ett utvecklingsarbete pågår när det gäller kommunens samlade mål- och styrsystem, bl a inom ramen för kartläggning av strategiska och kommunövergripande processer samt ny processororienterad organisation av kommunledningsförvaltningen fr o m 2016. Vidare har kommunfullmäktige 2015-12-17 fastställt en ny budget- och uppföljningsprocess.

Redan inför ettårsplan 2014 lämnades direktiv till nämnderna om att se över mål och åtaganden, både när det gällde antal och mätbarhet. Utifrån detta kan vi konstatera att stringensen i nämndernas bedömning av sin måluppfyllelse har utvecklats de två senaste åren, men att detta fortfarande är ett utvecklingsområde. En fördel är om det redan vid beslut om mål och åtaganden även definieras hur dessa ska mätas samt vilka värden som krävs för att uppnå grönt, gult och rött, enligt den tillämpade sk trafikkjusmodellen. Detta skulle generellt ge en bättre stringens i bedömningen av uppfyllelse av mål och åtaganden.

Kommunfullmäktige har i ettårsplan 2015 fastställt två finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Målet kring självfinansieringsgrad på minst 40 % när det gäller investeringar är uppfyllt, medan ett balansresultatresultat på minst 1,3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag inte formellt är uppfyllt. I förvaltningsberättelsen betonas dock att kommunen under 2010 till 2013 har redovisat mycket starka resultat. Det justerade balanskravsresultatet under vardera av dessa år har överstigit 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket visar på en god ekonomisk hushållning över tid.

Kommunfullmäktige har i ettårsplan 2015 fastställt 13 verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning, inom sex målområden, som följs upp via 41 indikatorer. Utfallet på dessa indikatorer varierar när det gäller olika mål. På totalnivå går 14 indikatorer åt rätt håll, 22 indikatorer är oförändrade, 3 indikatorer går åt fel håll och 2 indikatorer går inte att bedöma.

Utifrån de sex kommunövergripande målområdena har de olika facknämndernas i sina årsredovisningar bedömt bidraget till måluppfyllelsen för dessa. Den bedömning som görs är att måluppfyllelsen i huvudsak är god eller godtagbar.

Revisionsrapport över granskning av årsredovisning har överlämnats för kännedom till kommunstyrelsen.

En översiktlig granskning har skett av delårsrapporten. Efter genomförd granskning bedömer vi att delårsrapporten är upprättad i enlighet med gällande normgivning och god redovisningssed.

Revisionsrapporten över granskning av delårsrapport har överlämnats för kännedom till kommunstyrelsen. Ett yttrande kring delårsrapporten har vidare överlämnats till kommunfullmäktige, utifrån av gällande regler kring revisorernas bedömning av god ekonomisk hushållning.

3.4 Intern kontroll

Kommunövergripande granskning

Arbetet kring den interna kontrollen har diskuterats med företrädare för facknämnder och förvaltningsledningar inom ramen för granskningen av ansvarsutövandet. Detta med avseende på utarbetande av årlig plan för intern kontroll och återrapportering av genomförda kontrollåtgärder. Resultatet av denna granskning finns dokumenterat i de nämndvisa PM som berördes i delavsnitt 3.2.

System för intern kontroll

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att det numera finns ett ändamålsenligt och kommunövergripande system för intern kontroll. Följsamheten till systemet bedöms i huvudsak vara god, även om vi inom ramen för granskningen identifierat vissa mindre avvikelser.

Vidare är vår bedömning att kommunstyrelsen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att styra upp den interna kontrollen, utifrån påpekanden i tidigare granskningar inom området. Detta bl a genom att utarbeta och implementera ett nytt och ändamålsenligt reglemente för intern kontroll inkl tillämpningsföreskrifter samt tillskapandet av en internkontrollgrupp i kommunen. Det sistnämnda bedöms särskilt betydelsefullt, eftersom detta innebär att det numera finns ett forum i kommunen för att bedriva ett fortsatt utvecklingsarbete inom området intern kontroll.

Avslutningsvis bedömer vi att en viktig utmaning framledes är att ytterligare integrera systemet för intern kontroll med kommunens övergripande styrsystem och fastställda mål på olika nivåer i den politiska organisationen samt att hitta former för att bedöma den koncernövergripande interna kontrollen.

Utifrån granskningsresultat, och för att utveckla systemet för intern kontroll och följsamheten till detta, rekommenderar vi:

- Att samtliga nämnder fastställer gemensamma rutiner för introduktion av nyanställda chefer kring intern kontroll alternativt att denna skrivning tas bort vid nästa revidering av tillämpningsföreskrifterna till reglementet, eftersom att det redan finns kommunövergripande introduktionsutbildning av nya chefer, som berör reglerna kring intern kontroll.
- Att vid nästa revidering av reglementet ta ställning till att ändra skrivningen i reglementet kring att fastställande av plan för intern kontroll ska ske i januari, till att istället vara det första sammanträdet på året. Detta eftersom flertalet av nämnderna inte har något sammanträde i januari, utan det första sammanträde normalt är under första halvan av februari.
- Att kommunstyrelsen, i egenskap av facknämnd, fastställer sin plan för intern kontroll i anslutning till att övriga facknämnder fastställer sina planer samt anpassar sig till den tidpunkt för återrapportering av intern kontroll som stadgas i reglementet.
- Att kommunstyrelsen, i egenskap av samordningsansvarig, verkar för ambitionsnivån i de olika nämndernas planer för intern kontroll blir mer likartad samt säkerställer att alla de obligatoriska punkterna i den kommunövergripande planen beaktas av samtliga nämnder i deras respektive plan för intern kontroll.
- Att nämndernas rutiner för dokumentation och diarieföring av genomförd intern kontroll ytterligare utvecklas.
- Att en rutin utarbetas kring hur kommunstyrelsen ska informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i de kommunala bolagen.

Revisionsrapporten har överlämnats för kännedom till kommunstyrelsen.

3.5 System och rutiner

Interkommunala skolersättningar och ersättningar till friskolor

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att utbildningsnämnden inte fullt ut säkerställer en ändamålsenlig planering, budgetering och prognostisering av interkommunala ersättningar och ersättningar till friskolor. När det gäller den interna kontrollen bedöms den tillräcklig inom granskat område, förutom när det gäller avsaknad av dokumenterade rutinbeskrivningar.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Utveckla prognosarbetet för att därigenom kunna göra en mer tillförlitlig prognostisering av inpendlande elever. Detta då avvikelser mellan budget och utfall för denna post kan få stor påverkan på gymnasieenhetens ekonomi.
- Säkerställ att dokumenterade rutin- och processbeskrivningar för prognostisering för gymnasieskolans elever upprättas, vilka bör inbegripa metoderna för budgetering av förväntade in- och utpendlande elever.
- Tillse att en dokumenterad rutinbeskrivning avseende handläggning och fakturering inom området utarbetas. Denna bör specificera vilka kontroller och avstämningar som behöver göras i syfte att upprätthålla en tillräcklig intern kontroll. I detta sammanhang bör ställningstagande även ske kring vilka uppgifter som framdeles ska ligga på ekonom och vad

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till utbildningsnämnden.

Kundfakturering av branomsorgs- och bygglovsavgifter

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att den interna kontrollen avseende system och rutiner för fakturering av barnomsorgsavgifter i stort är tillräcklig. Bedömningen görs utifrån att fyra av de granskade kontrollmålen är uppfyllda och ett av kontrollmålen är delvis uppfyllt.

Trots att det finns automatiska kopplingar mellan verksamhetssystemet Extens och fakturasystemet så sker viss manuell ”handpåläggning” av handläggarna på medborgarkontoren. Det görs inga särskilda kontroller av handläggarnas beräkning av avgiften utifrån att inkomstuppgifter är korrekt eller att uppgifterna är rätta i systemet, utan man förlitar sig på att de registrerar korrekta uppgifter. Denna hantering bedöms vara kopplad till risker.

Vår verifiering av 25 fakturor visar att dessa överensstämmer med beslutad taxa och inkomna inkomstuppgifter.

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

- Förtydliga i dokumentationen kring vilka kontroller som ska utföras och av vem.
- Överväg om uppföljning inom detta område bör ingå i den årliga planen för intern kontroll.

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att den interna kontrollen avseende system och rutiner för hantering av fakturering av bygglovsavgifter inte i alla delar är tillräcklig. Bedömningen görs utifrån att två av de granskade kontrollmålen är uppfyllda, två av kontrollmålen är delvis uppfyllda och ett kontrollmål inte är uppfyllt.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har dokumenterade riktlinjer där det framgår hur handläggarna ska arbeta i systemet. Däremot saknas en dokumenterad rutinbeskrivning avseende fakturering av bygglovsavgifter, inkl. vilka särskilda avstämningar och kontroller som ska utföras på förvaltningen i samband med faktureringen. Vidare saknas en rutin kring avstämning mellan försystem och ekonomisystem. Inga manuella kontroller utförs på förvaltningen att handläggarna har lagt in korrekta uppgifter i systemet. Risken för att fel avgifter faktureras ökar i och med detta.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har ej någon tillförlitlig kontroll av att samtliga tjänster faktureras. Det finns inget inbyggt i systemet som visar att samtliga inlagda ärenden blir fakturerade. Dessutom finns inga manuella kontroller framtagna, vilket medför risker för att förvaltningen ej får in alla intäkter. Som följd av detta finns det inte heller något system för att registrering av underlag sker vid rätt tidpunkt. Trots att de uppger att de fakturerar löpande när det inkommit ca 30 fakturor finns det ingen framtagen rutin kring hur detta ska ske. Risken av att registrering inte sker i rätt tid ökar i och med detta.

Vår verifiering av 20 fakturor visar att dessa överensstämmer med beslutad taxa samt inkomna ansökningar och beslut.

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

- Ta fram tydliga rutinbeskrivningar där det framgår vilka kontroller och avstämningar som ska utföras och av vem. Detta för att bland annat säkerställa att samtliga bygglov faktureras och det sker i rätt tid.
- Överväg om uppföljning inom detta område bör ingå i den årliga planen för intern kontroll.

Revisionsrapporten har överlämnats för kännedom till utbildningsnämnden och för besvarande till samhällsbyggnadsnämnden.

Bostadsanpassningsbidrag (BAB)

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att den organisatoriska placeringen av BAB inom kommunen i huvudsak är ändamålsenlig, utifrån att den är en av de två vanligaste organisationsformerna ur ett nationellt perspektiv. Handläggningsrutinerna bedöms vidare vara ändamålsenliga utifrån en interkommunal jämförelse.

Däremot bedömer vi att det verksamhetssystem som används inom nuvarande BAB-organisation inte är ändamålsenligt. De omfattande driftstörningarna gör att bostadsanpassarna i dagsläget saknar ett fungerande arbetsverktyg, vilket negativt påverkar ärendehandläggningen och möjligheten att ge en godtagbar service ur ett medborgarperspektiv. Detta förhållande bedöms vara otillfredsställande och berör även Kontaktcenters personal, som mottagare av felanmälningar kring BAB-installationer.

Sammanfattningsvis bedöms den interna kontrollen inom BAB-verksamheten vara tillräcklig, förutom inom områdena avtalsreglering, leverantörskontroll samt delegation.

Varken vår kommunspecifika analys eller genomförda interkommunala jämförelserna visar på några extremvärden för kommunen, när det gäller omfattningen av och kostnaden för bostadsanpassningsbidrag. Vård- och omsorgsnämnden, som för närvarande är ansvarig nämnd, tar dock inte del av någon årlig verksamhetsstatistik för BAB, förutom vissa periodvisa och sporadiska statistikrapporter i samband med återrapportering av delegationsbeslut.

För att ytterligare utveckla ändamålsenligheten och den interna kontrollen i verksamheten lämnas följande rekommendationer:

- Ta ställning till om nuvarande organisatoriska placering av BAB är den mest ändamålsenliga, utifrån verksamhetens koppling till tillgänglighetsarbetet och bygglovshanteringen, som ansvarsmässigt ligger inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Bostadsanpassningslagstiftningen har vidare en betydligt starkare koppling till PBL, än till SoL och LSS. Oavsett den organisatoriska placeringen av BAB vill vi dock betona vikten av formaliserad samverkan över förvaltningsgränserna.
- Upphandla snarast möjligt ett nytt verksamhetssystem samt tillse under mellanperioden att rådande driftstörningar åtgärdas, exempelvis genom att begränsa antalet användare inom Kontaktcenter när det gäller mottagande av felanmälan avseende installationer inom BAB-området.
- Se över delegationen kring BAB samt säkerställ att fattade delegationsbeslut, i form av relevanta listor ur verksamhetssystemet, anmäls till nämnden mer frekvent än vad som hittills skett. Detta bör beaktas inom

ramen för den översyn av nämndens delegationsordning som ska ske under 2015, utifrån synpunkter som lämnats av kommunens chefsjurist. Detta framgår även av Vård- och omsorgsnämndens protokoll 2014-11-18.

- Uppta diskussioner med kommunens centrala upphandlingsfunktion kring upphandling av leverantörer inom BAB inkl löpande seriositetskontroll. Detta bl a utifrån aviserade ändringar i bostadsanpassningslagstiftningen som innebär ett nytt system införs med möjlighet till beviljande av åtgärder, som ett alternativ till kontaktbidrag. Det nya systemet torde, enligt Boverkets bedömning, innebära att LOU blir tillämplig vid upphandling av bostadsanpassningsåtgärder.
- Säkerställ att BAB-verksamheten framledes har en realistisk budget samt tillse att årligen följa upp verksamhets- och kostnadsutveckling via Boverkets statistik, alternativt säkerställ att relevant verksamhetsstatistik presenteras i budget och årsredovisning. I detta sammanhang är det också viktigt att kvalitetssäkra rutinerna för inrapportering i verksamhetsystemet, för att i alla delar säkerställa en rättvisande verksamhetsstatistik, som även är underlag för den nationella statistiken inom området.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till vård- och omsorgsnämnden samt för kännedom till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden.

Privata medel

Efter genomförd urvalsmässig granskning är den sammanfattande bedömningen att det i stort finns ändamålsenliga regler för hantering av privata medel och att den interna kontrollen kring hanteringen i huvudsak är tillräcklig. Nedan utvecklas vår bedömning och i detta sammanhang lämnas även ett antal rekommendationer.

Tillgängligheten till anvisningarna för privata medel är generellt tillfredsställande på granskade enheter. Kunskapen om regelverket är vidare god på det ena granskade boendet, men mindre god på det andra boendet som granskats.

Det finns en tydlig målsättning och ansvarsfördelning i anvisningarna kring hantering av privata medel, förutom när det gäller fickpengar utan krav på redovisning via kvitton.

Följsamheten till anvisningarna för privata medel är vidare god på det ena granskade boendet, men bristfällig på det andra boendet som granskats. Denna bedömning görs utifrån att viss grunddokumentation i form av överenskommelse samt blankett över utsedda kassaansvariga inte har kunnat förevisas för granskade brukare på Stendalsvägen samt vissa brister i det material som trots allt kunnat granskas.

Standarden på granskade överenskommelser och övrigt blankettmaterial är generellt god. Följsamheten till gällande blankettmaterial är vidare god på det ena granskade boendet, men bristfällig på det andra boendet som granskats.

Det redovisningssystem som föreskrivs i anvisningarna följer gällande normgivning och är i övrigt ändamålsenligt, förutom kravet på kontroll och signerad avstämning av annan personal. Vi anser att detta ansvar för avstämning redan är tillfredsställande reglerat i blanketten för kassaansvarig. Följsamheten till redovisningssystemet är vidare god på det ena granskade boendet, men bristfällig på det andra boendet som granskats.

Efter genomförd urvalsmässig granskning av två boenden kan vi sammanfattningsvis konstatera att följsamheten till gällande regelverk är god på Dynamiten och bristfällig på Stendalsvägen. Vid granskningstillfället var enhetschefen på Stendalsvägen nytillträdd, men vederbörande har mångårig erfarenhet från andra boenden i kommunen. Vår intervju visar att enhetschefen har en god kunskap om regelverket och även har insikt i vilka förändringar som behöver genomföras i nuvarande hantering av privata medel på boendet för att uppfylla gällande regelverk.

Vård- och omsorgsnämnden har på övergripande nivå ett fungerande system för intern kontroll inom sitt verksamhetsområde som är integrerat med ett dokumenterat kvalitetssystem. Detta innebär att årliga planer fastställs inom området och genomförd kontroll återrapporteras till nämnden samt att en årlig kvalitetsrapport upprättas.

Den intern kontroll kring hantering av privata medel är i huvudsak tillräcklig. Denna bedömning görs utifrån att planerliga kontrollinsatser har skett både 2013 och 2014, inom ramen för de årliga kvalitetskontrollerna på enhetsnivå och genomförd inventering av privata medel inför bokslutet.

Avslutningsvis kan vi konstatera att de synpunkter som lämnades vid tidigare granskning avseende privata medel i allt väsentligt har beaktats på ett tillfredsställande sätt.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Upprätta ekonomipärmar per brukare på Stendalsvägen, för att därigenom samla all dokumentation kring privata medel och blankettmaterial på ett ställe och därigenom både få överblick över och kvalitetssäkra det samlade materialet. I samband med detta behöver även genomgång av regelverket ske med kassaansvarig personal.

- Komplettera anvisningarna kring att kopia ska finnas på enheten av företrädares förordnande samt att den skriftliga överenskommelsen även ska innehålla eventuell hantering av fickpengar utan redovisning med kvitto (omfattning/belopp).
- Överväg att ta bort kravet i anvisningarna på kontroll och signerad månadsvis avstämning av annan personal än den kassaansvariga.

Revisionsrapporten har överlämnats för kännedom till vård- och omsorgsnämnden.

IT-revision - Aditro och HRM

Granskningen visar att det finnas grundläggande processer och rutiner inom kommunen gällande förvaltning av kritiska applikationer. Exempelvis finns det rutiner på plats gällande hantering och uppföljning av behörigheter. I granskningen har dock noterats att flertalet av dessa rutiner är informella och inte dokumenterade. Vidare noterades brister kopplade till styrning av IT där exempelvis riskanalysering inte genomförs samt att arbete med förvaltningsmodellen för IT (PM3) kan förtydligas avseende roller och ansvar.

Vår sammanfattande bedömning är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig och att åtgärder behöver vidtas för att korrigera påtalade brister. Inom ett antal områden behöver kommunstyrelsen förtydliga och förstärka processer samt rutiner. I huvudsak avser detta ökad formalisering och dokumentation inklusive definition av roller och ansvar. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen i första hand bör fokusera på följande områden:

- Dokumentation av väsentliga processer och rutiner.
- Förtydligande av roller och ansvar kopplat till kritiska applikationer och system.
- Dokumentation och rutiner avseende test gällande förändringar i system.
- Rutiner och processer för loggning och uppföljning av användare i kritiska system

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen.

3.6 Fördjupande revisionsprojekt

Uppföljande granskning av investeringsprojekt inkl lokalförsörjning

Nedan redovisas vår sammanfattande bedömning, när det gäller formulerade revisionsfrågor, och lämnade rekommendationer utifrån granskningsresultatet.

Kommunstyrelsen har 2015-11-02 fastställt en ny lokalförsörjningsprocess, som i huvudsak bedöms ändamålsenlig och som stegvis ska implementeras i kommunen. En ändamålsenlig lokalförsörjningsprocess bedöms vidare vara en grundförutsättning för en väl fungerande styrning och uppföljning inom granskat område, dvs god ekonomisk hushållning. Det är dock otillfredsställande att det tog 4,5 år, från det att revisorerna först påtalade behovet av att se över processen till kommunstyrelsen, tills dess att en ny lokalförsörjningsprocess fastställdes av styrelsen. Under perioden vidtog dock kommunstyrelsen vissa åtgärder, t ex införandet av ett nytt internhyressystem och en extern översyn av koncernens fastighetsförvaltning.

Att kommunen under en längre tid har saknat en ändamålsenlig lokalförsörjningsprocess bedöms även menligt ha påverkat tekniska nämndens styrning, uppföljning och kontroll inom delar av det granskade området, t ex när det gäller större fastighetsinvesteringar.

Vi bedömer att handlingsplanen, med anledning av tidigare granskning, har följts upp av tekniska nämnden på ett ändamålsenligt sätt och med beslutad frekvens t o m 2014. Hittills under 2015 har handlingsplanen inte följts upp, vilket är otillfredsställande i och med att flera punkter i planen ännu inte är genomförda eller endast delvis genomförda, såsom bland annat införande av utarbetad projektuppföljningsmodell och avveckling av korta investeringsprojekt.

Tekniska nämnden har fastställt en ny delegationsordning, som bedöms vara ändamålsenlig. En genomarbetad och förankrad delegationsordning bedöms även vara en viktig förutsättning för en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av granskad verksamhet. Det är dock anmärkningsvärt att det tog fyra år, från det att revisorerna först påtalade behovet av att se över delegationsordningen, till dess att en ny delegationsordning fastställdes av nämnden. Vi bedömer vidare att det är otillfredsställande att det tog över ett år, från det att den nya delegationsordningen fastställdes av nämnden, tills dess att anmälan av fattade delegationsbeslut började ske.

Vi kan konstatera att ingen fullständig anmälan ännu sker till tekniska nämnden av fattade delegationsbeslut, inom granskat område. Detta eftersom exempelvis inga delegationsbeslut kring upphandling har anmälts från lokalförsörjning och fastighet för första halvåret 2015.

Vi bedömer att tekniska nämndens ansvarsutövande hittills under 2015 inte har varit tillfredsställande. Detta eftersom nämnden endast passivt godkänt de ekonomiska rapporterna från förvaltningen utan att vidta några åtgärder med anledning av prognostiserat underskott på driftbudgeten, som till stor del består av genomförda åtgärder inom lokalförsörjning och fastighet som vare sig är budgeterade eller beslutade. Enligt reglementet för budgetansvar och attester, som fastställts av kommunfullmäktige, är nämnden skyldig att snarast vidta de åtgärder som krävs för att undvika att budgeten överskrids. Vidare har tekniska nämnden inte följt kommunstyrelsens uppmaning att i samband med delårsrapport per augusti redogöra för vidtagna och planerade åtgärder för att minimera underskottet 2015.

Vi kan dock konstatera att tekniska nämnden i samband med behandling av delårsrapport per augusti gjorde en kraftfull markering i protokollet kring att man i fortsättningen förväntar sig respekt för fattade beslut och att ansvariga chefer och ledare håller sig inom fastställda ramar.

Vår bedömning är vidare att tekniska nämndens uppföljning av investeringsprojekt inom lokalförsörjning och fastighet inte har skett med tillräcklig frekvens under 2015. Hittillsvarande frekvens är inte heller förenligt med nämndens tidigare ställningstagande kring löpande uppföljning på varje sammanträde. Den första uppföljningen av dessa investeringsprojekt behandlades av nämnden så sent som i juni 2015. Vid nämndens behandling av delårsrapport per april 2015 saknades vidare en uppföljning av investeringsprojekt inom lokalförsörjning och fastighet. En kompletterande redovisning lämnas först på nästkommande sammanträde, vilket är otillfredsställande. Detta är inte heller förenligt med de anvisningar inom området som lämnats av kommunledningsförvaltningen.

Vi kan även konstatera att tekniska nämnden inte följer reglementet kring budgetansvar och attester, när det gäller att även lämna en redogörelse för konsekvenser för den årliga driften av färdigställt investeringsprojekt vid prognostiserat budgetöverskridanden. Detta är en viktig fråga ur verksamhetsdrivande förvaltningsperspektiv.

Slutredovisningar av investeringsprojekt sker ännu inte i enlighet med de krav som ställs i det av kommunfullmäktige fastställda redovisningsreglementet. Exempelvis blir investeringsprojekt över gällande beloppsgränser inom va-området inte alls slutredovisade, vilket är oacceptabelt inte minst pga deras ekonomiska omfattning. Budget inkl ombudgeteringar för dessa projekt uppgår 2015 till 208,5 mnkr och utfallet t o m 2014 är 95,9 mnkr. Vidare kan vi konstatera att det finns exempel på slutredovisningspliktiga projekt inom lokalförsörjning och fastighet som tagits bort, från nämndens investeringsredovisning, trots att de inte slutredovisats, vilket är oacceptabelt.

Att tekniska nämnden ännu inte förmått åtgärda bristerna kring slutredovisning av investeringsprojekt, trots påpekanden från revisorerna under fem års tid, bedöms vara anmärkningsvärt. Vidare kan vi konstatera att uppgifterna om antalet slutredovisade investeringsprojekt, i tekniska nämndens årsredovisning för 2013 och 2014, är felaktiga. Att inte ens dessa basala grunduppgifter är riktiga, bedöms även detta vara anmärkningsvärt.

Vi kan även konstatera att kommunstyrelsens uppdrag i februari 2015 till kommunledningsförvaltningen, att tillsammans med tekniska förvaltningen se över beloppsgränser för slutredovisning av investeringsprojekt, ännu inte återrapporterats. Detta trots att uppdraget, enligt beslutet, skulle ha återrapporterats till kommunstyrelsen senast i juni 2015.

Vi bedömer att granskad slutredovisning av investeringsprojektet Nyängsgården är bristfällig, vilket främst beror på ofullständiga underlag i projektets tidiga skeenden. Lite tillspetsat kan man konstatera att en slutredovisning av ett projekt aldrig blir bättre än projektets förkalkyl. Granskningen visar tydligt på de brister som funnits i styrning, uppföljning, budgetering och redovisning av projektet, vilket även återspeglas och delvis kommenteras i granskade slutredovisningsdokument som tekniska nämnden behandlade 2015-03-16.

Trots en omfattande granskningsinsats har vi inte kunnat få någon fullständig klarhet i de totala investeringsutgifterna för Nyängsgården och vad dessa i så fall ska relateras till för faktisk budget. Detta är i sig otillfredsställande och beror på att förutom ett långt huvudprojekt, där huvuddelen av investeringsutgifterna bokförts, så har även ett antal korta projekt belastats med investeringsutgifter under delar av projektiden. Vidare kan vi konstatera att etapp 2 av projektet endast till begränsad del har haft en politiskt fastställd budget, och den har bestått av ombudgetering av överskott på ett helt annat projekt, vilket ur styrnings- och uppföljningssynpunkt är oacceptabelt.

Det sammantagna granskningsresultatet visar med önskvärd tydlighet att tekniska nämnden behöver vidta kraftfulla åtgärder inom ett antal områden, för att därigenom säkerställa ett tillfredsställande ansvarsutövande framleds. Vissa av de konstaterade bristerna är relaterade till inkörningsproblem kring ny teknisk förvaltning under 2015, medan andra brister är sådana som kommunens revisorer påtalat vid olika tillfällen under ett flertal år utan att dessa ännu åtgärdats på ett tillfredsställande sätt.

Tekniska nämnden har i anslutning till behandlingen av delårsrapport per augusti 2015 lämnat ett tydligt uttalande, som innebär att nämnden i fortsättningen förväntar sig respekt för fattade beslut och att ansvariga chefer och ledare håller sig inom de ramar som antagen delegationsordning medger. Att en nämnd känner sig tvungen att lämna ett sådant uttalande i ett offentligt protokoll är mycket ovanligt. Detta ändrar dock inte på det faktum att det är nämnden och dess ledamöter som omfattas av revisionsansvar, inte tjänstemännen.

Ur ett kommunstyrelseperspektiv är det viktigt att fånga upp de strategiska aspekterna inom granskat område, såsom ett mycket omfattande investeringsbehov framledes kopplat till nuvarande och historiska brister kring styrning och uppföljning av investeringsprojekt, främst inom fastighetsområdet.

Mot ovanstående bakgrund ser vi positivt på att kommunstyrelsen, vid behandling av flerårsplanen 2016-2019, gett kommunledningsförvaltningen i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar närmare analysera investeringsbudgeten med inriktningen att kvalitetssäkra investeringsbeloppen, säkerställa när i tiden investeringarna är möjliga att genomföra samt att tydliggöra vilka konsekvenser investeringarna ger på de årliga driftkostnaderna i kommunens olika verksamheter. Uppdraget ske genomföras så att resultatet av analysen ska kunna inarbetas redan i kommunens samlade och kommunövergripande ettårsplan för 2016.

Utifrån granskningsresultatet bedömer vi att lämnat uppdrag från kommunstyrelsen till kommunledningsförvaltningen inte är tillräckligt, utifrån att det endast omfattar kvalitetssäkring av investeringsbudgeten. I nästa steg bedöms det vara nödvändigt att även kvalitetssäkra investeringsredovisningen inkl uppföljnings- och slutredovisningsrutiner.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Utvärdera den nya organisationen med teknisk förvaltning, efter exempelvis två år, för att säkerställa att intentionerna bakom omorganisationen har uppfyllts.
- Följ upp handlingsplanen och säkerställ att samtliga punkter i planen blir åtgärdade på ett tillfredställande sätt, inom ramen för pågående utvecklingsarbete inom tekniska förvaltningen. Tidigare av tekniska nämnden beslutad uppföljningsfrekvens, dvs i samband med delårsrapporterna, bedöms även fortsättningsvis vara rimlig.
- Genomför en uppföljning av kommunstyrelsens beslutade lokalförsörjningsprocess, exempelvis efter ett eller två år, för att säkerställa följsamheten till processen samt att den uppnått sina syften.
- Tillse att rutinerna kring delegation ytterligare kvalitetssäkras samt att anmälan av fattade delegationsbeslut framledes är en stående punkt på tekniska nämndens sammanträden.
- Vidta snarast åtgärder för att säkerställa ett tillfredställande ansvarsutövande inom tekniska nämnden, när det gäller hantering av prognostiserade underskott, uppföljning av investeringsprojekt inom lokalförsörjning och fastighet samt följsamhet till aktuella reglementen samt kommunstyrelsens anvisningar.

- Säkerställ att rutiner snarast införs för slutredovisning av investeringsprojekt inom tekniska nämndens samlade verksamhetsområde, vilket även är en punkt i fastställd handlingsplan utifrån revisorernas tidigare granskning inom området. I detta sammanhang behöver kvalitetsaspekterna på slutredovisningarna lyftas upp, så att de framledes blir en del av en lärande process.
- Tillse att det av oss identifierade investeringsprojektet, som omfattas av redovisningsreglementets krav på separat slutredovisning, men som rensats bort från tekniska nämndens investeringsredovisning under 2014, i efterhand förs upp till nämnden för separat slutredovisning. Detta projekt är 3846 Diverse ombyggnader av lokaler.
- Kvalitetssäkra att lämnade uppgifter i tekniska nämndens årsredovisning kring slutredovisade investeringsprojekt framledes är riktiga.
- Säkerställ att slutredovisade investeringsprojekt anges i kommunens samlade årsredovisning för 2015, alternativt att redovisningsreglementet ändras i denna del.
- Tillse att kommunstyrelsens uppdrag till kommunledningsförvaltningen, kring översyn av beloppsgräns för slutredovisning av investeringsprojekt, blir återrapporterat inom rimlig tid.
- Säkerställ i ett första skede att en rimlig klassificering sker mellan långa och korta investeringsprojekt, vilket främst gäller inom va-området där samtliga projekt i dagsläget hanteras som korta oavsett ekonomisk omfattning och projektinnehåll. Det är exempelvis obegripligt hur man kan klassificera investeringsprojektet dagvattenhantering i norra Botkyrka, med en budget 2015 inkl ombudgeteringar på 70,7 mnkr och med uppstart 2011, som ett kort projekt. Omklassificering av projektet kommer dock att ske inför 2016.
- Avveckla i nästa skede helt de korta projekten inkl den budget- och redovisningsmodell som dessa bygger på.
- Kvalitetssäkra investeringsredovisningen inkl uppföljnings- och slutredovisningsrutiner utifrån ett kommunövergripande och strategiskt perspektiv. Detta mot bakgrund av att den sammanlagda budgeten 2015 för korta projekt fortfarande uppgår till väsentliga belopp och att styrning, uppföljning och kontroll av dessa projekt bedöms vara otillräcklig. Vidare kan konstateras att olika regler tillämpas mellan de olika typerna av projekt när det gäller tidpunkt för avskrivning, hantering av internränta och aktivering av intern tid för projektledning, vilket ur redovisningssynpunkt är otillfredsställande och även inneburit svårigheter vid övergång till ny normgivning i form av komponentavskrivning. I detta sammanhang är det även viktigt att

utveckla och förtydliga de interna anvisningarna i kommunen kring vad som är driftkostnader och investeringsutgifter.

Avslutningsvis vill på påtala vikten av att kvarstående brister inom tekniska nämndens ansvarsområde hanteras inom ramen för det pågående och ambitiösa utvecklingsarbetet inom tekniska förvaltningen samt att detta sker i dialog med kommunstyrelseförvaltningen, så att det inte blir parallella och osynkroniserade processer.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen och tekniska nämnden.

IT-säkerhet/intrångsgranskning

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att kommunen inte uppnår en tillräcklig IT-säkerhet för att minimera risker för obehörigt intrång av en intern aktör. Resultatet av det interna intrångstestet visar tydligt vad effekterna av de identifierade bristerna i processer kring IT-säkerhet medför. Genom bristande rutiner kring säkerhetskfiguration, behörighetskontroll och övervakning når kommunens interna nätverk inte upp till en adekvat IT-säkerhetsnivå avseende skydd mot obehörigt intrång. Positivt är att kommunhuset, för de externa konferensrummen, hade en hög nivå av skalskydd, vilket minskar möjligheten för en extern angripare att nå kommunens interna IT-system.

Vi rekommenderar kommunen att genomföra en riskanalys samt åtgärdsanalys baserat på de i denna rapport angivna iakttagelserna och rekommendationerna. Fokus bör vara att omgäende åtgärda de mest kritiska riskerna för att sedan prioritera resterande iakttagelser.

De åtgärder som genomförs bör revideras och granskas efter införandet för att säkerställa att effekten av åtgärden uppnås. Detta kan exempelvis göras genom analys av utförda åtgärder, nya penetrationstester eller manuella kontroller.

Vi rekommenderar även kommunen att genomföra ett penetrationstest av sitt externa nätverk. Hotbilden som illustreras i dessa tester är en extern hacker som, utan kunskap om kommunens IT-miljö, kartlägger organisationens närvaro på Internet. Fokus är att bryta sig in i intressanta system exponerade på Internet, med det slutliga målet att försöka ta sig in i kommunens interna nätverk.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen.

Uppsiktsplikt och ägarstyrning

Efter genomförd granskning är den sammanfattande bedömningen att kommunstyrelsen utövar sin uppsiktsplikt på ett ändamålsenligt sätt, då styrelsen har formaliserat sin uppsiktsplikt och det finns en fungerande ägardialog, uppföljning

och rapportering. Vår bedömning ger vid handen att kommunstyrelsen har ett strukturerat och formaliserat arbetsätt som utgör grund för tillräcklig uppsikt av den verksamhet som bedrivs av kommunala företag och kommunalförbund.

Kommunfullmäktige har i reglemente fastställt kommunstyrelsens ansvar och uppgift avseende styrning, uppföljning och samordning av de kommunala företagen. Företagspolicyn fastställdes 1996 och kan anses uppfylla sitt syfte, men mot bakgrund av den har ett decennium på nacken kan den med fördel ses över. Detta är något som också sker inom ramen för det pågående arbetet med att utveckla ägarstyrningen.

Sedan kommunens uppsiktsplikt och ägarstyrning senast granskades har de brister som konstaterades avseende bolagsordningar i t ex dotterbolag samt avsaknad av ägardirektiv åtgärdats och vår bedömning är att kommunen har ett omfattande arbete på gång för att ytterligare förbättra styrningen av företagen, såväl de helägda som delägda.

Den fortlöpande dialogen har formaliserats och tranparensen säkerställs i en strukturerad process med diarieförda minnesanteckningar.

Beträffande den sammanställda redovisningen samt löpande uppföljning uppfyller kommunen fastställda lagkrav.

Revisionsrapporten har överlämnats för kännedom till kommunstyrelsen.

Upphandlingsverksamhet

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att kommunens upphandlings- och inköpsverksamhet är ändamålsenligt organiserad, men att den interna kontrollen inom den samlade verksamheten inte i alla delar är tillräcklig. Nedan utvecklas vår bedömning närmare.

Nuvarande organisation med en central upphandlingsenhet med ett samordnadt ansvar inom området är rationell. För att få en förankring av upphandlingsverksamheten i en stor och komplex organisation som en kommun bedömer vi att det är nödvändigt med någon form av kompletterande lokal organisation, t ex upphandlingssamordnare eller andra former av nätverk inom området. Efter att under ett antal år försökt att få tillstånd ett fungerande system med upphandlingssamordnare, har upphandlingsenheten under senare år istället satsat på andra former av nätverk inom området. Detta arbetssätt planeras även att fastställas i den nya upphandlings- och inköspolicyn.

Vidare kan vi konstatera att upphandlingsenheten har en strategisk placering och roll i den samlade organisationen under kommunstyrelsen. Upphandlingschefen är processägare och ingår även i kommunledningsförvaltningens ledningsgrupp. I och med detta bedömer vi att det finns en tydlig koppling mellan den strategiska

betydelsen av offentlig upphandling och upphandlingsfrågornas organisatoriska tillhörighet och ställning. Vidare har beredningsansvaret för upphandlings- och inköpsfrågor fr o m 2015 tydliggjorts och vilar numera på arbets- och näringslivsberedningen.

Upphandlingsenheten ansvarar för upphandlingsprocessen och ska handha kommunens upphandlingar över direktupphandlingsgränserna, vilket även gäller entreprenadupphandlingar. Entreprenadupphandlingskompetens finns i dagsläget inom upphandlingsenheten. Vald organisationsmodell bedöms ändamålsenlig och genom att ta ett helhetsgrepp på kommunens samlade upphandlingsverksamhet ökar både transparensen och förutsättningarna för kvalitetssäkring inom området.

Vi bedömer att ändamålsenliga styrande och stödjande dokument i huvudsak finns inom verksamhetsområdet. Detta utifrån att upphandlings- och inköpspolicy är föremål för översyn bl a kring nya rutiner och beloppsgränser för direktupphandling samt innehållsmässiga krav på avtal och uppföljning av dessa. Det senare utifrån den granskning av styrning och uppföljning av avtal som genomfördes under 2013. Däremot bedömer vi att det finns ett uppdateringsbehov av underliggande dokument, såsom kommunstyrelsens reglemente och delegationsordning.

Vidare bedömer vi att effekterna av upphandlings- och inköpspolicy, som ursprungligen fastställdes under 2012, på ett föredömligt sätt har följts upp av kommunstyrelsen. Detta i form av två utvärderingsuppdrag till kommunledningsförvaltningen.

Vi bedömer att tecknade ramavtal i stort uppfyller verksamheternas behov av varor och tjänster samt att upphandlingsenheten aktivt arbetar med samverkan via exempelvis de nationella inköpscentralerna där detta anses vara ändamålsenligt. Vi bedömer vidare att den planering inom upphandlingsområdet, som upphandlingsenheten påbörjat under 2014, kommer framledes att ge en god överblick över kommunens samlade framtida upphandlingsbehov. Detta när den är fullt ut implementerad i verksamheterna och integrerad i kommunens styrprocess.

Vi bedömer även att inköpare/beställare har tillgång till relevant information inom upphandlingsområdet, främst via den nyligen uppdaterade avtalsdatabasen och reviderade styrande och stödjande dokument. Vi bedömer dock att dessa i normalfallet inte är tillräckligt utbildade för att uppfylla sitt uppdrag. Den senare bedömningen görs utifrån att det vid granskningstillfället fortfarande saknas ett digitalt beställningssystem i skarp drift, kopplat till former för formell certifiering av beställare i kommunen. Fortlöpande utbildning inom upphandlingsområdet sker dock inom ramen för introduktion av nya chefer i kommunen, men enligt uppgift är det bristande närvaro vid dessa utbildningar.

Vid vår tidigare granskning av upphandlingsverksamheten under 2009 konstaterades att de brister som främst uppmärksammats var avsaknad av ett IT-baserat processtöd för beställning samt en fungerande lokal upphandlingsorganisation. I

kommunstyrelsens svar 2009-10-05 på revisionsrapporten framhölls att ett arbete hade påbörjats kring införandet av ett IT-baserat systemstöd, med ambitionen att detta skulle vara i full drift senast årsskiftet 2010/2011. Vid granskningstillfället var ett sådant systemstöd ännu inte i skarp drift, vilket bedöms vara anmärkningsvärt.

Kommunledningsförvaltningens redovisning av genomförd plan för intern kontroll åren 2013 och 2014 visar på vissa brister i avtalstroheten. Utifrån vad som tidigare konstaterats kring digitalt beställningssystem och innebörden i nuvarande budgetansvar innebär i praktiken att varje anställd i kommunen är en ”presumtiv inköpare”. Utifrån detta kan frågan ställas om det överhuvudtaget är möjligt att åstadkomma en tillräcklig intern kontroll när det gäller avtalstrohet i nuvarande starkt decentraliserade system.

Vi bedömer att upphandling av granskade leverantörer har skett i enlighet med de generella kraven i upphandlingslagstiftningen och kommunens interna regelverk. Grunddokumentationen i granskade upphandlingar är vidare komplett, men brister har uppmärksammats när det gäller anmälan till kommunstyrelsen av fattade delegationsbeslut kring upphandlingarna.

Vi bedömer även att avtalstroheten generellt är god inom granskat kostnadsslag för köpta konsulttjänster för helåret 2014, även om vi vid granskningen konstaterat två direktupphandlingar som överstiger beloppsgränsen för direktupphandling. När det gäller köp av bemanningstjänster är avtalstroheten mindre god och även här förekommer avsteg från direktupphandlingsgränsen. Utifrån detta vill vi framhålla vikten av att säkerställa direktupphandlingsgränsen inte överskrids, bland annat mot bakgrund av att sanktionsavgifter fr o m 2010-07-01 har införts i lagstiftningen när det gäller otillåtna direktupphandlingar.

Vi bedömer avslutningsvis att avtalsuppföljning är ett utvecklingsområde, främst när det gäller att säkerställa att avtalsvillkor följs av både entreprenör och underentreprenörer. Ställningstagande kring hur denna uppföljning generellt ska hanteras i kommunen bör ske efter genomförande och utvärdering av det pilotprojekt inom VA-området som startas under 2015.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Fortsätt diskussionen kring vilka personella resurser som krävs, och även hur dessa ska finansieras, för att säkerställa en tillfredsställande kvalitets-säkring av entreprenadupphandlingar inkl uppföljning. Detta utifrån historiskt sätt omfattande brister inom detta område och vald organisationsmodell där upphandlingsenheten ansvarar för alla upphandlingar i kommunen över direktupphandlingsgränserna, dvs även entreprenadupphandlingar.

- Överväg vid revidering av kommunstyrelsens reglemente att tydligare betona styrelsens övergripande ledning och samordningsansvar för upphandlingsverksamheten.
- Aktualisera kommunstyrelsens delegationsordning när det gäller upphandling utifrån ny organisation fr o m 2015 då tekniska förvaltningen tillskapades, bestående av delar från både kommunledningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. I detta sammanhang behöver även säkerställas att anmälan av delegationsbeslut inom upphandlingsområdet anmäls till kommunstyrelsen, enligt gällande delegationsordning.
- Komplettera anvisningarna för ettårs- och flerårsplanen med krav kring att även redovisa upphandlingsbehovet under perioden.
- Säkerställ att kommunstyrelsen formellt fastställer projektdirektiv för införandet av nytt ekonomi- och affärssystem inkl digitala beställningsrutiner och även löpande följer projektet. Detta mot bakgrund av att tidigare projekt kring digitalt beställningssystem av olika skäl "*ram ut i sanden*" samt brister som tidigare konstaterats kring införandet av HRM-systemet.
- Överväg, inom ramen för införandet av ovanstående system, att framledes begränsa antalet beställningsberättigande som sedan utbildas till certifierade beställare. Ett sådant system ökar avtalstroheten samt i större utsträckning säkerställer att "*rätt produkter*" köps från upphandlade leverantörer, vilket i förlängningen även bedöms kunna ge ekonomiska besparingar.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen.

Sponsringsverksamhet

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att det finns koncernövergripande och ändamålsenliga regler för sponsring, via den av kommunfullmäktige fastställda policyn. När det gäller följsamheten till sponsringspolicyn bedöms den i huvudsak vara tillfredsställande, även om vissa mindre avvikelser konstaterats. Utifrån detta bedöms styrning och uppföljning inom området vara tillräcklig, förutom inom området ägarstyrning.

Nedan utvecklas vår sammanfattande bedömning och utifrån detta lämnas även ett antal rekommendationer för att ytterligare utveckla styrning och uppföljning av sponsringsverksamheten.

Vi bedömer att policy för sponsring är väl genomarbetad och håller en god standard. Dokumentet bedöms vidare vara aktuellt och heltäckande samt är vidare tillgängligt via kommunens webbplats, där även information finns kring ansökningsförfarande.

Däremot bedömer vi att policyn bör utvecklas när det gäller hur nyttan och effekterna av sponsring mäts samt hur elitidrott bedöms i relation till breddidrott. Detta är även relevanta frågor för de ideella föreningar som söker sponsorstöd av kommunen.

Vi bedömer att handläggnings- och beslutsrutinerna är ändamålsenliga, förutom att det finns en diskrepans mellan angiven beslutsnivå kring sponsringsavtal i policyn kontra kommunstyrelsens fastställda delegationsordning. Vidare kan vi konstatera att återrapportering av tecknande sponsringsavtal inte skett för ett av åren under granskad period.

Vidare bedömer vi att granskade sponsringsavtal håller en god standard. Bedömningen grundar sig på att samtliga granskade avtal uppfyller de innehållsmässiga kraven enligt fastställd policy samt att de utarbetats enligt en ändamålsenlig och standardiserad grundmall för avtal.

Vår bedömning är även att kommunen på ett föredömligt sätt årligen utvärderar sponsringsavtalen, vilket sker i anslutning till beredningsprocessen och delegationsbeslut kring nya sponsringsavtal.

Vi bedömer att inriktning och ekonomisk omfattning kring sponsring, under granskad period, i huvudsak ligger inom fastställd policy och budget.

I samband med granskningen har vi även uppmärksammat att de två föreningar som över tid erhållit mest sponsringsmedel, det vill säga IFK Tumba Handboll och Balrog IF, har stora obetalda skulder till kommunen för hyra av anläggningar och lokaler. Med den förstnämnda föreningen finns en avbetalningsplan upprättad och diskussioner förs om att eventuellt omvandla skulden till ett lån via internbanken. När det gäller den andra föreningen finns inte ens en avbetalningsplan upprättad, vilket är otillfredsställande.

Vidare bedömer vi att kommunstyrelsen har uppfyllt sitt samordningsansvar inom området via utarbetandet av en sponsringpolicy samt tillskapandet av en kommunövergripande beredningsgrupp inom området. Beredningsgruppen innehåller bland annat representanter från de förvaltningar som främst berörs av policyn, dvs kultur- och fritidsförvaltningen samt utbildningsförvaltningen.

Däremot bedömer vi att ägarstyrningen inte i alla delar skett på ett ändamålsenligt sätt inom sponsringsområdet, eftersom kommunstyrelsen inte säkerställt att den fastställda policyn expedierats till de helägda kommunala bolagen. En grundförutsättning för att få ett koncernövergripande genomslag av en sådan policy är att respektive bolagsstyrelse medvetandegörs om sitt ansvar inom området.

Vår bedömning är dock att den policy som Botkyrkabyggens styrelse fastställt inom sponsringsområdet ligger inom ramen för kommunens sponsringpolicy, när det gäller övergripande värdegrund och grundförutsättningar. Olikheter finns dock

kring omfattning och inriktning av sponsringsverksamheten mellan kommunen och bolaget.

Avslutningsvis bedöms de rekommendationer som lämnades i tidigare revisionsrapport kring sponsring från 2010 i allt väsentligt ha åtgärdats via fastställande av sponsringpolicy och rådande handläggningsordning.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Utveckla policyn när det gäller beskrivningen av hur nyttan och effekterna av sponsringen mäts samt hur elitidrott bedöms i relation till breddidrott.
- Harmonisera beslutsnivån för sponsringsavtal mellan policy och delegationsordning samt tillse att fattade delegationsbeslut kring sponsring återrapporteras till kommunstyrelsen.
- Säkerställ att policyn för sponsring expedieras till de kommunala bolagen, vilket lämpligtvis sker efter att den aktualiserade revideringen av policyn genomförts.
- Upprätta en avbetalningsplan med Balrog IF för att reglera föreningens skuld till kommunen. Detta är inte primärt en fråga som ligger inom ramen för granskningen av sponsringsverksamheten, men som bedöms vara viktig att åtgärda ur ett likställighetsperspektiv.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen.

Barn med behov av särskilt stöd

Efter genomförd granskning är vår samlade bedömning att utbildningsnämnden i allt väsentligt bedriver verksamheten på ett sådant sätt att den säkerställer att skolorna arbetar enligt gällande regelverk och att alla elever ges likvärdiga förutsättningar gällande särskilt stöd.

Nedan utvecklas bedömningen och i detta sammanhang lämnas även rekommendationer för att ytterligare utveckla styrning och uppföljning av verksamheten.

- Vi bedömer att det inom nämndens ansvarsområde finns ändamålsenliga rutiner för att upptäcka, dokumentera samt tillgodose behov av särskilt stöd. Utifrån genomförda intervjuer bedömer vi också att rutinerna efterlevs. En utveckling av de tillämpade rutiner pågick vid granskningstillfället i form av att dokumentera de olika delarna i den övergripande processen.

- Efter granskning av ett antal åtgärdsprogram från de utvalda skolorna gör vi också bedömningen att individärendena behandlats i linje med riktlinjerna.
- Vår granskning visar att det finns en utvecklingspotential när det gäller säkerställandet av att alla elever ges likvärdiga förutsättningar. I intervjuer lyfts upp att det saknas gemensamma utbildningsinsatser och nätverksträffar för rektorer och speciallärare/pedagoger där erfarenheter och kunskap kan utbytas kring dessa frågor. Vi rekommenderar därför att gemensamma utbildningar och nätverksträffar anordnas.
- Vi bedömer att den nya organisationen ger bättre förutsättning för att kunna vara ett samordnat stöd för rektorer och specialpedagoger/speciallärare ute på enheterna. I intervjuer med rektorer och specialpedagoger framkommer också att det finns förhoppning på att den nya organisationen ska kunna utgöra ett mer omfattande centralt stöd inom området.
- I intervjuer framkommer även att det finns vakanser för specialpedagoger på flera av skolorna och att detta kan ge konsekvenser för det särskilda stöd som kan erbjudas elever på dessa skolor. Insatser har gjorts från centralt håll där lärare erbjuds möjlighet att fortbilda sig till specialpedagoger på arbetstid, men denna åtgärd har inte varit tillräcklig. Vi rekommenderar därför nämnden att överväga ytterligare åtgärder för att säkerställa att den specialpedagogiska kompetensen är tillräcklig på samtliga skolor.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till utbildningsnämnden.

Vård och omsorgsnämndens system för systematiskt kvalitetsarbete

Efter genomförd granskning är vår bedömning är att vård- och omsorgsnämnden till viss del har ett kvalitetssystem som på ett systematiskt och sammanhållet sätt omfattar de områden som anges i SOSFS 2011:9. Inledningsvis kan konstateras att nämnden haft ett dokumenterat system vars struktur i allt väsentligt beskriver de delar föreskriften kräver sedan år 2012.

Samtidigt är vår bedömning att Rutin – ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete inte fullt ut tydliggör hur nämnden ska använda sig av systemet i det vardagliga arbetet. I nuläget upplever även några av de intervjuade att det är svårt att på ett enkelt sätt beskriva systemet och att det även finns olika uppfattningar om kvalitetsarbetets omfattning och inriktning.

Samtliga intervjuade betonar att kvalitetssystemet i första hand ska fungera som ett stöd för medarbetarna. Samtidigt lyfts även att systemet ska vara ett verktyg för styrning och uppföljning för de olika ledningsnivåerna inom förvaltningen. Utmaningen i att enas om kvalitetssystemets omfattning och huvudsakliga till-

lämpningsområde är något som flertalet kommuner och landsting i landet enligt vår uppfattning brottas med. Kombinationen av att systemet ska vara ett relevant stöd till medarbetarna och samtidigt utgöra ett tillräckligt signalsystem för att ge såväl nämnd som ledning information och underlag är och kommer att vara en utmaning i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Under 2014/2015 har ett arbete påbörjats med att se över ledningssystemets struktur och beskrivning för att skapa samsyn kring syftet med systemet och hur detta på ett än tydligare sätt kan och ska användas i det vardagliga arbetet. Vår bedömning är att de revideringar som nu planeras kommer att ge bättre förutsättningar för att få systemet att bli det verktyg och stöd såväl medarbetare och ledning behöver.

Vår bedömning är vidare att roll- och ansvarsfördelningen för såväl utvecklandet och implementeringen av kvalitetsledningssystemet i nuläget kan utvecklas ytterligare. Även här bör nämnas att åtgärder vidtagits alternativt planerats in för att tydliggöra roll och ansvarsfördelningen i kvalitetsarbetet. Åtgärder som enligt vår bedömning kommer att ge än bättre förutsättningar i nämndens och förvaltningens strävan att få kvalitetsledningssystemet att bli en naturlig del i det arbete som bedrivs på alla nivåer i verksamheten.

Den främsta utmaningen här är framförallt hur första linjens chefer i dialog med sina medarbetare beaktar de brister och utvecklingsområden som identifieras och därefter vidtar nödvändiga åtgärder och aktiviteter. I detta krävs bland annat tydlig styrning, stöd och kontinuerlig uppföljning på en nivå som synliggör sambandet mellan mål, åtgärd och resultat.

Via granskningen kan konstateras att det genomgående finns en övergripande struktur för exempelvis riskanalys och egenkontroll. Synpunkter, klagomål, rapporter, egenkontroll och uppföljningar sammanställs exempelvis överlag på ett systematiskt och samordnat sätt. Det vi däremot kan konstatera som ett utvecklingsområde är det glapp resultatet från granskningen indikerar mellan de utvecklingsområden som identifieras, krav på åtgärder samt efterföljande uppföljning av resultat.

Vi kan slutligen konstatera att frågan om kvalitetsledningssystem i allra högsta grad är aktuell på såväl nämnds- som verksamhetsnivå. Utmaningen framåt är enligt vår mening att säkerställa en samsyn på alla nivåer kring systemets utformning, men framförallt hur systemet ska användas. Här tänker vi även på hur systemet kan synkroniseras med kommunens övergripande målstyrning och centrala arbete med uppföljning och kontroll.

Utifrån den dialog vi har haft med ledning för förvaltningen har vissa åtgärder redan påbörjats alternativt planerats in avseende flertalet av de brister som uppmärksammats i granskningen. Medvetenheten om och viljan att hantera de utmaningar som finns ger enligt vår bedömning goda förutsättningar i det fortsatta

utvecklingsarbetet. Med hänsyn till detta rekommenderar vi vård- och omsorgsnämnden att:

- Aktivt följa och säkerställa att det utvecklingsarbete som nu pågår fortskrider enligt plan. I detta vill vi särskilt betona vikten av att arbetet med att tydliggöra roller och ansvar i såväl det strategiska som operativa kvalitetsarbetet.
- Plan upprättas och ansvar tydliggörs för att säkerställa en samsyn kring kvalitetssystemets omfattning och inriktning. Inledningsvis på ledningsnivå men därefter är det av yttersta vikt att detta kommuniceras till verksamheterna för att undvika ett potentiellt förväntansgap rörande utformning och syftet med det kommande kvalitetsledningssystemet.
- Arbetet med riskanalys bör intensifieras. I nuläget saknas en systematik i arbetet med bedömning av risker i verksamheterna. Vår bedömning är att detta arbete med fördel kan integreras/samordnas med det arbete som redan bedrivs rörande internkontroll.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till vård- och omsorgsnämnden samt för kännedom till kommunstyrelsen.

Socialnämndens system för systematiskt kvalitetsarbete

Efter genomförd granskning bedömer vi att socialnämnden i nuläget inte har ett övergripande ledningssystem, som på ett systematiskt och sammanhållet sätt omfattar de områden som anges i SOSFS 2011:9. Dock finns det såväl övergripande som inom de olika enheterna inom nämnden styr- och uppföljningsprocesser som bör beaktas och inkluderas i det kommande ledningssystemet.

Vår bedömning är att roll- och ansvarsfördelningen i styrdokumentet för ledningssystemet är tydligt formulerat. När det gäller uppdragsbeskrivningen för implementeringen av ledningssystemet, inom ramen för projektet, är ansvarsfördelningen till viss del tydligt formulerad. Här bör dock poängteras att det behöver säkerställas att denna ansvarsfördelning även fungerar i praktiken och att det råder en samsyn i förväntansbilden på såväl den egna funktionen som på övriga funktioners roll och uppdrag för att driva utvecklingsarbetet framåt.

Vi bedömer vidare att det i nuläget inte fullt ut sker en ändamålsenlig uppföljning och kontroll på övergripande nivå. Konkret saknas bland annat en sammanhållen kvalitetsberättelse, även om en viss uppföljning har gjorts i årsredovisningen. Vi kan dock konstatera att det sker en rad kontroller och uppföljningar på olika nivåer.

Utifrån det utvecklingsarbete som pågår bör nämnas att vissa åtgärder redan påbörjats alternativt planerats in avseende flera av de brister som uppmärksammats i granskningen. Med hänsyn till detta rekommenderar vi socialnämnden att:

- Säkerställa att en riskanalys genomförs, enligt kommunens projektmodell och extern normgivning, för projektet kring inrättandet av ledningssystemet. Här kan med fördel lärdomar från tidigare försök till införande beaktas. Vi ser även att en mer aktiv dialog och erfarenhetsutbyte, med bland annat vård- och omsorgsnämnden, skulle bidra i det fortsatta utvecklingsarbetet då det inom flera områden finns likartade utmaningar och möjligheter.
- Överväga behovet av en kommunikationsplan eller motsvarande för införandet. Rätt hanterat bidrar en sådan plan till att öka förståelsen hos såväl chefer och medarbetare ute i verksamheten om värdet med att ha ett ledningssystem, utifrån sina respektive roller och funktioner i organisationen.
- Säkerställa roll- och ansvarsfördelningen mellan projektets olika grupperingar. Exempelvis vilket mandat projektets styrgrupp har i förhållande till förvaltningens ledningsgrupp. Saknas tydlighet i dessa avseenden är vår erfarenhet att implementeringsprocessen fördröjs alternativt avstannar helt.
- Säkra att kommande uppföljning på olika nivåer i organisationen synkroniseras med de styr-, stöd-, och huvudprocesser som identifieras inom ramen för utvecklandet av ledningssystemet. Det vill säga att man på ett enkelt sätt kan följa den uppföljning som redan görs idag inom enheterna och sammanställa dessa inom ledningssystemet. Detta för att följa och utveckla kvalitén i förhållande och samspel till vad som redan görs idag.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till socialnämnden.

Policy och riktlinjer mot mutor och jäv

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att kommunen har aktuella och ändamålsenliga styrande och stödjande dokument mot mutor och jäv. Däremot bedömer vi att dessa inte är tillräckligt implementerade och därför inte kan anses vara väl förankrade i organisationen. Nedan utvecklas vår bedömning och i detta sammanhang lämnas även ett antal rekommendationer.

Vi bedömer att standarden är god på kommunens styrande och stödjande dokument mot mutor och jäv. Dokumenten är aktuella och fullt ut anpassade till gällande lagstiftning inom området. Däremot uppfyller dokumenten inte fullt ut de av kommunfullmäktige fastställda riktlinjerna kring styrdokument, bland annat när det gäller giltighetstid och kommunikationsplan inför genomförandet. Kommunfullmäktiges beslut togs dock i mars 2015 och gäller endast för nya styrdokument och vid revidering av befintliga styrdokument.

I detta sammanhang vill vi framhålla det positiva i att initiativ har tagits kring att fastställa riktlinjer för styrdokument, vilket är i linje med synpunkter som lämnades i tidigare granskning av kommunens mål- och styrsystem under 2012.

Vidare bedömer vi att verkställigheten av kommunstyrelsens uppdrag i juni 2012, kring att utarbeta ett nytt ändamålsenligt regelverk inom området, tog allt för lång tid. Utifrån tidigare genomförd granskning under 2013 av verkställighet och uppföljning av beslut, kan vi konstatera kommunstyrelsen vidtagit ett antal åtgärder för att förbättra styrning och uppföljning av lämnade uppdrag.

Vi bedömer att tillgängligheten till policy och riktlinjer mot mutor och jäv är god. Detta utifrån att regelverket är publicerat både på kommunens webbplats och på intranätet. Däremot bedömer vi att kunskapen om policy och riktlinjer mot mutor och jäv inte är tillräcklig i organisationen. Detta bland annat eftersom samtliga nämnder och berörda bolagsstyrelser inte delgetts regelverket som ett informations- eller anmälningsärende, trots att det formellt expedierats av kommunledningsförvaltningen. Av regelverket framgår att respektive styrelse har ansvar för att regelverket är känt och följs även inom dessa organisationer.

Vidare bedömer vi att tidigare redovisat uppdrag från kommunstyrelsen i juni 2012 ännu inte fullt ut är genomfört, dvs i den del som gäller hur regelverket mot mutor och jäv ska göras känt i organisationen. För att denna del av uppdraget ska anses vara genomfört anser vi att en kommunikationsplan för genomförande av regelverket behöver tas fram, vilket även är i enlighet med de krav som ställs kring nya policyers i det av kommunfullmäktige fastställda riktlinjerna för styrdokument. I detta fall anser vi att det inte är tillräckligt att endast expediera beslut och regelverk till förvaltningar, nämnder och styrelser. Detta utifrån regelverkets dignitet och koncernövergripande karaktär.

För att policy och riktlinjer mot mutor och jäv ska bli implementerade och väl förankrade i organisationen är det av största vikt att även nya medarbetare och politiker får kännedom om vad som gäller inom detta område. Detta talar för att dessa frågor ska vara en obligatorisk del i introduktionen.

Vi bedömer att hittills genomförda informations- och utbildningssatsningar kring nytt regelverk mot mutor och jäv inte varit tillräckliga.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Säkerställ att expedierat regelverk mot mutor och jäv även delges samtliga styrelser i kommunens helägda bolag, i form av ett informations- eller anmälningsärende. Detta eftersom styrelsen i dessa organ har ett ansvar för att regelverket är känt och även följs i dessa organisationer.
- Utarbeta en kommunikationsplan för genomförande av regelverket mot mutor och jäv, som sedan delges kommunstyrelsen som ett led redovis-

ningen av tidigare lämnat uppdrag. Detta för att säkerställa att detta väsentliga regelverk genomsyrar ett fortlöpande värdegrundsarbete på alla nivåer i organisationen.

- Komplettera den kommunövergripande checklistan för introduktion av nya medarbetare med en punkt kring mutor och jäv, så att denna information blir obligatorisk på samma sätt som den kring bisysslor.
- Utarbeta ett informations- och utbildningsmaterial centralt i kommunen som stöd för implementeringen lokalt av fastställt regelverk mot mutor och jäv. Detta sker lämpligen inom ramen för utarbetandet av kommunikationsplanen för genomförandet.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen.

Sjukfrånvaro och rehabilitering

Efter genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen i stort bedriver ett ändamålsenligt förebyggande arbete för att förhindra sjukskrivningar, men att utvecklingspotential av uppföljning av vilket arbete som görs inom respektive nämnds ansvarsområde finns. Vi bedömer också att det idag finns ett ändamålsenligt system för rehabilitering av personal som blir långtidssjukskrivna.

Nedan utvecklas bedömningen och i detta sammanhang lämnas även rekommendationer för att ytterligare utveckla verksamheten.

- Den totala sjukfrånvaron i kommunen och kostnadsutvecklingen kopplad till denna följs upp årligen och den ökning som skett de senaste åren följer riket i stort. Då det är långtidssjukfrånvaron som har ökat de senaste tre åren ser vi positivt på att kommunen nu följer upp utvecklingen av antal långtidssjukskrivna som är i rehabiliteringsåtgärder, samt hur många som åter är i arbete och att det framåt ska gå att följa denna utveckling över tid. På detta sätt kan även uppföljning ske av de vilken effekt de insatta rehabiliteringsinsatserna gett.
- Det är positivt att kommunen har ett verktyg för att följa upp utvecklingen av sjuktalet på kommun-, förvaltnings- och enhetsnivå. Vi bedömer dock att det finns en viss utvecklingspotential i uppföljningen av sjukfrånvaron. Vi saknar en strukturerad central uppföljning av utvecklingen av sjukskrivningarna nedbrutet på olika befattningsgrupper. Vi saknar också en uppföljning av det arbete som görs för att motverka en ökning av sjuktalet samt resultatet är av arbetet inom respektive nämnds ansvarsområde. Detta skulle underlätta för införandet av riktade insatser som kan motverka den ökade totala sjukfrånvaron i kommunen.

- Vi bedömer att det finns aktuella och ändamålenliga styrande och stödjande dokument inom området, inklusive ansvarsfördelning. Det finns tydliga rutiner och blanketter som stöd i arbetet med arbetsplatsinriktad rehabilitering. I intervjuer med verksamhetsansvariga och HR-specialister framkommer också att det görs en rad åtgärder för att minska uppkomst av sjukskrivningar samt effekterna av dessa ute i verksamheten.
- Arbetsgivarstrategin med tillhörande handlingsplan beskriver på ett tydligt sätt vad det innebär för kommunen att vara en bra arbetsgivare, hur detta ska följas upp samt vilka aktiviteter som ska genomföras för att strategin ska lyckas. Många av aktiviteterna är kommungemensamma och förvaltningscheferna ansvarar för genomförandet på sina respektive förvaltningar utifrån det förvaltnings specifika behovet av aktiviteter.

Utifrån granskningsresultatet lämnar vi följande rekommendationer:

- Säkerställ en tydligare uppföljning centralt av sjukfrånvaroutvecklingen nedbrutet på enhetsnivå, alternativt per verksamhetsområde eller befattningsgrupp. Detta för att kunna ringa in verksamheten där den mest ogynnsamma utvecklingen vad gäller sjuktal finns så att riktade åtgärder kan sättas in. En tydligare mätning av effekterna av genomförda åtgärder (hur många som har kunnat återgå i arbete) bör också införas.
- Då framgångsrikt genomförande av arbetsgivarstrategin är beroende av att den implementeras och genomförs ute i organisationen är det viktigt att det arbete som genomförs i förvaltningarna inom området följs upp på ett tydligare sätt. En väg framåt skulle kunna vara en handlingsplan för minskad sjukfrånvaro, där aktiviteter i de olika förvaltningarna specificeras och där tidplan samt ansvar för genomförande av aktiviteten tydliggörs.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen.

Övertagande av vissa hälso- och sjukvård inom LSS

Sammantaget visar förstudien att det fortfarande finns ett antal oklarheter och risker som Botkyrka i likhet med övriga kommuner bör hantera och beakta i det fortsatta arbetet inför, under och efter själva överföringen. Riskerna som uppmärksammats återfinns på olika nivåer i den egna organisationen samt i samarbetet och samverkan med övriga aktörer.

I detta sammanhang vill lyfta fram det positiva i att Botkyrka kommun har skapat ett särskilt forum med representanter från de verksamheter som berörs samt utarbetat en riskanalys inför övertagandet.

Revisionsrapporten har överlämnats för kännedom till vård- och omsorgsnämnden.

3.7 Uppföljning av tidigare granskningar

Uppföljning av tidigare granskningar har genomförs, såsom:

- Systematiskt kvalitetsarbete i grundskolan
- Brottsförebyggande arbete
- E-förvaltning och e-tjänster
- Samverkan och stöd gentemot ideell sektor
- Strategiska investeringsprojekt
- Inventarieredovisning
- Moms

Uppföljningarna har dokumenterats i ett PM, men har inte föranlett någon formell skriftväxling eller sammanträffande med berörda nämnder.

4 ÖVRIG INFORMATION

Sammanträffanden sker årligen med kommunfullmäktiges presidium för att diskutera anslagsbehov, aktuella revisionsprojekt m m. Kommunfullmäktiges presidium utgör även budgetberedning för vårt årliga äskande. Vi har även presenterat vår verksamhet i samband med kommunfullmäktiges budgetsammanträde.

I samband med slutrevisionen har årsredovisningen och andra aktuella frågor diskuterats med kommunledningen. I detta sammanhang närvarar även kommunfullmäktiges presidium.

I egenskap av förtroendevalda revisorer har vi fortlöpande under året haft kontakt med företrädare för styrelse och nämnder i kommunen. Detta för att både ge och erhålla väsentlig information. Vår lagreglerade initiativrätt i kommunfullmäktige har däremot inte använts i något granskningsärende under året.

Vi har även träffat nämnd- och förvaltningsrepresentanter under året för att diskutera aktuella frågor. Detta bl a inom ramen för granskning av ansvarsutövande.

5 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Enligt kommunallagen ska vi årligen granska all verksamhet inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Av förarbetena framgår att omfattningen på insatsen styrs utifrån väsentlighets- och riskperspektiv samt tillgängliga ekonomiska resurser. Om de ekonomiska resurserna bedöms vara otillräckliga för att genomföra uppdraget, i enlighet med god revisionssed, är det vårt ansvar att uppmärksamma kommunfullmäktige på detta förhållande.

Vi bedömer att under året genomförda granskningsinsatser i allt väsentligt ger ett tillfredsställande underlag för vårt ställningstagande i revisionsberättelsen.

2016-05-23

5

Enhetschefen/miljöenheten informerar

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att nämnden tagit del av informationen.

Sammanfattning

Miljöchefen/medarbetare inom miljöenheten delger aktuell information till nämnden.

2016-05-23

6

Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tagit del av nedanstående handlingar.

Handlingar

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2016-03-31, § 50, Program för bostadsförsörjning (KS/2015:245).

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2016-03-31, § 55, Revidering av riktlinjer för områdesutveckling (KS/2015:173).

§ 50

Program för bostadsförsörjning (KS/2015:245)

Beslut

1. Kommunfullmäktige antar program för bostadsförsörjning.
2. Kommunfullmäktige ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att revidera sin verksamhetsplan för 2016 och lägga till en plan för genomförande av program för bostadsförsörjning.

Reservation

Samtliga ledamöter för (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Motivering

Kommunstyrelsen har 2016-03-07 § 40 lämnat ett förslag till beslut.

Botkyrka växer, det gör hela Stockholmsregionen. Bostadsbristen är akut och behovet av nya bostäder är enormt. Därför tar vi beslut och säkerställer en aktiv bostadspolitik för livets alla skeden och olika livssituationer.

I Botkyrka ska man kunna hitta sin drömbostad oavsett var någonstans man befinner sig i livet. Vi vill bygga en kommun för alla. Det innebär att vi måste bygga mycket och varierat.

Program för bostadsförsörjning är ett verktyg för att förverkliga kommunledningens mål om att 4000 nya bostäder ska finnas i Botkyrka till år 2020.

Yrkanden

Gabriel Melki (S), Lars Johansson (L), Robert Rasmussen (S), Yngve R K Jönsson (M), Mats Einarsson (V), Stefan Dayne (KD), Olle Westberg (S), Youbert Aziz (S), Stig Bjernerup (L) och Kia Hjelte (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Robert Stenkvist (SD) och Östen Granberg (SD) yrkar avslag på kommunstyrelsens förslag, bilaga.

2016-03-31

Dnr KS/2015:245

Lars Johansson (L) och Jimmy Baker (M) yrkar avslag på avslagsyrkandet.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag mot avslagsyrkandet och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Särskilt yttrande

Jimmy Baker (M), Kia Hjelte (M), Stina Lundgren (M) och Yngve RK Jönsson (M) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

Expedieras till:
Samtliga nämnder
AB Botkyrkabyggen

Yrkande

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige 2016-03-07

Ärende 40 Program för bostadsförsörjning (KS/2015:245)

Sverigedemokraterna kan inte ställa sig bakom majoritetens förslag. Det vi ser i dag är en befolkningsmässig expansion som fått infrastrukturen att nära nog haverera och där trängseln blivit ett stort problem vissa tider på dygnet. Infrastrukturen har i Stockholm har snart nått sin maxkapacitet. Dagens bostadspolitik som präglas av förtätningar av bebyggelsen som ibland utgöra att barn mister sina lekområden antingen det handlar om lekplatser eller spännande skogsdungar. Pensionärer mister sina kära parker och hårt arbetande föräldrar mister sina strövområden. Denna utveckling har pressats fram i en ständig jakt på fler bostäder.

De senaste decennierna har en stor inflyttning skett till våra tillväxtområden, bl.a. Stockholm. Vi vill att tillstånd till nya bostadsområden bara får godkännas om det samtidigt finns eller planeras en fullgod infrastruktur så att människor kan färdas på ett värdigt och trivsamt sätt till och från sina bostäder. Nya bostadsområden i större tätorter skall ha fullgoda kollektivanslutningar, likväl som acceptabla bilvägar. Vid förtätningar i stadsplanerat område skall samma krav på infrastruktur gälla som vid nya bostadsområden. Hårdare regler skall också gälla vid förtätningar vad gäller livskvalitet för de boende i området, samt bevarandet av områdets historiska karaktär. De boende i området skall få ökat inflytande vid planerade förtätningar.

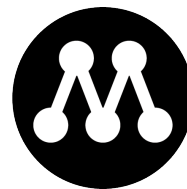
Botkyrka har redan byggt och tagit ett stort ansvar för bostadsförsörjningen i Stockholmsområdet. Andra kommuner måste nu visa sitt solidariska ansvar när det gäller bostadsbyggandet.

Den planerade utbyggnaden var 600 bostäder per år, nu föreslår man 1000 per år. Sverigedemokraterna hade redan i ingångsläget en betydligt lägre byggnadskvot. Vi anser att en ytterligare ökning inte är försvarbart.

Med hänvisning till ovanstående yrkar vi avslag till förslaget

För Sverigedemokraterna Botkyrka

Östen Granberg

SÄRSKILT YTTRANDE

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

2016-03-07

Ärende 40 Program för bostadsförsörjning (KS/2016:245)

Vi vill framhålla att det föreslagna programmet för bostadsförsörjning till stora delar är mycket bra. Vi delar de ambitioner och visioner som programmet utmålar.

Mycket av det som framläggs i programmet är sådant som vi moderater har drivit under längre tid. Det är förstås glädjande att det har fått genomslag i bostadsförsörjningsprogrammet.

Vi tänker på sådant som att möjliggöra för fler villor i miljonprogramsområdena. En delad syn på fler områden med blandade upplåtelseformer som någonting bra. Ett tydligt exempel på det senare är planeringen för fler hyresrätter i Tullinge och fler bostadsrätter i Fittja C och på Albyberget.

Ambitionen att åstadkomma en större variation i de olika kommundelarna, sett till utformning av hus och liknande, är även det något som vi har lyft fram under en längre tid. Det uttalade målet att förtätning huvudsakligen bör ske i kollektivtrafiknära lägen och där man kan dra nytta av redan befintlig infrastruktur, är helt i linje med vår politik.

Botkyrkabyggen är mycket riktigt en nyckelaktör, inte minst i att producera nya hyresrätter och boenden med rimliga kostnadsnivåer. Vi vill dock skicka med att bolaget även fortsättningsvis bör ha handlingsfriheten att avyttra delar av beståndet, för att på så vis finansiera nyproduktionen av bostäder.

Fler hyresrätter är viktigt, inte minst för de ungdomar som behöver en första bostad, eller den ensamstående föräldern i offentlig sektor, som har svårt att få låna till en bostadsrätt. Men fler hyresrätter behöver inte samtidigt inte stå i strid med fler bostäder i ägd form – vilket också framgår i bostadsförsörjningsprogrammet.

Vi välkomnar vidare att majoriteten öppnar upp för fler boendeformer för äldre, som exempelvis trygghetsboenden, en fråga som när vi började driva den, möttes av skepsis och ointresse från majoritetens sida. Det är en boendeform som är ett bra alternativ för exempelvis det äldre paret, som vill flytta från sin villa. Det kommunen kan göra för att skapa flyttkedjor, bör man också göra.

Jimmy Baker
Kia Hjelte
Stina Lundgren
Yngve RK Jönsson

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Program för bostads- försörjning

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2015:245

Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige

Dokumentet beslutades den: 2016-03-31

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och Botkyrkabyggen

Dokumentet gäller till den: 2021-03-31

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentet ersätter: Botkyrkas riktlinjer för boendeplanering, dnr KS/2009:172

Dokumentansvarig är: Kommunstyrelsen, kommunledningsförvaltningen, avdelning samhällsutveckling

För revidering av dokumentet ansvarar: Avdelningschef samhällsutveckling

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Avdelningschef samhällsutveckling

Relaterade dokument: Botkyrkas översiktsplan, områdes- och detaljplaneprogram, Botkyrkas klimatstrategi, riktlinjer för exploateringsavtal, riktlinjer för markanvisningar, kommunens beslut att följa FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt ägardirektiv till Botkyrka kommuns allmännyttiga bostadsbolag AB Botkyrkabyggen

PROGRAM FÖR BOSTADSFÖRSÖRJNING

POLITISK INRIKTNING FÖR EN HÅLLBAR BOSTADSFÖRSÖRJNING.....	4
UTGÅNGSPUNKTER.....	6
RIKTLINJER FÖR FLER BOSTÄDER	7
RIKTLINJER FÖR BOSTÄDER FÖR LIVETS ALLA LÄGEN.....	10
RIKTLINJER FÖR BOSTÄDER FÖR ALLA.....	12
RIKTLINJER FÖR BOTKYRKABYGGEN	14

Politisk inriktning för en hållbar bostadsförsörjning

Botkyrka växer, det gör hela Stockholmsregionen. Bostadsbristen är akut och behovet av nya bostäder är enormt. Därför tar vi vårt ansvar och säkerställer en aktiv bostadspolitik för livets alla skeden och olika livssituationer. I Botkyrka ska man kunna hitta sin drömbostad oavsett var någonstans man befinner sig i livet. Vi vill bygga en kommun för alla.

Botkyrkas riktlinjer för bostadsförsörjning tar sikte på nybyggnation, renovering och förnyelse.

Med dessa riktlinjer skapar vi förutsättningar för ett kraftigt ökat bostadsbyggande i Botkyrka. Vi ger utrymme för en byggnation av 4 000 nya klimatsmarta bostäder med sunda inne- och utemiljöer till år 2020, i första hand genom förtätning. På så sätt kan vi intensifiera en hållbar förnyelse av kommunens stadsdelar.

Behovet av fler bostäder är stort bland flera grupper. Vi behöver fler målgruppsinriktade bostäder för ungdomar, studenter, äldre, personer med funktionsvariationer, nyanlända med flera. Vi ska säkerställa att det finns bostäder för alla i vår kommun. Vi ska bygga tillgänglighetsanpassat och utforma våra bostäder på ett sätt som undanröjer hinder och barriärer.

Vårt samlade bostadsbestånd ska bli mer varierat när det kommer till upplåtelseform, storlek, utförande och pris för att passa olika hushålls önskemål. Nybyggnationen ska styras efter behoven av olika bostadstyper och upplåtelseformer i kommunen och regionen.

En hållbar och framtidsinriktad stadsutveckling inkluderar alla. Genom att planera för en blandad bostadsbebyggelse i alla Botkyrkas stadsdelar säkerställer vi inte bara bostäder åt alla, utan också en sammanhållen kommun. En hållbar samhällsplanering sker i dialog med boende i ett område och med andra medborgare och aktörer i kommunen.

Vi eftersträvar levande stadsdelar, där vi värdesätter och utvecklar varje områdes särskilda kvaliteter. När vi bygger bostäder ska vi i första hand förtäta i befintliga områden, säkerställa grönytor, grönområden och blanda bostäder och arbetsplatser. Vi vill bygga den moderna gröna staden, där miljöer med boende, offentliga rum och verksamheter ger utrymme för kreativitet och utveckling.

Botkyrkabyggen är kommunens verktyg för bostadsbyggande. Bolaget ska vägledas av vad Botkyrkaborna efterfrågar idag men också av de behov som uppstår på sikt och av vad blivande medborgare önskar, till exempel ungdomslägenheter och bostäder för äldre.

Kommunens stora uppgift är att förnya våra stadsdelar och Botkyrkabyggens huvudsakliga uppgift är att modernisera stora delar av sitt bostadsbestånd. Resultatet blir en ökad standard och kvalitet för våra invånare. Byggnadstekniskt ska bostädernas energianvändning minska, sunda miljöer utan kemikalier säkerställas, tillgängligheten öka och beståndet bli mer varierat. På så sätt skapar vi också ett mer hållbart Botkyrka.

Utgångspunkter

Botkyrka kommuns vision är: "Framtidens Botkyrka är en inspirerande plats full av möjligheter. Genom kontraster, kreativitet och nyfikenhet skapar vi de bästa förutsättningarna för en hållbar framtid." Alla våra långsiktiga strategier ska bidra till att Botkyrka uppfattas på det sättet. Boendet är en allt viktigare del av vars och ens vardag och visionen innebär ett ansvar att se till att så många drömmar som möjligt blir förverkligade.

Botkyrka kommuns program för bostadsförsörjning lägger fast de politiska riktlinjerna för hur boendet i Botkyrka ska utvecklas. Kommunfullmäktige antar riktlinjer minst en gång varje mandatperiod.

Att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning är ett lagkrav. Vid årsskiftet 2014 preciserades kraven på vad riktlinjerna ska innehålla. Riktlinjerna grundar sig i en analys av de förutsättningar som påverkar bostadsförsörjningen, så som demografisk utveckling, efterfrågan, specifika behov och hur marknaden ser ut. Utifrån dessa förutsättningar planeras insatser för hur vi ska nå målen med de verktyg kommunen har till förfogande.

Utöver riktlinjerna i det här programmet har vi riktlinjer också i andra styrdokument som ska påverka kommunens planering och bostadsbyggande. I första hand är det Botkyrkas översiktsplan som anger kommunens inriktning för hur vi vill utveckla mark och vatten fram till 2040. Andra dokument är områdes- och detaljplaneprogram, Botkyrkas klimatstrategi, riktlinjer för exploateringsavtal, riktlinjer för markanvisningar, kommunens beslut att följa FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt ägardirektiv till Botkyrka kommuns allmännyttiga bostadsbolag Botkyrkabyggen.

Riktlinjer för fler bostäder

Vi ska bygga mer

Vi vill att bostadsbyggandet ska öka. Det är genom att bygga mer vi kan tackla bostadsbristen. Därför skapar vi förutsättningar för ett kraftigt ökat bostadsbyggande och vi vill att det byggs 4 000 nya bostäder i Botkyrka till 2020.

Botkyrkas översiktsplan ger utrymme för 20 000 nya bostäder under de kommande 30 åren. Antalet nya bostäder ska tillgodose efterfrågan från flera håll. Dels ger kommunens växande befolkning upphov till fler hushåll genom att ungdomar flyttar hemifrån och genom att antalet hushåll med äldre ökar. Dels finns en efterfrågan från andra delar i regionen och från inflyttare till Storstockholm.

Kommunen råder inte ensam över bostadsbyggandet. Regionala och nationella infrastruktursatsningar är avgörande. Dessutom spelar det roll var bostäder efterfrågas och var byggare och fastighetsbolag är beredda att investera.

Vi ska bygga på rätt platser

Vi ska i första hand koncentrera ny bebyggelse till redan bebyggda områden, i lägen som knyter ihop olika områden. Det är ekonomiskt hållbart att utnyttja redan gjorda investeringar i infrastruktur, vatten- och avloppsledningar och kommunal service. Det är också bra ur klimat- och miljöhänsen att bygga i kommunikationsnära lägen och att bevara orörd mark och grönområden. Ingen av kommunens stadsdelar är färdigbyggd. Det finns stora möjligheter att komplettera befintliga bostadsområden med ny bebyggelse, utan att fördärva värdefull natur. När vi förtätar ska vi samtidigt utveckla parkmiljöer och förbättra tillgängligheten till bostadsnära natur.

Vi ska bygga för alla

Bostadsbristen drabbar inte alla medborgare på samma sätt. Svårast att hitta en bostad har människor som inte har ekonomiska förutsättningar att köpa sin bostad. I Stockholmsregionen har bostadspolitiken de senaste tio åren inneburit att en stor del av de hyresrätter som tidigare fanns i länet har ombildats till bostadsrätter, samtidigt som nyproduktionen framförallt bestått av bostadsrätter eller hyresätter med mycket höga hyresnivåer. Bostadsbristen är till största delen därmed en brist på hyresrätter med hyresnivåer som låg- och medelinkomsttagare kan betala. Inte heller i Botkyrka har nyproduktionen av hyresrätter följt efterfrågan. Vi ska därför öka andelen hyresrätter i nyproduktionen och skapa förutsättningar för rimliga hyresnivåer.

Vi ska bygga på rätt sätt

Bostadsbyggandet är en investering i framtiden, därför ska vi bygga smart. Genom att välja klimatsmarta byggmetoder och klimatsmarta materialval kan vi bygga energisnåla hus med sunda inne- och utemiljöer fria från skadliga kemikalier. På så vis bidrar också bostadsbyggandet till en hållbar framtid och bidrar till att vi når våra miljömål.

Planerade insatser

Vi ska bygga mer

- Vi har en hög planberedskap. Vi ska under perioden fylla på med fler projekt när det krävs för ett ökat bostadsbyggande, för att klara av inriktningen på 4 000 nya bostäder till 2020.
- Vi ska ta fram och erbjuda villatomter till försäljning, särskilt i områden som domineras av flerbostadshus.
- Vi ska locka en mångfald av byggaktörer till Botkyrka. Fler aktörer resulterar i ett mer omfattande bostadsbyggande, ett ökat intresse för bostadsmarknaden i Botkyrka och större mångfald bland de nybyggda bostäderna.
- Vi ska använda Botkyrkabyggen som ett effektivt verktyg för nybyggnation av bostäder.
- Vi ska göra strategiska markförvärv om det kan skapa förutsättningar för ökat bostadsbyggande och när de följer översiktsplanens intentioner.

Vi ska bygga för alla

- Vi ska som kommun agera för att också sådana bostäder blir byggda som marknadsdrivna aktörer har lågt intresse för. Botkyrkabyggen har idag goda förutsättningar att profilera sig inom ungdomsbostäder och boenden för äldre, men ska också bidra till nyproduktion av vanliga hyresrätter i kommunen.
- Vi ska skapa förutsättningar för nyproduktion av hyresrätter med rimliga hyresnivåer.
- Vi ska ha planberedskap för särskilda boenden som gruppboenden och vård- och omsorgsboenden.

Vi ska bygga på rätt platser

- Vi ska fullfölja översiktsplanens intentioner och utnyttja den redan stora tillgången till exploaterbar mark.
- Vi ska utveckla samarbeten med staten som väghållare och landstinget som huvudman för kollektivtrafiken så att ökade fastighetsvärden som investeringar i väganläggningar och kollektivtrafik ger upphov till kan återföras som medfinansiering i ny infrastruktur.

Vi ska bygga på rätt sätt

- Vi ska tydliggöra visionen om ett hållbart Botkyrka i alla kontakter med exploatörer och samarbetspartners så att ett hållbart byggande blir en gemensam drivkraft.
- Vi ska matcha byggande och kommunens ekonomiska planering genom att samordna byggandet och lokaliseringen av nya bostäder med utbudet av kommunal service inom ramen för kommunens ekonomiska möjligheter. När vi planerar ska vi beakta investeringsbehov och driftskonsekvenser av exploatering.
- Vi tar fram fler stadsdelsvisa program för våra stadsdelars fysiska utveckling. Det tydliggör våra ambitioner och intentioner i kontakt med byggaktörer och ger utgångspunkt för detaljplanläggning av nya bostadsprojekt.
- Vi ska utnyttja att en mångfald av byggaktörer kan ge dynamik, ökad kreativitet och inspiration kring arkitektur, nya lösningar och arbetssätt.
- Vi ska vid nybyggnation sikta på att uppfylla klimatmålen i Botkyrkas klimatstrategi.

Riktlinjer för bostäder för livets alla lägen

Vårt bostadsbestånd ska erbjuda bostäder för alla

Kommunens inriktning är att det ska finnas plats för alla i alla stadsdelar. Det förutsätter att vi bygger och planerar för ett blandat bostadsbestånd där alla; barnfamiljer, studenter, seniorer med flera känner sig hemmastadda.

Vår planering och vårt bostadsbyggande ska ske med inriktning på ett socialt sammanhållet Botkyrka. Efterfrågan på boende är olika för olika människor. Möjlighet ska finnas för alla att få tillgång till en bostad. Våra stadsdelar ska erbjuda bostäder för människor i livets alla skeden och olika livssituationer.

Botkyrkas befolkning ökar och därmed ökar också behovet av särskilda boenden. Därför är det viktigt att möjliggöra för gruppboenden, vård- och omsorgsboenden och bostäder inom socialtjänsten. För äldre ska vi erbjuda tillgängliga boenden med olika nivåer av service.

Bostadsbristen i länet har gjort att det är dyrt att köpa en bostad och att det tar tid att få hyreskontrakt. Det drabbar särskilt de utan ekonomi att köpa sitt boende. Det är viktigt att ungdomar som vill flytta hemifrån och inflyttare till regionen ska kunna komma in på bostadsmarknaden. I Botkyrka ska vi därför bygga fler hyresrätter och ungdomsbostäder.

Vårt bostadsbestånd ska vara varierat i alla stadsdelar

Botkyrkas stadsdelar har olika karaktär, inte minst i stadsmiljön. Inom alla våra stadsdelar ska vi eftersträva en mångfald av upplåtelseformer, storlek, utförande och pris för att matcha olika stora hushåll, levnadsvanor och individuella önskemål. En generell målsättning är att vi i så stor utsträckning som möjligt skall bidra till en än mer blandad bostadsbebyggelse.

Vid nybyggnation ska vi ge företräde för den minst förekommande upplåtelseformen. I stadsdelar där hyresrätter dominerar vill vi komplettera med bostads- och äganderätter, där det finns mest småhus och villor vill vi se mer flerboestadshus. Det ger variation och kan stärka hemkänslan i ett område när fler upplåtelseformer ökar möjligheten att bo kvar under olika skeden i livet. Vi ska också ta hänsyn till nuvarande och framtida behov av olika upplåtelseformer ur ett regionalt perspektiv.

Planerade insatser

- Vi ska genom markanvisningar prioritera en större variation i våra stadsdelar vid nyproduktion. Det kan handla om att eftersträva den minst förekommande upplåtelseformen, storleken på bostäder, utformningen av hus eller en efterfrågad prisnivå i en stadsdel men också särskilda boenden.

- Vi ska underlätta ungdomars inträde på bostadsmarknaden genom ungdomslägenheter och genom att öka andelen hyresrätter, särskilt i kommuner där bristen på hyresrätter är störst. Även äldre behöver fler alternativa boendeformer, exempelvis trygghetsboenden.

Riktlinjer för bostäder för alla

Fler målgruppsinriktade bostäder

Botkyrka har en ung befolkning och ett bra läge nära universitet och högskolor i Flemingsberg. Under de kommande trettio åren ökar samtidigt andelen äldre i Botkyrka – precis som i hela Storstockholm. Vi vill därför ge plats för såväl ungdoms- och studentbostäder, som trygghetsboenden och seniorboenden.

Kommunen ska tillhandahålla boende med service och omvårdnad för äldre samt bostäder med särskild service till personer med funktionsnedsättning. Kommunerna ansvarar också för att det finns boende för nyanlända flyktingar.

Tillfälliga boenden

Botkyrka behöver fler bra och ändamålsenliga bostäder. Nya Botkyrkabor ska kunna uppfatta sig som fullvärdiga medborgare och bygga hemkänsla med trygghet, status, inflytande och tillit med ett fungerande civilsamhälle. I allt bostadsbyggande och planerande ska social hållbarhet beaktas. Men i spåren av bostadsbristen uppstår allt fler behov av och former för tillfälliga boenden.

Brist på bostäder till personer som står utanför den reguljära bostadsmarknaden medför stora kostnader för kommunen i form av hotellboenden med mera, tillfälliga boendelösningar som dessutom är dåliga för de medborgare som placeras dit. Vi ska arbeta aktivt för att få fram fler kommunkontrakt, det vill säga kontrakt som kommunen tecknar både med Botkyrkabyggen och med andra bostadsaktörer för att i sin tur använda i det sociala arbetet.

I en allt mer ansträngd bostadsmarknad behövs flexibla lösningar för att möta våra medborgares behov. Att möjliggöra för tillfälliga boenden är ett sätt att hantera bostadsbristen kortsiktigt, samtidigt som vi också tar fram långsiktigt hållbara lösningar. Tillfälliga boenden får dock inte bli ett substitut för reguljär bostadsbyggnation, utan ska fungera just som tillfälliga lösningar för personer som av sociala eller andra skäl är akut bostadslösa. Den aktuella flyktingkrisen gör att behoven av fler bostäder snabbt blir större.

Tillfälliga boenden ska lokaliseras på fungerande platser för bostäder med tillgång till kollektivtrafik och annan offentlig och kommersiell service, i största mån där permanent bebyggelse planeras. Tillfälliga boenden ska precis som all nybyggnation i så stor utsträckning som möjligt bidra till en mer blandad bostadsbebyggelse och därmed bidra till en positiv social utveckling.

Konkretare riktlinjer för tillfälliga boenden av olika slag ska finnas i ett separat dokument.

Planerade insatser

- Vi underlättar för vissa bostadssökande genom kommunal hyresgaranti. Det innebär ett stöd till hushåll i kommunen som kan klara kostnaderna för ett eget boende, men som trots det har svårt att etablera sig på bostadsmarknaden.¹
- Vi ska erbjuda funktionella boenden för personer med särskilda behov – i små enheter och integrerat med övrig bostadsbebyggelse. Planeringen för sådana boenden i termer av behov, kvalitet och resurser avgörs i kommunens ordinarie styrsystem.
- Vi ska bygga fler ungdomslägenheter i kommunen för att stärka möjligheterna för unga att etablera sig på bostadsmarknaden.
- Vi ska öka antalet trygghetsbostäder genom att bygga nytt eller bygga om.
- Vi ska överväga behov av målgruppsinriktade boenden varje gång vi tar fram nya planer och projekt.
- Vi ska genom Botkyrkabyggen erbjuda kommunkontrakt till personer som av särskilda ekonomiska eller sociala skäl inte kan få bostad på egen hand. Botkyrkabyggen ska, om kommunen begär det, erbjuda minst fem procent av bolagets nyuthyrning per år för kommunkontrakt.
- Vi ska arbeta för fler kommunkontrakt hos andra hyresvärdar än Botkyrkabyggen för att möta behovet av boenden för personer som av särskilda ekonomiska eller sociala skäl inte kan få en bostad på egenhand. Det gäller också i samband med nyproduktion av bostäder.
- Vi ska driva frågorna om ett ökat gemensamt regionalt ansvar på bostadsmarknaden – Stockholmsregionens boendesegregation måste brytas. Framför allt behöver fler kommuner ta ansvar för att grupper som har svårt att konkurrera ekonomiskt på bostadsmarknaden får sin rätt till en bostad tillgodosedd.

Utänför ramen av boendeplanering finns andra kommunala insatser som stödjer personer som saknar ekonomisk förmåga till eget boende.

¹ Det kan till exempel röra sig om personer som inte uppfyller bostadsbolagens krav på fast anställning etc. men som ändå har betalningsförmåga. (Dnr S2008:387)

Riktlinjer för Botkyrkabyggen

Vi ska värna hyresrätten som boendeform. En bred hyresbostadsmarknad – med god tillgång till olika typer av bostäder av hög kvalitet och till rimliga priser – är viktigt för en väl fungerande arbetsmarknad och minskade klyftor i samhället.

Ett starkt kommunalt bostadsföretag är en tillgång för Botkyrkaborna och ett nödvändigt verktyg för en hållbar bostadspolitik. AB Botkyrkabyggen ska vara en aktiv aktör som utöver effektiv förvaltning också bidrar till utvecklingen av befintliga bostäder och bostadsområden samt står för nyproduktion som bidrar till att möta behoven av fler bostäder. Botkyrkabyggen ska vara en aktiv aktör för att öka standarden på boende för Botkyrkas medborgare.

Alla riktlinjer för boendeplanering i det här dokumentet gäller för såväl Botkyrkabyggen som andra, till exempel var och hur nybyggnation ska ske. Därutöver gäller följande riktlinjer som är specifika för Botkyrkabyggen och som rör bland annat förvaltning och ambitioner vid upprustning och förnyelse. De här riktlinjerna blir preciserade och kompletterade i ett särskilt ägardirektiv.

Botkyrkabyggen ska renovera och modernisera sitt bostadsbestånd

Botkyrkabyggen ska genom att rusta upp och renovera det befintliga beståndet säkerställa att hyresgästerna har bra och moderna bostäder som är anpassade till dagens behov. Beståndet behöver vara energieffektivt med sunda inne- och utemiljöer. I detta arbete ska Botkyrkabyggen utnyttja möjligheten att genomföra nybyggnation kopplad till förnyelseprojekt. Om- och tillbyggnader tillsammans med nya hus som går att planera, handla upp och projektleda i kombination med upprustningsprojekt kommer att ge tillskott av nya bostäder.

Vi räknar med att intresset för att bygga hyresrätter i Botkyrka finns och ökar bland andra byggaktörer, så att efterfrågan av nybyggda hyresrätter kan mötas också av andra än Botkyrkabyggen.

Botkyrkabyggen ska skapa större variation i beståndet

Botkyrkabyggen ska i förnyelsearbetet av det befintliga beståndet bidra till att skapa större variation. Lägenheterna kan slås ihop, delas och rustas upp till olika kvalitet och hyresnivåer. Vid nybyggnation och ombyggnation är det viktigt att vi tidigt i arbetet säkrar en god tillgänglighet.

Botkyrkabyggen ska vid upprustning skapa energisnålare hus

Vid upprustning av det befintliga beståndet ska Botkyrkabyggen minska bostädernas energianvändning samt använda miljövänliga tekniker, material och teknisk försörjning. Hyresnivåer och hushållens ekonomiska förutsättningar kombinerat med föränderliga statsbidrag, sätter ramarna för upprustningsambitionerna men ambitionen får aldrig stanna vid en ohållbar nivå.

Botkyrkabyggen ska vid nybyggnation prioritera ungdomslägenheter och boenden för äldre

Det finns idag goda förutsättningar att få privata aktörer att bygga hyresrätter i Botkyrka. Botkyrkabyggen kan därför vid nybyggnation i första hand fokusera på ungdomslägenheter och boenden för äldre – det vill säga bostadsutbud där marknaden är svagare och där bolaget kan ha en effektiv produktion.

Botkyrkabyggen ska bidra till mer blandade upplåtelseformer genom fler hyresrätter i områden där de är få

Botkyrkabyggen ska aktivt utveckla sitt fastighetsinnehav. Med markbyten, markförsäljningar och markköp ska Botkyrkabyggen i högre utsträckning kunna bygga i stadsdelar med få hyresrätter samtidigt som byggmöjligheter kan öppna sig för andra upplåtelseformer där hyresrätter dominerar.

Fastighetsaffärer av principiell betydelse ska behandlas av kommunfullmäktige på det sätt som gäller för Botkyrkabyggen som en del av kommunkoncernen.

Botkyrkabyggens hyror ska täcka kostnaderna

Botkyrkabyggens totala hyresintäkter och eventuella statliga subventioner ska täcka de sammanlagda kostnaderna för en långsiktig förvaltning av beståndet. Det gäller också de kommande årens förnyelse. Hyrorna sätts, efter överenskommelse med hyresgästernas företrädare, i enlighet med bruksvärdesprincipen och hyresgästernas värdering av olika bostäder.

Botkyrkabyggen behöver bidra till att få fram kommunkontrakt

Botkyrkabyggen ska aktivt verka för att möjliggöra för boende till personer som av särskilda ekonomiska eller sociala skäl inte kan få bostad på egen hand. Om kommunen begär det ska Botkyrkabyggen erbjuda minst fem procent av bolagets nyuthyrning per år för kommunkontrakt.

§ 55**Revidering av riktlinjer för områdesutveckling
(KS/2015:173)****Beslut**

Kommunfullmäktige godkänner förslaget till reviderade riktlinjer för områdesutveckling i Botkyrka.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2016-03-07 § 45 lämnat ett förslag till beslut.

Områdesutvecklingen i Botkyrka justeras ständigt med utgångspunkt från en föränderlig verklighet i våra stadsdelar. De nuvarande riktlinjerna för områdesgrupperna är från 2012 och behöver uppdateras för att fungera som struktur för områdesutvecklingen i Botkyrka

De uppdateringar som föreslås är:

- Att riktlinjerna omfattar områdesutvecklingen som helhet och inte enbart områdesgrupper.
- Att områdesutvecklarens roll uppdateras för att bättre motsvara den faktiska arbetsprocessen i områdesutvecklingen.
- Att alla förvaltningar föreslås vara representerade i områdesgrupperna.
- Att ny årscykel för områdesgrupperna införs för att bättre integrera områdesarbetet med kommunens övergripande styrsystem. Den årliga analysen flyttas från maj till början av året.
- Nya riktlinjer för områdesgruppernas utvecklingspengar integreras i riktlinjerna för områdesutveckling.

Demokratiberedningen har behandlat ärendet 2016-02-12, § 5.

Yrkande

Mats Einarsson (V) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med

2016-03-31

Dnr KS/2015:173

kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:
Samtliga förvaltningar och nämnder

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Riktlinjer för områdesutveckling i Botkyrka

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2015:173

Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige

Dokumentet beslutades den: 31 mars 2016

Dokumentet gäller för: Representant i kommunledningsgruppen, områdesutvecklare och ledamot i områdesgrupperna.

Dokumentet gäller till den: 31 mars 2021

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentet ersätter: Riktlinjer för områdesgrupperna Ks_2012_139

Dokumentansvarig är: Kommunfullmäktige

För revidering av dokumentet ansvarar: Kommunfullmäktige

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Kommunledningsförvaltningen

Relaterade dokument: Riktlinjer för dialogforum KS/2015:201

Områdesutveckling i Botkyrka

I Botkyrka kommun har vi en förvaltningsövergripande lokal organisation i varje stadsdel. Den kallas Botkyrkas områdesutveckling.

Syftet med riktlinjerna

Riktlinjerna har tagits fram för att säkerställa enhetliga arbetssätt och en god kvalitet. De ska tydliggöra områdesutvecklingens organisering, uppdrag samt roller och ansvarsfördelning.

Riktlinjerna vänder sig till dig som är

1. representant i kommunledningsgruppen,
2. områdesutvecklare och
3. ledamot i våra områdesgrupper.

Områdesutvecklingens uppdrag

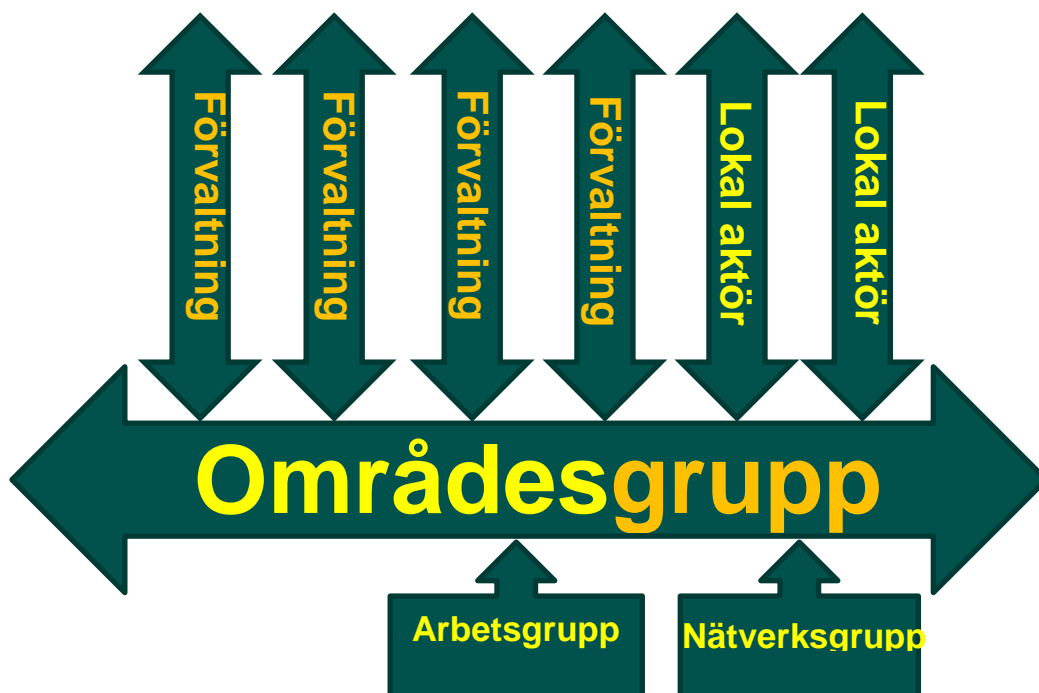
Botkyrkas områdesutveckling har till uppgift att:

- samordna kommunens arbete i en stadsdel
- komplettera förvaltningsorganisationens perspektiv med områdesperspektiv
- ge den kommunala organisationen kunskap om förutsättningar, styrkor och behov i respektive stadsdel
- skapa samverkan mellan lokala aktörer, både kommunala och andra
- stimulera och tillvarata medborgarnas egna initiativ, lösningar och aktiviteter för att stärka civilsamhället
- föra dialog med medborgare – flickor och pojkar, kvinnor och män med olika social och etnisk bakgrund.

Genom att utgå från den lokala stadsdelen kan vi möta medborgarna där deras dagliga liv utspelar sig. Medborgarens fokus är avgörande som utgångspunkt för förståelsen av vilka behov som finns och hur kommunen kan arbeta olika i olika stadsdelar för att möta dessa. I dialogen kan Botkyrkabornas egen medverkan mobiliseras och deras kunskap tas tillvara. Lokalt samarbete ökar effektiviteten i kommunens tjänster. Genom att samplanera olika insatser förbättras förutsättningarna att nå kommunens gemensamma mål.

Områdesutvecklingens organisering i Botkyrka

Områdesutvecklingens organisation och arbetssätt utgår från respektive stadsdels förutsättningar och behov. Det operativa arbetet sker i arbetsgrupper medan strategisk planering och styrning sker i områdesgruppen. I alla stadsdelar finns så kallade nätverksgrupper för samordningen av insatser för barn, ungdomar och trygghet.

Områdesgruppens uppdrag

Områdesgruppen ansvarar för strategisk planering av utvecklingsarbetet i stadsdelen och ska samordna aktörer i stadsdelen. I de stadsdelar där strategiska utvecklingsprogram har fastställts utgör genomförandet av dessa grunden för områdesgruppens strategiska arbete.

Områdesgruppens sammansättning

Det finns fem områdesgrupper fördelade på kommunens stadsdelar – Alby, Fittja, Hallunda-Norsborg, Tullinge och Tumba

Ordföranden

Kommundirektören utser områdesgruppens ordförande bland förvaltningscheferna. Områdesgruppens ordförande tillhör kommundirektörens ledningsgrupp och tar där upp viktiga frågor gällande stadsdelens utveckling som kräver centrala lösningar. Områdesgruppens ordförande ansvarar tillsammans med områdesutvecklaren för samordningen mellan dialogforum och områdesgruppen i respektive stadsdel. Ordförande leder områdesgruppens arbete och har ett särskilt ansvar att säkerställa god närvaro bland områdesgruppens ledamöter. Områdesgruppens ordförande har beslutsansvar för områdesgruppens utvecklingspengar.

Ledamoten

Förvaltningarna utser en ledamot till respektive områdesgrupp. Förvaltningarna ska ge sina ledamöter ett tydligt mandat och utrymme för aktiv medverkan i områdesgruppens arbete. Vid val av ledamot ska en sammanvägning av med-

arbetarens formella mandat samt kunskap om stadsdelen och sakfrågorna göras. Att ingå i förvaltningens ledningsgrupp är inte obligatoriskt om en annan medarbetare i ledande ställning bättre fyller rollen.

Ledamoten ansvarar för att:

- ta upp frågor från den egna förvaltningen som bidrar till områdesgruppens arbete
- ta upp frågor från områdesgruppen i den egna förvaltningens ledning
- samordna sin förvaltnings insatser med områdesgruppens insatser
- utveckla samarbete med andra förvaltningar och externa aktörer
- medverka i dialoger med medborgarna som berör den egna förvaltningens ansvarsområde
- aktivt medverka i framtagandet av analys, handlingsplan och rapporter.
- utse en ersättare vid förhinder.

Områdesutvecklaren

Områdesutvecklarna ansvarar för kontinuiteten i det strategiska utvecklingsarbetet i stadsdelen. De ansvarar också för att områdesutvecklingen samordnas med central planering i kommunledningsförvaltningen.

Områdesutvecklaren är områdesgruppens lokala representant och ansikte utåt. De finns på medborgarkontoren, är lätta att nå för medborgarna och samordnar områdesgruppens arbete under ledning av ordföranden. De organiserar områdesgruppens dialoger och stöder förvaltningar i deras lokala dialoger. Områdesutvecklaren samordnar arbetet i nätverksgruppen. De deltar i dialogforums möten, stöder arbetet med viss administration kring mötena och kunskapsunderlag om stadsdelen till ledamöterna i dialogforum.

Vice ordföranden och sekreteraren

Vice ordförande i områdesgruppen utses av ordföranden bland ledamöterna. Sekreteraren utses av medborgarkontorens chef bland samhällsvägledarna på det lokala medborgarkontoret.

Områdesutvecklingens roll i styrsystemet

Kommunstyrelsen ansvarar för områdesutvecklingen som bereds i demokrati-beredningen.

Områdesarbetets platsperspektiv kompletterar förvaltningarnas verksamhetsperspektiv i kommunens styrsystem och planeringsarbete. För att integrera dessa två perspektiv har områdesarbetet en planeringsårscykel som beskrivs nedan.

Strategiska utvecklingsprogram

Kommunens dokument Ett hållbart Botkyrka är utgångspunkt för arbetet med hållbar utveckling på 30 års sikt. Med det som utgångspunkt och för att anpassa kommunens arbete till lokala förutsättningar, görs ett strategiskt utvecklingsprogram för hållbar utveckling i varje stadsdel. I dialog med medborgarna definieras huvuduppgifter och långsiktiga handlingsvägar i respektive stadsdel. Vartefter programmen blir klara fastställs de av kommunfullmäktige. Programmen utgör ett ramverk för den lokala områdesutvecklingen och stöd för kommunens prioriteringar och insatser i respektive stadsdel.

Stadsdelsanalys

Områdesgrupperna presenterar en stadsdelsanalys i början av varje år. Stadsdelsanalyserna bygger vidare på kommunledningsförvaltningens tematiska omvärldsanalys men har fokus på stadsdelen. Analysen beskriver och kommenterar den långsiktiga utvecklingen och tillståndet i stadsdelen. Analysen är tänkt att fungera som kunskapsunderlag om Botkyrkas stadsdelar för förvaltningar, nämnder och aktörer i stadsdelen. Analysen bygger på dialog med olika aktörer i stadsdelar, lokala iakttagelser samt relevant statistik.

Handlingsplan

Områdesgrupperna presenterar handlingsplaner för respektive stadsdel i början av varje år. Handlingsplanen beskriver områdesgruppens och arbetsgruppernas insatser för året. Handlingsplanerna bygger på analysen i respektive stadsdel och är ett led i genomförandet av strategiska utvecklingsprogram i de stadsdelar de finns.

Årsrapport och delårsrapport

Årsrapporterna presenteras i början av varje år och beskriver genomförandet och utfallet av insatserna i respektive handlingsplan och budget från föregående år. Delårsrapporterna följer upp insatserna i handlingsplanerna under verksamhetsåret och presenteras i september.

Årsrapport, analys och handlingsplan för varje stadsdel presenteras i början av varje år och behandlas i demokratiberedning i februari eller mars och går vidare som anmälningsärende till kommunstyrelsen.

Analysarbetet ska också redovisas till kommunledningsgruppen.

Områdesgruppernas utvecklingspengar

Områdesgruppernas utvecklingspengar är ett årligt anslag om 250 000 kr per områdesgrupp (2015) som används för genomförande av områdesgruppernas handlingsplaner.

Utvecklingspengarna kan användas till olika typer av insatser och kostnadslag förutsatt att det sker inom ramen för handlingsplanen:

- inköp av varor och tjänster från företag och föreningar
- idéburna-offentliga partnerskap
- visstidsanställningar
- kommunal verksamhet
- områdesgruppernas administration

Föreningsbidrag som stödform används inte av områdesgrupperna från och med år 2017 och fasas ut under 2016.

Ordförande för respektive områdesgrupp har budgetansvar. Budget ligger under kommunstyrelsen med separata BK-nummer, en per ordförande.

Samordning med dialogforum

För att öka de förtroendevaldas kontaktyta med medborgarna har kommunfullmäktige utsett sex dialogforum för olika kommundelar – Alby, Fittja, Hallunda-Norsborg, Tullinge, Tumba och Vårsta-Grödinge. Det finns en nära koppling mellan dialogforums och områdesgruppernas uppdrag att föra dialog. De båda uppdragen ska komplettera varandra och samplaneras. Ordföranden i dialogforum och ordföranden i områdesgrupperna tillsammans med områdeutvecklaren ansvarar för samordningen mellan områdesgruppen och dialogforum i respektive område.

Dialogforum ska genomföra samråd. Förvaltningar/områdesgrupperna och nämnder kan använda dialogforum istället för att genomföra egna samråd. (Se beslutade riktlinjer för dialogforum 2015-11-26 KS/2015:201.

2016-05-23

7

Delegationslista

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna delegationslistan
2016-04-07—2016-05-03.

Delegationslista

2016-04-07 - 2016-05-03

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Botkyrka kommun

<u>Händelsedatum</u> Nr	<u>Handl</u>	<u>Uppdateringsdatum</u> Händelserubrik	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u> Utlåtandebeslut	<u>Bev. Handl</u> Fakt.	<u>In/Ut</u>
<u>2016-05-02</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-05-02</u>	(Uppdateringsdatum)	200493				
2	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation registrering				DBM § 174		--
<i>Anteckning på händelsen:</i> Beslut om registrering av livsmedelsanläggning, se dok.								
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>								
<i>Objekt till händelsen:</i>								
<i>Ärende till händelsen:</i> Diariennr: 2016-000431 <i>Handläggare:</i> MARNOR								
<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Attendo Sverige AB\Attendo Lindhovshemmet								
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: ATTENDO SVERIGE AB\ATTENDO LINDHOVSHEMMET, SANDSTUGUVÄGEN 20, STORSTUGAN 1								
<u>2016-05-02</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-05-02</u>	(Uppdateringsdatum)	200499				
6	Carolina Östberg	Beslut/Delegation				DBM § 175		--
<i>Anteckning på händelsen:</i> Delegationsbeslut om årlig avgift upprättad, se dokument.								
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>								
<i>Objekt till händelsen:</i>								
<i>Ärende till händelsen:</i> Diariennr: 2016-000236 <i>Handläggare:</i> CAROST								
<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN av hygienlokal - Medicinsk Massageterapi i Stockholm								
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: MEDICINSK MASSAGETERAPI I STOCKHOLM, GRÖNDALSVÄGEN 12A, TUMBA 8:40								
<u>2016-04-29</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-29</u>	(Uppdateringsdatum)	200453				

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
13	Erik Bergström	Beslut/Delegation			DBM § 168	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 168 gällande anmälan om bergvärmepumpsanläggning, vilken medges.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000329	<i>Handläggare:</i> DAGEBN			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om borring av energibrunn för bergvärmepump på fastigheten Ålen 43 (Norsvägen 5A)				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: NORSVÄGEN 5A, NORSVÄGEN 5A, ÅLEN 43						
<u>2016-04-29</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-29</u>	(Uppdateringsdatum)	200432		
3	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation			DBM § 169	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 169 gällande miljöstraffavgift för ej anmäld verksamhet.						
Se dokument						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000166	<i>Handläggare:</i> DAGSDT			
	<i>Ärenderubrik:</i>	MILJÖSTRAFFAVGIFT för ej anmäld verksamhet - Skogsbacksskolan				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: SKOGSBACKSSKOLAN, ODLINGSVÄGEN 36A, MARMORN 1						
<u>2016-04-29</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-29</u>	(Uppdateringsdatum)	200440		
3	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation			DBM § 170	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 170 gällande miljöstraffavgift för ej anmäld verksamhet						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000167	<i>Handläggare:</i> DAGSDT			
	<i>Ärenderubrik:</i>	MILJÖSANKTIONSAVGIFT för ej anmäld verksamhet - Förskolan Duvan				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: FÖRSKOLAN DUVAN (tillfällig), ALHAGSVÄGEN 2, ALBYSKOLAN 1						
<u>2016-04-29</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-29</u>	(Uppdateringsdatum)	200441		
3	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation			DBM § 171	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 171 gällande miljöskaktionsavgift för ej anmäld verksamhet, se dokument.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000168	<i>Handläggare:</i> DAGSDT			
	<i>Ärenderubrik:</i>	MILJÖSANKTIONSAVGIFT för ej anmäld verksamhet - Förskolan Sörgården (tillfällig)				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: FÖRSKOLAN SÖRGÅRDEN (tillfällig), NIBBLEVÄGEN 40B, PARKHEMSGÅRDEN 1						
<u>2016-04-29</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-29</u>	(Uppdateringsdatum)	200444		
3	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation			DBM § 172	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 172 gällande miljöskaktionsavgift för ej anmäld verksamhet, se dokument.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000295	<i>Handläggare:</i> DAGSDT			
	<i>Ärenderubrik:</i>	MILJÖSANKTIONSAVGIFT för ej anmäld verksamhet - Förskolan Prästkragen				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: FÖRSKOLAN PRÄSTKRAGEN, BORGVÄGEN 12, BORGSKOLAN 1						
<u>2016-04-28</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-28</u>	(Uppdateringsdatum)	200407	20160731	Är avloppet åtgärdat?
						Matilda

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
						Herrmansson
25	Matilda Herrmansson	Beslut/Delegation			DBM § 167	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om fortsatt användning av det befintliga avloppet upprättat.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariernr:</i>	2015-000433	<i>Handläggare:</i>	MATHER		
	<i>Ärenderubrik:</i>	KLAGOMÅL på avlopp för Brotorpsvägen 15				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: BROTORPSVÄGEN 15, BROTORPSVÄGEN 15, ENSTA 1:65						
<u>2016-04-26</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-26</u>	(Uppdateringsdatum)	200292		
69	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation (Saltnäs 5)			DBM § 165	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 165 gällande uppehåll i avfallshämtning vilket medges, se dokument.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariernr:</i>	2016-000010	<i>Handläggare:</i>	DAGSDT		
	<i>Ärenderubrik:</i>	SAMLING av (under 2016) inkomna ansökningar om uppehåll i avfallshämtning				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, NÅS 2:35						
Objekt: LILJESTIGEN 8, LILJESTIGEN 8, VILDROSEN 19						
Objekt: SNÖDROPPSVÄGEN 6, SNÖDROPPSVÄGEN 6, TULLINGE 17:135						
Objekt: NÅS BY SJÖVIK 1, NÅS BY SJÖVIK 1, VIAD 6:1						
Objekt: BOFINKVÄGEN 12, BOFINKVÄGEN 12, ENSTA 1:100						
Objekt: KÄLLTORPS GÄRDE 2, KÄLLTORPS GÄRDE 2, RIKSTEN 11:5						
Objekt: GRÖNFINKVÄGEN 21, GRÖNFINKVÄGEN 21, VÅRSTA 2:28						

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>			
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>				<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt.</u>	<u>In/Ut</u>		
		Objekt: RÅBYVÄGEN 9, RÅBYVÄGEN 9, RÅBY 1:28 Objekt: BOKVÄGEN 43, BOKVÄGEN 43, DYMMELKÄRR 11 Objekt: TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, SARVEN 3 Objekt: LILLMALMSVÄGEN 19, LILLMALMSVÄGEN 19, VÅRSTA 1:149 Objekt: ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 1:23 Objekt: ODLARSTIGEN 1, ODLARSTIGEN 1, NÄS 3:9 Objekt: GRÖDINGEVÄGEN 57, GRÖDINGEVÄGEN 57, DUVAN 3 Objekt: FRIPARKSVÄGEN 4, FRIPARKSVÄGEN 4, TULLINGE 20:215 Objekt: NORRGA KVARN 47, NORRGA KVARN 47, NORRGA 2:13 Objekt: BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTAREN 47 Objekt: ÅSHÖJDSVÄGEN 14, ÅSHÖJDSVÄGEN 14, KAGGHAMRA 2:99 Objekt: BOFINKVÄGEN 14, BOFINKVÄGEN 14, ENSTA 1:99 Objekt: RÅBY 1:65, , RÅBY 1:65 Objekt: BLICKAVÄGEN 6, BLICKAVÄGEN 6, DAHLIAN 3 Objekt: ALMVÄGEN 12, ALMVÄGEN 12, SKACKELN 7 Objekt: NÄSVÄGEN 65, NÄSVÄGEN 65, NÄS 2:39 Objekt: GRENS VÄG 6, GRENS VÄG 6, UTTRAN 1:327 Objekt: LÄRKVÄGEN 4, LÄRKVÄGEN 4, SNÄCKSTAVIK 3:74 Objekt: LILLMALMSVÄGEN 28, LILLMALMSVÄGEN 28, VÅRSTA 1:143 Objekt: SALTNÄS 5, SALTNÄS 5, NÄS 1:37 Objekt: ALICE TEGNÉRS VÄG 38, ALICE TEGNÉRS VÄG 38, TUNNAN 5								
2016-04-26	(Händelsedatum)	2016-04-26	(Uppdateringsdatum)	200316						
6	Erik Bergström	Beslut/Delegation				DBM § 166		Ut		
<i>Anteckning på händelsen:</i>										
Upprättat delegationsbeslut § 166 gällande anmälan om bergvärmepumpsanläggning, vilket medges.										
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>										
<i>Objekt till händelsen:</i>										
<i>Ärende till händelsen:</i>										
	<i>Diariennr:</i>	2016-000334	<i>Handläggare:</i>	DAGEBN						
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om borring av energibrunn för bergvärmepump på fastigheten Tegelstenen 18 (Tegelslagarvägen 1								

<u>Händelsedatum</u> Nr Handl	<u>Uppdateringsdatum</u> Händelserubrik	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u> Utlåtandebeslut	<u>Bev. Handl</u> Fakt. In/Ut
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: TEGELSLAGARVÄGEN 16, TEGELSLAGARVÄGEN 16, TEGELSTENEN 18						
<u>2016-04-25</u> (Händelsedatum)	<u>2016-04-25</u> (Uppdateringsdatum)	200271				
22 Matilda Herrmansson	Beslut/Delegation				DBM § 163	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om tillstånd för enskilt avlopp upprättat. Tillståndet gällande för en avloppsanläggning för rening av bad-, disk, och tvättvatten som ska ledas till en slamavskiljare på 900 liter med en efterföljande rening av en Fann In-Drän biobädd 5. Toalettvattnet från vattentoalett ska ledas till en sluten tank på 3000 liter. Avloppet är redan anlagt.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariennr:</i>	2016-000114	<i>Handläggare:</i> MATHER				
<i>Ärenderubrik:</i>	ANSÖKAN om tillstånd för enskild avloppsanläggning på del av fastigheten Vretaberg 1:1					
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: VRETABERG 1:1, ostsydost om Vretaberg 20, , VRETABERG 1:1						
<u>2016-04-25</u> (Händelsedatum)	<u>2016-04-25</u> (Uppdateringsdatum)	200281				
24 Matilda Herrmansson	Beslut/Delegation				DBM § 164	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariennr:</i>	2016-000114	<i>Handläggare:</i> MATHER				
<i>Ärenderubrik:</i>	ANSÖKAN om tillstånd för enskild avloppsanläggning på del av fastigheten Vretaberg 1:1					
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: VRETABERG 1:1, ostsydost om Vretaberg 20, , VRETABERG 1:1						
<u>2016-04-22</u> (Händelsedatum)	<u>2016-04-22</u> (Uppdateringsdatum)	200199				
2 Katrin Rundén	Beslut/Delegation årlig kontrollavgift				DBM § 161	--

<u>Händelsedatum</u> Nr Handl	<u>Uppdateringsdatum</u> Händelserubrik	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u> Utlåtandebeslut	<u>Bev. Handl</u> Fakt. In/Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om fast årlig kontrollavgift, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariernr:</i> 2016-000394		<i>Handläggare:</i> KATRUN				
<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Gilpak Sweden AB						
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: GILPAK SWEDEN AB, SEGERSBYVÄGEN 4, HANTVERKAREN 1						
<u>2016-04-22</u> (Händelsedatum)	<u>2016-04-22</u> (Uppdateringsdatum)	200203				
3	Katrin Rundén	Beslut/Delegation registrering			DBM § 162	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut registrering livsmedelsanläggning, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariernr:</i> 2016-000394		<i>Handläggare:</i> KATRUN				
<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Gilpak Sweden AB						
<i>Objekt till ärendet:</i> Objekt: GILPAK SWEDEN AB, SEGERSBYVÄGEN 4, HANTVERKAREN 1						
<u>2016-04-21</u> (Händelsedatum)	<u>2016-04-21</u> (Uppdateringsdatum)	200167				
40	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation extra kontrollavgift			DBM § 158	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om avgift för extra offentlig kontroll, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>			<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt. In/Ut</u>
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000019	<i>Handläggare:</i> MARNOR			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Malak Hanna Enskild Firma\Malaks Grill				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
	Objekt: MALAK HANNA ENSKILD FIRMA\MALAKS GRILL, BRUNNAVÄGEN 6, HALLUNDA 4:34					
<u>2016-04-21</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-21</u>	(Uppdateringsdatum)	200176		
2	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation årlig avgift			DBM § 159	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om fast årlig kontrolltid för livsmedelskontroll, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000390	<i>Handläggare:</i> MARNOR			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Trovor				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
	Objekt: TROVOR, FORVÄGEN 35, FORBONDEN 1					
<u>2016-04-21</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-21</u>	(Uppdateringsdatum)	200177		
3	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation registrering			DBM § 160	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om registrering av livsmedelsanläggning, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000390	<i>Handläggare:</i> MARNOR			
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Trovor				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
	Objekt: TROVOR, FORVÄGEN 35, FORBONDEN 1					

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>	
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>				<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt.</u>	<u>In/Ut</u>
2016-04-20	(Händelsedatum)	2016-04-20	(Uppdateringsdatum)	200120				
66	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation (Lillmalmsvägen 28)				DBM § 157		--
<i>Anteckning på händelsen:</i>								
Upprättat delegationsbeslut § 157 gällande uppehåll i avfallshämtning vilket medges, se dokument.								
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>								
<i>Objekt till händelsen:</i>								
<i>Ärende till händelsen:</i>		<i>Diariennr:</i>	2016-000010	<i>Handläggare:</i> DAGSDT				
		<i>Ärenderubrik:</i>	SAMLING av (under 2016) inkomna ansökningar om uppehåll i avfallshämtning					
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, NÅS 2:35 Objekt: LILJESTIGEN 8, LILJESTIGEN 8, VILDROSEN 19 Objekt: SNÖDROPPSVÄGEN 6, SNÖDROPPSVÄGEN 6, TULLINGE 17:135 Objekt: NÅS BY SJÖVIK 1, NÅS BY SJÖVIK 1, VIAD 6:1 Objekt: BOFINKVÄGEN 12, BOFINKVÄGEN 12, ENSTA 1:100 Objekt: KÄLLTORPS GÄRDE 2, KÄLLTORPS GÄRDE 2, RIKSTEN 11:5 Objekt: GRÖNFINKVÄGEN 21, GRÖNFINKVÄGEN 21, VÅRSTA 2:28 Objekt: RÅBYVÄGEN 9, RÅBYVÄGEN 9, RÅBY 1:28 Objekt: BOKVÄGEN 43, BOKVÄGEN 43, DYMMELKÄRR 11 Objekt: TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, SARVEN 3 Objekt: LILLMALMSVÄGEN 19, LILLMALMSVÄGEN 19, VÅRSTA 1:149 Objekt: ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 1:23 Objekt: ODLARSTIGEN 1, ODLARSTIGEN 1, NÅS 3:9 Objekt: GRÖDINGEVÄGEN 57, GRÖDINGEVÄGEN 57, DUVAN 3 Objekt: FRIPARKSVÄGEN 4, FRIPARKSVÄGEN 4, TULLINGE 20:215 Objekt: NORRGA KVARN 47, NORRGA KVARN 47, NORRGA 2:13 Objekt: BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTAREN 47 Objekt: ÅSHÖJDSVÄGEN 14, ÅSHÖJDSVÄGEN 14, KAGGHAMRA 2:99 Objekt: BOFINKVÄGEN 14, BOFINKVÄGEN 14, ENSTA 1:99 Objekt: RÅBY 1:65, , RÅBY 1:65 Objekt: BLICKAVÄGEN 6, BLICKAVÄGEN 6, DAHLIAN 3 Objekt: ALMVÄGEN 12, ALMVÄGEN 12, SKACKELN 7						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<i>Nr</i>	<i>Handl</i>	<i>Händelserubrik</i>			<i>Utlåtandebeslut</i>	<i>Fakt. In/Ut</i>
		Objekt: NÄSVÄGEN 65, NÄSVÄGEN 65, NÄS 2:39 Objekt: GRENS VÄG 6, GRENS VÄG 6, UTTRAN 1:327 Objekt: LÄRKVÄGEN 4, LÄRKVÄGEN 4, SNÄCKSTAVIK 3:74 Objekt: LILLMALMSVÄGEN 28, LILLMALMSVÄGEN 28, VÅRSTA 1:143 Objekt: SALTNÄS 5, SALTNÄS 5, NÄS 1:37 Objekt: ALICE TEGNÉRS VÄG 38, ALICE TEGNÉRS VÄG 38, TUNNAN 5				
<u>2016-04-18</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-18</u>	(Uppdateringsdatum)	200045		
6	Carolina Östberg	Beslut/Delegation § 154			DBM § 154	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 154 om årlig avgift, se dokument.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000278	<i>Handläggare:</i>	CAROST		
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN av hygienlokal - Agilokliniken AB				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
	Objekt: AGILOKLINIKEN AB, GRÖDINGEVÄGEN 13, ÄLGEN 31					
<u>2016-04-18</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-18</u>	(Uppdateringsdatum)	200048		
3	Katrin Rundén	Beslut/Delegation registrering			DBM § 155	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om registrering.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000319	<i>Handläggare:</i>	KATRUN		
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Vretena Matcenter AB\Tempo Tumba Tuna				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
	Objekt: VRETENA MATCENTER AB\TEMPO TUMBA TUNA, TUNATORGET 1, KYRKOHERDEN 1					

<u>Händelsedatum</u> Nr Handl	<u>Uppdateringsdatum</u> Händelserubrik	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u> Utlåtandebeslut	<u>Bev. Handl</u> Fakt. In/Ut
<u>2016-04-18</u> (Händelsedatum)	<u>2016-04-18</u> (Uppdateringsdatum)	200072				
4 Rodhe Edén	Beslut/Delegation				DBM § 156	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut som svar på anmälan om tillverkning av monokloramin. Beslutet innefattar även anmälan för verkets reserkriftsaggregat.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>	<i>Diariernr:</i>	2015-000501	<i>Handläggare:</i>	DAGROD		
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN av miljöfarlig verksamhet - Stockholm Vatten VA AB (Norsborgs vattenverk)				
<i>Objekt till ärendet:</i>	Objekt: NORSBORGS VATTENVERK (Stockholm Vatten), NORSBORGS VATTENVERK, NORSBORG 5:1					
<u>2016-04-15</u> (Händelsedatum)	<u>2016-04-15</u> (Uppdateringsdatum)	200007				
5 Erik Bergström	Beslut/Delegation				DBM § 153	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 153 gällande anmälan om bergvärmepumpsanläggning, vilken medges.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>	<i>Diariernr:</i>	2016-000291	<i>Handläggare:</i>	DAGEBN		
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN om borring av energibrunn för bergvärmepump på fastigheten Tegelstenen 2 (Tegelslagarvägen 4)				
<i>Objekt till ärendet:</i>	Objekt: TEGELSLAGARVÄGEN 4, TEGELSLAGARVÄGEN 4, TEGELSTENEN 2					
<u>2016-04-12</u> (Händelsedatum)	<u>2016-04-12</u> (Uppdateringsdatum)	199846				
2 Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation årlig avgift				DBM § 144	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om årlig kontrolltid för livsmedelskontroll, se dok.						

<u>Händelsedatum</u> Nr Handl	<u>Uppdateringsdatum</u> Händelserubrik	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u> Utlåtandebeslut	<u>Bev. Handl</u> Fakt. In/Ut
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>	<i>Diariennr:</i> 2016-000336	<i>Handläggare:</i> MARNOR				
	<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Förskolan Prästkragen					
<i>Objekt till ärendet:</i>	<i>Objekt: FÖRSKOLAN PRÄSTKRAGEN, BORGVÄGEN 12, BORGSKOLAN 1</i>					
<u>2016-04-12</u> (Händelsedatum)	<u>2016-04-12</u> (Uppdateringsdatum)	199847				
3 Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation registrering				DBM § 145	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om registrering av livsmedelsanläggning, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>	<i>Diariennr:</i> 2016-000336	<i>Handläggare:</i> MARNOR				
	<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN om registrering av livsmedelsanläggning - Förskolan Prästkragen					
<i>Objekt till ärendet:</i>	<i>Objekt: FÖRSKOLAN PRÄSTKRAGEN, BORGVÄGEN 12, BORGSKOLAN 1</i>					
<u>2016-04-12</u> (Händelsedatum)	<u>2016-04-12</u> (Uppdateringsdatum)	199849				
60 Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation (Almvägen 129)				DBM § 146	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 146 gällande uppehåll i avfallshämtning vilket medges, se dokument.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>	<i>Diariennr:</i> 2016-000010	<i>Handläggare:</i> DAGSDT				
	<i>Ärenderubrik:</i> SAMLING av (under 2016) inkomna ansökningar om uppehåll i avfallshämtning					
<i>Objekt till ärendet:</i>	<i>Objekt: BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, NÅS 2:35</i>					

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>	
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>				<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt.</u>	<u>In/Ut</u>
		Objekt: LILJESTIGEN 8, LILJESTIGEN 8, VILDROSEN 19						
		Objekt: SNÖDROPPSVÄGEN 6, SNÖDROPPSVÄGEN 6, TULLINGE 17:135						
		Objekt: NÄS BY SJÖVIK 1, NÄS BY SJÖVIK 1, VIAD 6:1						
		Objekt: BOFINKVÄGEN 12, BOFINKVÄGEN 12, ENSTA 1:100						
		Objekt: KÄLLTORPS GÄRDE 2, KÄLLTORPS GÄRDE 2, RIKSTEN 11:5						
		Objekt: GRÖNFINKVÄGEN 21, GRÖNFINKVÄGEN 21, VÅRSTA 2:28						
		Objekt: RÅBYVÄGEN 9, RÅBYVÄGEN 9, RÅBY 1:28						
		Objekt: BOKVÄGEN 43, BOKVÄGEN 43, DYMMELKÄRR 11						
		Objekt: TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, SARVEN 3						
		Objekt: LILLMALMSVÄGEN 19, LILLMALMSVÄGEN 19, VÅRSTA 1:149						
		Objekt: ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 1:23						
		Objekt: ODLARSTIGEN 1, ODLARSTIGEN 1, NÄS 3:9						
		Objekt: GRÖDINGEVÄGEN 57, GRÖDINGEVÄGEN 57, DUVAN 3						
		Objekt: FRIPARKSVÄGEN 4, FRIPARKSVÄGEN 4, TULLINGE 20:215						
		Objekt: NORRGA KVARN 47, NORRGA KVARN 47, NORRGA 2:13						
		Objekt: BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTAREN 47						
		Objekt: ÅSHÖJDSVÄGEN 14, ÅSHÖJDSVÄGEN 14, KAGGHAMRA 2:99						
		Objekt: BOFINKVÄGEN 14, BOFINKVÄGEN 14, ENSTA 1:99						
		Objekt: RÅBY 1:65, , RÅBY 1:65						
		Objekt: BLICKAVÄGEN 6, BLICKAVÄGEN 6, DAHLIAN 3						
		Objekt: ALMVÄGEN 12, ALMVÄGEN 12, SKACKELN 7						
		Objekt: NÄSVÄGEN 65, NÄSVÄGEN 65, NÄS 2:39						
		Objekt: GRENS VÄG 6, GRENS VÄG 6, UTTRAN 1:327						
		Objekt: LÄRKVÄGEN 4, LÄRKVÄGEN 4, SNÄCKSTAVIK 3:74						
		Objekt: LILLMALMSVÄGEN 28, LILLMALMSVÄGEN 28, VÅRSTA 1:143						
		Objekt: SALTNÄS 5, SALTNÄS 5, NÄS 1:37						
		Objekt: ALICE TEGNÉRS VÄG 38, ALICE TEGNÉRS VÄG 38, TUNNAN 5						
2016-04-12	(Händelsedatum)	2016-04-12	(Uppdateringsdatum)	199850				
61	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation (Näsvägen 65)				DBM § 147		--

Anteckning på händelsen:

Upprättat delegationsbeslut § 147 gällande uppehåll i avfallshämtning vilket medges, se dokument.

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>	
Nr	Handl	Händelserubrik				Utlåtandebeslut	Fakt.	In/Ut

Intressent(er) på händelsen:

Objekt till händelsen:

Ärende till händelsen: *Diariernr:* 2016-000010 *Handläggare:* DAGSDT

Ärenderubrik: SAMLING av (under 2016) inkomna ansökningar om uppehåll i avfallshämtning

Objekt till ärendet:

Objekt: BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, NÄS 2:35
Objekt: LILJESTIGEN 8, LILJESTIGEN 8, VILDROSEN 19
Objekt: SNÖDROPPSVÄGEN 6, SNÖDROPPSVÄGEN 6, TULLINGE 17:135
Objekt: NÄS BY SJÖVIK 1, NÄS BY SJÖVIK 1, VIAD 6:1
Objekt: BOFINKVÄGEN 12, BOFINKVÄGEN 12, ENSTA 1:100
Objekt: KÄLLTORPS GÄRDE 2, KÄLLTORPS GÄRDE 2, RIKSTEN 11:5
Objekt: GRÖNFINKVÄGEN 21, GRÖNFINKVÄGEN 21, VÅRSTA 2:28
Objekt: RÅBYVÄGEN 9, RÅBYVÄGEN 9, RÅBY 1:28
Objekt: BOKVÄGEN 43, BOKVÄGEN 43, DYMMELKÄRR 11
Objekt: TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, SARVEN 3
Objekt: LILLMALMSVÄGEN 19, LILLMALMSVÄGEN 19, VÅRSTA 1:149
Objekt: ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 1:23
Objekt: ODLARSTIGEN 1, ODLARSTIGEN 1, NÄS 3:9
Objekt: GRÖDINGEVÄGEN 57, GRÖDINGEVÄGEN 57, DUVAN 3
Objekt: FRIPARKSVÄGEN 4, FRIPARKSVÄGEN 4, TULLINGE 20:215
Objekt: NORRGA KVARN 47, NORRGA KVARN 47, NORRGA 2:13
Objekt: BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTAREN 47
Objekt: ÅSHÖJDSVÄGEN 14, ÅSHÖJDSVÄGEN 14, KAGGHAMRA 2:99
Objekt: BOFINKVÄGEN 14, BOFINKVÄGEN 14, ENSTA 1:99
Objekt: RÅBY 1:65, , RÅBY 1:65
Objekt: BLICKAVÄGEN 6, BLICKAVÄGEN 6, DAHLIAN 3
Objekt: ALMVÄGEN 12, ALMVÄGEN 12, SKACKELN 7
Objekt: NÄSVÄGEN 65, NÄSVÄGEN 65, NÄS 2:39
Objekt: GRENS VÄG 6, GRENS VÄG 6, UTTRAN 1:327
Objekt: LÄRKVÄGEN 4, LÄRKVÄGEN 4, SNÄCKSTAVIK 3:74
Objekt: LILLMALMSVÄGEN 28, LILLMALMSVÄGEN 28, VÅRSTA 1:143

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
<i>Nr Handl</i>	<i>Händelserubrik</i>				<i>Utlåtandebeslut</i>	<i>Fakt. In/Ut</i>
	Objekt: SALTNÄS 5, SALTNÄS 5, NÄS 1:37 Objekt: ALICE TEGNÉRS VÄG 38, ALICE TEGNÉRS VÄG 38, TUNNAN 5					
<u>2016-04-12</u> (Händelsedatum)	<u>2016-04-12</u> (Uppdateringsdatum)	199856				
62 Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation (Grens väg 6)				DBM § 148	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 148 gällande uppehåll i avfallshämtning vilket medges, se dokument.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>	<i>Diariennr:</i>	2016-000010	<i>Handläggare:</i>	DAGSDT		
	<i>Ärenderubrik:</i>	SAMLING av (under 2016) inkomna ansökningar om uppehåll i avfallshämtning				
<i>Objekt till ärendet:</i>	Objekt: BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, NÄS 2:35 Objekt: LILJESTIGEN 8, LILJESTIGEN 8, VILDROSEN 19 Objekt: SNÖDROPPSVÄGEN 6, SNÖDROPPSVÄGEN 6, TULLINGE 17:135 Objekt: NÄS BY SJÖVIK 1, NÄS BY SJÖVIK 1, VIAD 6:1 Objekt: BOFINKVÄGEN 12, BOFINKVÄGEN 12, ENSTA 1:100 Objekt: KÄLLTORPS GÄRDE 2, KÄLLTORPS GÄRDE 2, RIKSTEN 11:5 Objekt: GRÖNFINKVÄGEN 21, GRÖNFINKVÄGEN 21, VÅRSTA 2:28 Objekt: RÅBYVÄGEN 9, RÅBYVÄGEN 9, RÅBY 1:28 Objekt: BOKVÄGEN 43, BOKVÄGEN 43, DYMMELKÄRR 11 Objekt: TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, SARVEN 3 Objekt: LILLMALMSVÄGEN 19, LILLMALMSVÄGEN 19, VÅRSTA 1:149 Objekt: ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 1:23 Objekt: ODLARSTIGEN 1, ODLARSTIGEN 1, NÄS 3:9 Objekt: GRÖDINGEVÄGEN 57, GRÖDINGEVÄGEN 57, DUVAN 3 Objekt: FRIPARKSVÄGEN 4, FRIPARKSVÄGEN 4, TULLINGE 20:215 Objekt: NORRGA KVARN 47, NORRGA KVARN 47, NORRGA 2:13 Objekt: BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTAREN 47 Objekt: ÅSHÖJDSVÄGEN 14, ÅSHÖJDSVÄGEN 14, KAGGHAMRA 2:99 Objekt: BOFINKVÄGEN 14, BOFINKVÄGEN 14, ENSTA 1:99					

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>	
<i>Nr</i>	<i>Handl</i>	<i>Händelserubrik</i>			<i>Utlåtandebeslut</i>	<i>Fakt.</i>	<i>In/Ut</i>
		Objekt: RÅBY 1:65, , RÅBY 1:65 Objekt: BLICKAVÄGEN 6, BLICKAVÄGEN 6, DAHLIAN 3 Objekt: ALMVÄGEN 12, ALMVÄGEN 12, SKACKELN 7 Objekt: NÄSVÄGEN 65, NÄSVÄGEN 65, NÄS 2:39 Objekt: GRENS VÄG 6, GRENS VÄG 6, UTTRAN 1:327 Objekt: LÄRKVÄGEN 4, LÄRKVÄGEN 4, SNÄCKSTAVIK 3:74 Objekt: LILLMALMSVÄGEN 28, LILLMALMSVÄGEN 28, VÅRSTA 1:143 Objekt: SALTNÄS 5, SALTNÄS 5, NÄS 1:37 Objekt: ALICE TEGNÉRS VÄG 38, ALICE TEGNÉRS VÄG 38, TUNNAN 5					
<u>2016-04-12</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-12</u>	(Uppdateringsdatum)	199857			
63	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation (Lärkvägen 4)			DBM § 149		--
<i>Anteckning på händelsen:</i>							
Upprättat delegationsbeslut § 149 gällande uppehåll i avfallshämtning vilket medges, se dokument.							
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>							
<i>Objekt till händelsen:</i>							
<i>Ärende till händelsen:</i>							
	<i>Diariernr:</i>	2016-000010	<i>Handläggare:</i>	DAGSDT			
	<i>Ärenderubrik:</i>	SAMLING av (under 2016) inkomna ansökningar om uppehåll i avfallshämtning					
<i>Objekt till ärendet:</i>							
Objekt: BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, NÄS 2:35 Objekt: LILJESTIGEN 8, LILJESTIGEN 8, VILDROSEN 19 Objekt: SNÖDROPPSVÄGEN 6, SNÖDROPPSVÄGEN 6, TULLINGE 17:135 Objekt: NÄS BY SJÖVIK 1, NÄS BY SJÖVIK 1, VIAD 6:1 Objekt: BOFINKVÄGEN 12, BOFINKVÄGEN 12, ENSTA 1:100 Objekt: KÄLLTORPS GÄRDE 2, KÄLLTORPS GÄRDE 2, RIKSTEN 11:5 Objekt: GRÖNFINKVÄGEN 21, GRÖNFINKVÄGEN 21, VÅRSTA 2:28 Objekt: RÅBYVÄGEN 9, RÅBYVÄGEN 9, RÅBY 1:28 Objekt: BOKVÄGEN 43, BOKVÄGEN 43, DYMMELKÄRR 11 Objekt: TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, SARVEN 3 Objekt: LILLMALMSVÄGEN 19, LILLMALMSVÄGEN 19, VÅRSTA 1:149 Objekt: ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 1:23							

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>		
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>				<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt.</u>	<u>In/Ut</u>	
		Objekt: ODLARSTIGEN 1, ODLARSTIGEN 1, NÄS 3:9 Objekt: GRÖDINGEVÄGEN 57, GRÖDINGEVÄGEN 57, DUVAN 3 Objekt: FRIPARKSVÄGEN 4, FRIPARKSVÄGEN 4, TULLINGE 20:215 Objekt: NORRGA KVARN 47, NORRGA KVARN 47, NORRGA 2:13 Objekt: BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTAREN 47 Objekt: ÅSHÖJDSVÄGEN 14, ÅSHÖJDSVÄGEN 14, KAGGHAMRA 2:99 Objekt: BOFINKVÄGEN 14, BOFINKVÄGEN 14, ENSTA 1:99 Objekt: RÅBY 1:65, , RÅBY 1:65 Objekt: BLICKAVÄGEN 6, BLICKAVÄGEN 6, DAHLIAN 3 Objekt: ALMVÄGEN 12, ALMVÄGEN 12, SKACKELN 7 Objekt: NÄSVÄGEN 65, NÄSVÄGEN 65, NÄS 2:39 Objekt: GRENS VÄG 6, GRENS VÄG 6, UTTRAN 1:327 Objekt: LÄRKVÄGEN 4, LÄRKVÄGEN 4, SNÄCKSTAVIK 3:74 Objekt: LILLMALMSVÄGEN 28, LILLMALMSVÄGEN 28, VÅRSTA 1:143 Objekt: SALTNÄS 5, SALTNÄS 5, NÄS 1:37 Objekt: ALICE TEGNÉRS VÄG 38, ALICE TEGNÉRS VÄG 38, TUNNAN 5							
<u>2016-04-12</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-12</u>	(Uppdateringsdatum)	199863					
2	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation avgift tobak				DBM § 150	--		
<i>Anteckning på händelsen:</i>									
Beslut om årlig avgift för tillsyn av försäljning av tobaksvaror upprättat, se dok.									
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>									
<i>Objekt till händelsen:</i>									
<i>Ärende till händelsen:</i>									
	<i>Diariennr:</i>	2016-000333	<i>Handläggare:</i>	MARNOR					
	<i>Ärenderubrik:</i>	ANMÄLAN av försäljning av tobaksvaror och folköl - Närbutik i Tullinge AB\ICA Nära Riksten							
<i>Objekt till ärendet:</i>									
		Objekt: NÄRBUTIKEN I TULLINGE AB\ICA NÄRA RIKSTEN, , RIKSTEN 9:2							
<u>2016-04-12</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-12</u>	(Uppdateringsdatum)	199865					

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
4	Mariann Nordstrand	Beslut/Delegation årlig avgift folköl			DBM § 151	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Beslut om årlig avgift för tillsyn av folkölsförsäljning upprättat, se dok.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
		<i>Diariennr:</i> 2016-000333	<i>Handläggare:</i> MARNOR			
		<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN av försäljning av tobaksvaror och folköl - Närbutik i Tullinge AB\ICA Nära Riksten				
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: NÄRBUTIKEN I TULLINGE AB\ICA NÄRA RIKSTEN, , RIKSTEN 9:2				
<u>2016-04-11</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-11</u>	(Uppdateringsdatum)	199828		
2	Anna-Lena Storfeldt	Beslut/Delegation årlig kontrolltid			DBM § 141	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Nytt beslut om årlig kontrolltid och avgift med anledning av förändringen i verksamhet, dvs köttdisk med manuell hantering.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
		<i>Diariennr:</i> 2016-000200	<i>Handläggare:</i> DAGDLT			
		<i>Ärenderubrik:</i> ANMÄLAN om ändring i registrering av livsmedelsanläggning - MFB Hallunda AB\Supergrossen Hallunda				
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: MFB HALLUNDA AB\SUPERGROSSEN HALLUNDA, , KORNET 6				
<u>2016-04-11</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-11</u>	(Uppdateringsdatum)	199837		
2	Erik Bergström	Beslut/Delegation			DBM § 143	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 143 gällande anmälan om bergvärmepumpsanläggning, vilket medges.						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariennr:</i>		2016-000369	<i>Handläggare:</i> DAGEBN			
<i>Ärenderubrik:</i>		ANMÄLAN om borring av energibrunn för bergvärmepump på fastigheten Odlaren 14 (Vasavägen 14)				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: VASAVÄGEN 14, VASAVÄGEN 14, ODLAREN 14						
<u>2016-04-07</u>	(Händelsedatum)	<u>2016-04-07</u>	(Uppdateringsdatum)	199761		
53	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation (Råby 1:65)			DBM § 137	Ut
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 137 gällande uppehåll i avfallshämtning vilket medges, se dokument.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
<i>Diariennr:</i>		2016-000010	<i>Handläggare:</i> DAGSDT			
<i>Ärenderubrik:</i>		SAMLING av (under 2016) inkomna ansökningar om uppehåll i avfallshämtning				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
Objekt: BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, NÅS 2:35						
Objekt: LILJESTIGEN 8, LILJESTIGEN 8, VILDROSEN 19						
Objekt: SNÖDROPPSVÄGEN 6, SNÖDROPPSVÄGEN 6, TULLINGE 17:135						
Objekt: NÅS BY SJÖVIK 1, NÅS BY SJÖVIK 1, VIAD 6:1						
Objekt: BOFINKVÄGEN 12, BOFINKVÄGEN 12, ENSTA 1:100						
Objekt: KÄLLTORPS GÄRDE 2, KÄLLTORPS GÄRDE 2, RIKSTEN 11:5						
Objekt: GRÖNFINKVÄGEN 21, GRÖNFINKVÄGEN 21, VÅRSTA 2:28						
Objekt: RÅBYVÄGEN 9, RÅBYVÄGEN 9, RÅBY 1:28						
Objekt: BOKVÄGEN 43, BOKVÄGEN 43, DYMMELKÄRR 11						
Objekt: TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, SARVEN 3						
Objekt: LILLMALMSVÄGEN 19, LILLMALMSVÄGEN 19, VÅRSTA 1:149						
Objekt: ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 1:23						
Objekt: ODLARSTIGEN 1, ODLARSTIGEN 1, NÅS 3:9						
Objekt: GRÖDINGEVÄGEN 57, GRÖDINGEVÄGEN 57, DUVAN 3						
Objekt: FRIPARKSVÄGEN 4, FRIPARKSVÄGEN 4, TULLINGE 20:215						

<u>Händelsedatum</u>	<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>
Nr	Handl	Händelserubrik			Utlåtandebeslut	Fakt. In/Ut
		Objekt: NORRGA KVARN 47, NORRGA KVARN 47, NORRGA 2:13 Objekt: BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTAREN 47 Objekt: ÅSHÖJDSVÄGEN 14, ÅSHÖJDSVÄGEN 14, KAGGHAMRA 2:99 Objekt: BOFINKVÄGEN 14, BOFINKVÄGEN 14, ENSTA 1:99 Objekt: RÅBY 1:65, , RÅBY 1:65 Objekt: BLICKAVÄGEN 6, BLICKAVÄGEN 6, DAHLIAN 3 Objekt: ALMVÄGEN 12, ALMVÄGEN 12, SKACKELN 7 Objekt: NÄSVÄGEN 65, NÄSVÄGEN 65, NÄS 2:39 Objekt: GRENS VÄG 6, GRENS VÄG 6, UTTRAN 1:327 Objekt: LÄRKVÄGEN 4, LÄRKVÄGEN 4, SNÄCKSTAVIK 3:74 Objekt: LILLMALMSVÄGEN 28, LILLMALMSVÄGEN 28, VÅRSTA 1:143 Objekt: SALTNÄS 5, SALTNÄS 5, NÄS 1:37 Objekt: ALICE TEGNÉRS VÄG 38, ALICE TEGNÉRS VÄG 38, TUNNAN 5				
2016-04-07	(Händelsedatum)	2016-04-07	(Uppdateringsdatum)	199764		
54	Sofia Sjöstedt	Beslut/Delegation (Blickavägen 6)			DBM § 138	--
<i>Anteckning på händelsen:</i>						
Upprättat delegationsbeslut § 138 gällande uppehåll i avfallshämtning vilket medges, se dokument.						
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>						
<i>Objekt till händelsen:</i>						
<i>Ärende till händelsen:</i>						
	<i>Diariennr:</i>	2016-000010	<i>Handläggare:</i>	DAGSDT		
	<i>Ärenderubrik:</i>	SAMLING av (under 2016) inkomna ansökningar om uppehåll i avfallshämtning				
<i>Objekt till ärendet:</i>						
		Objekt: BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, BJÖRNDAMMENS GÅRD 2, NÄS 2:35 Objekt: LILJESTIGEN 8, LILJESTIGEN 8, VILDROSEN 19 Objekt: SNÖDROPPSVÄGEN 6, SNÖDROPPSVÄGEN 6, TULLINGE 17:135 Objekt: NÄS BY SJÖVIK 1, NÄS BY SJÖVIK 1, VIAD 6:1 Objekt: BOFINKVÄGEN 12, BOFINKVÄGEN 12, ENSTA 1:100 Objekt: KÄLLTORPS GÄRDE 2, KÄLLTORPS GÄRDE 2, RIKSTEN 11:5 Objekt: GRÖNFINKVÄGEN 21, GRÖNFINKVÄGEN 21, VÅRSTA 2:28 Objekt: RÅBYVÄGEN 9, RÅBYVÄGEN 9, RÅBY 1:28				

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>	
<u>Nr</u>	<u>Handl</u>	<u>Händelserubrik</u>				<u>Utlåtandebeslut</u>	<u>Fakt.</u>	<u>In/Ut</u>
		Objekt: BOKVÄGEN 43, BOKVÄGEN 43, DYMMELKÄRR 11						
		Objekt: TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, TRÄDGÅRDSVÄGEN 13, SARVEN 3						
		Objekt: LILLMALMSVÄGEN 19, LILLMALMSVÄGEN 19, VÅRSTA 1:149						
		Objekt: ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 22, ÖSTRA BRÖTA 1:23						
		Objekt: ODLARSTIGEN 1, ODLARSTIGEN 1, NÄS 3:9						
		Objekt: GRÖDINGEVÄGEN 57, GRÖDINGEVÄGEN 57, DUVAN 3						
		Objekt: FRIPARKSVÄGEN 4, FRIPARKSVÄGEN 4, TULLINGE 20:215						
		Objekt: NORRGA KVARN 47, NORRGA KVARN 47, NORRGA 2:13						
		Objekt: BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTARVÄGEN 2, BRONSGJUTAREN 47						
		Objekt: ÅSHÖJDSVÄGEN 14, ÅSHÖJDSVÄGEN 14, KAGGHAMRA 2:99						
		Objekt: BOFINKVÄGEN 14, BOFINKVÄGEN 14, ENSTA 1:99						
		Objekt: RÅBY 1:65, , RÅBY 1:65						
		Objekt: BLICKAVÄGEN 6, BLICKAVÄGEN 6, DAHLIAN 3						
		Objekt: ALMVÄGEN 12, ALMVÄGEN 12, SKACKELN 7						
		Objekt: NÄSVÄGEN 65, NÄSVÄGEN 65, NÄS 2:39						
		Objekt: GRENS VÄG 6, GRENS VÄG 6, UTTRAN 1:327						
		Objekt: LÄRKVÄGEN 4, LÄRKVÄGEN 4, SNÄCKSTAVIK 3:74						
		Objekt: LILLMALMSVÄGEN 28, LILLMALMSVÄGEN 28, VÅRSTA 1:143						
		Objekt: SALTNÄS 5, SALTNÄS 5, NÄS 1:37						
		Objekt: ALICE TEGNÉRS VÄG 38, ALICE TEGNÉRS VÄG 38, TUNNAN 5						
<u>2016-04-07</u> (Händelsedatum)		<u>2016-04-07</u> (Uppdateringsdatum)	199785					
5	Britta Ahlgren	Beslut/Delegation				DBM § 139		--
<i>Anteckning på händelsen:</i>								
Upprättat delegationsbeslut om tillstånd för arrangerande av orienteringstävling i form av tvåmannastafett delvis i Lida naturreservat kvällen den 19 april 2016.								
<i>Intressent(er) på händelsen:</i>								
<i>Objekt till händelsen:</i>								
<i>Ärende till händelsen:</i>		<i>Diariennr:</i>	2015-001051	<i>Handläggare:</i>	DAGBRA			
		<i>Ärenderubrik:</i>	ANSÖKAN om dispens för arrangerande av orienteringstävling inom Lida naturreservat under april 2016					
<i>Objekt till ärendet:</i>		Objekt: NATURRESERVATET LIDA, , RIKSTEN 3:2						

<u>Händelsedatum</u>		<u>Uppdateringsdatum</u>	<u>Händelsenummer</u>	<u>Åtg</u>	<u>Bev. datum</u>	<u>Bev. orsak</u>	<u>Bev. Handl</u>	
<i>Nr</i>	<i>Handl</i>	<i>Händelserubrik</i>				<i>Utlåtandebeslut</i>	<i>Fakt.</i>	<i>In/Ut</i>

Objekt: LIDAOMRÅDET, LIDA FRILUFTSGÅRD 1, LIDATORP 3:1